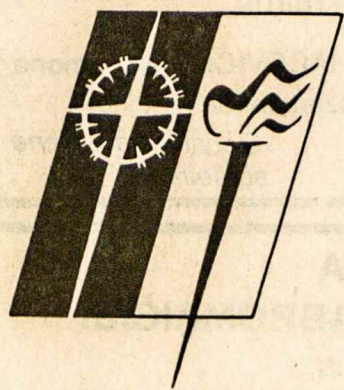

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2004) 1988 LIEPA-JULY 19

• LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 50 ct.

Atostogos

Lauktoji vasara su staigiais karščiais, užterštu tvaiku, deginančia sausra jau prasidėjo. Po didžiųjų renginių ir mokslo metų pabaigos, tarytum laisvi paukščiai, atsidūrę kalno viršūnėje, galime dairytis, į kurią pusę lėkti, sunaudojant atostogų laiką poilsiui ir fiziniam sustiprėjimui. Štai slenka ilgos automobilių vilkstinės į gamtą tolyn ir tolyn nuo taršos ir triukšmo. Kažkur ežerai, apsupti meškeriojų, kažkur šeimos pavėsiauja, gaivinas vandeny ir kvepiančiame ore, kažkur stovyklauja jaunimo būriai, nors dalelę savo atostogų įprasmindami, suprogramindami, stiprindami ne tik fizinės jėgas, bet ir dvasines per bendravimą, uždavinių atlikimus, nustatytą tvarką ir įgytą patyrimą. Tai labai vertingi ir nepamainomi vasaros užsiėmimai ne tik jaunimui, bet ir visiems kitiems.

YRA betgi ir niekur nevažiuojančių atostogautojų, randančių malonaus poilsio savo namuose ar butuose. Ir vieniems, ir kitiems toji lauktoji vasara trumpa. Dar niekada ji nėra buvusi ilgesnė – visada skundžiamasi jos greitu prabėgimu, nes pajuntame smagumų netekimą. Visų metų gana šakotame ir kartais nelengvame gyvenime malonių savaitių šmėkstelėjimas dingsta kaip sapnas. Ne vienam vėl sunkoka susigyventi su tikrove, kuri dažnai jau nėra tokia maloni – sunku grįžti į kasdienybę, darbus ir įsipareigojimus. Yra netgi atvejų, kai po vasaros atostogų, prasidėjus darbams ir lietuviško gyvenimo veiklai, apsisprendžiama "išsėtis" toliau. O tai jau žalingas žingsnis ne tik bendriesiems darbams, bet ir pačiam žmogui, nes pripratimas darbo minimumus šiaip taip atstumti, ypač jaunesniesiems, yra tikra nelaimė. Kai jau kratomasi darbo, kai tik malonumai ir pasilėpinimai berūpi, yra pavojus visiškai supasvėti. Tai pats didžiausias išeivijos darbų priešas, nekalbant jau apie savęs menkinimą. Iš tikrųjų atostogos reikalingos, kad labiau sustiprėtų, kad energijos išteklius padidintume, kad turėtume laiko pagaltoti, kas ne taip daryta, kas geriau darytina, kad skirtume daugiau valandėlių rimtesnei skaitybai, net mąstymui, kas sunkiau įmanoma atlikti įvairių darbų, reikalų ir problemų pynėse, kai slenka pilkosios metų savaitės.

TIKRAI laimingi tie, kurie savo laisvalaikio dienotvarkę įstengia sutvarkyti taip, kad viskam laiko užtenka. Vienpusiškumas, nors ir maloniausias, žmogų gana greitai nualina. Geram poilsiui reikia įvairumo, kuris skleidžia džiaugsmą ir kiekvieną dieną labiau įprasmina. Tvarkingos atostogos palieka žymiai gražesnių prisiminimų, padedančių pajusti žmogaus paskirtį ir vertę. Todėl ir atostogas nereikėtų žiūrėti kaip į kokį visišką nuo gyvenimo atitrūkimą, kaip į laikotarpį, skirtą vien tik malonumams, kurie dažnai veda į žalingus kraštutinius. Matome apgailėtinių pavyzdžių, kai atitrūkę nuo įprastinės gyvenimo eigos jaunaamžiai, gražių įvykių reprezentantai, kraštutinių siautėjimų įkarščius paverčia paprastu vandalizmu, pridarančiu labai daug nemalonių rengėjų ar vadovams. Tokiu atveju malonumai ir džiaugsmas pavirsta gėda ir naujais rūpesčiais. Pramogavimas turėtų reikštis tam tikrose ribose. Ir tik toks jis yra žmogui naudingas. Tik toks ir atostogas tegali krypti teisinga linkme. Iškeliaujant atostogų, šalia lagaminų, krepšių ir dėžių vertėtų įsprausti ir apgalvotą programėlę, kuri padėtų tvarkingiau išsilaikyti ir sugrįžus jausti pasitenkinimą, kad turėta gražių ir prasmingų dienų. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Anarchistų konferencija Toronte

Torontą pradeda garsinti tarptautinės konferencijos: pasaulinėje spaudoje plačiai nuskambėjo čia įvykusi ekonominė Vakarų pasaulio vadų konferencija, o vietinėje – riaušėmis pasibaigusi tarptautinė anarchistų konferencija. Vietiniai anarchistai jau bandė pasižymėti demonstracijomis prieš Vakarų pasaulio vadus, bet visų dėmesį atkreipė po savo tarptautinės konferencijos. Tada apie 300 anarchistų išėjo į Toronto gatves su juodomis vėliavomis, anarčiųjų skelbiančiais šūkiais: "No war. No KKK. No fascist U.S.A. Smash the empire. Smash the state. This time we retaliate!" Anarchistų demonstracijos buvo pradėtos prie JAV konsulato, nes jų išvakarėse JAV kreiseris Persijos įlankoje per klaidą numušė keleivinį Irano lėktuvą. Kai policija demonstrantus išsklaidė prie JAV konsulato, jie degino juodąsias anarchistų vėliavas prie paminklų, daugė Kanados pašto dėžutes, švaistėsi nusivilkę marškinius, demonstruodami nuogas krūtines. Taip elgėsi ne tik vyrai,

bet ir merginos. Nuo žuvusiems kariams skirtą paminklo prie senosios Toronto rotušės buvo nuplėštos JAV ir Kanados vėliavos. Prasidėjo kruvini susikirtimai su policija, pasibaigę kelių policininkų sužeidimu, apie 40 anarchistų suėmimu. Tada paaiškėjo, kad sumytų anarchistų eilėse yra 15 JAV piliečių ir vienas V. Vokietijos pilietis. Torontan jie buvo specialiai atvykę į tarptautinę anarchistų konferenciją, nusišlėpdami tikruosius savo kulus.

Pasigirdo balsų, reikalaujančių griežtos baudmės sumtiems anarchistams, ypač atvykusiems iš užsienio skleisti anarčiųjų Kanadoje. Tačiau imigracijos ministrė B. McDougall pasirinko švelnesnę taktiką, pasiūlydama sumtiems užsienio anarchistams patiemis išvykti iš Kanados. Oficialiai teisinamasi, kad jiems išstremti pagal dabar veikiančius įstatymus būtų reikėję trejų metų. Išvykdami patys, anarchistai nepraranda teisės vėl atvykti Kanadon, o (Nukelta į 8-tą psl.)

"Jotvos" ansamblio šokėjų pora atsiveikinimo koncerte Anapilyje 1988 m. liepos 10 d.

Nuotr. O. Burzdžiaus

Bendro darbo vaisius - VIII-ji šokių šventė

ALFONSAS NAKAS

Kas Kanados, Ontario Hamiltono vyko 1988 metų liepos pirmosiomis dienomis, visi išeivijos, o ypač Šiaurės Amerikos lietuviai ilgai atsimins. Ir ilgai daug kalbės. Ir ne kartą rašys.

Po įvykių dar iš Kanados neįstrūkęs, spaudoje dar nieko nematęs, sėdū rašyti pirmųjų karštų išpūdžių. Pasakosiu maždaug chronologine tvarka, tai yra pagal savo patirtį, kas mano paties matyta ir išgyventa. Šį tą bandysiu ir pakomentuoti.

Šokėjų repetitcija

Liepos 2, šeštadienį, Copps kolizijoje atsiradau apie 10.00 valandą. Jaunimas, jaunimas, jaunimas! Balsai pritildyti, nes tarpusavy angliškai, kituose būreliuose portugaliskai ar ispaniškai (tos abi kalbos man visai panašios). Visus juos peršaukia skardus, bet kartu ir labai ramus, kultivuotas Juozo Karasiejaus balsas. Jis stovi ant orkestro skirto paaukštinimo ir repetuojantiems diktuoja, kada ką daryti. Rita Karasiejienė tai ant tos scenos šalia vyro, tai arenoje tarp šokėjų. Genovaitė Breichmanienė aiškinasi su man nepažįstama šokių grupės vadove. Pašoka studentų bangą. Arenai ištuštėjus, užkalbinu nelinksmą Liudą Sagi. "Palaida bala", sako jis. Kodėl? "A, nesusišokė... Kiekvienas sau. Palauk, nenusimink, dar tik dešimta. Juk šokinėsite iki penktos? Taip. Rytą viskas bus gerai". "Kaži", – vėl lėtai sako Sags – "Jūs visi perdideli optimistai..." Kas tie "jūs" neklausiau.

Koliziejaus priekang parda-
vinėja "The Hamilton Specta-

tor". Prie to laikraštiniuko didžiausia spūstis. Kas čia? Ogi pirmasis puslapis – lietuviams. Jurgis Janušaitis man vieną egzempliorių "užfundija". Stam-baus šrifto antraštė skelbia: "Lithuanians gather for the world festival". Šešios nuotraukos. Jų tarpe viena tautiniai drabužiais dviejų šokėjų, didžiulė ir labai natūraliai spalvota. Apraše: "Colorful costumes..." ir t.t., bet tų dviejų dailių mergaičių pavardžių taip ir neįdėjo. Pavardė tik po visa burna dainuojančios Anitos Pakalniškytės nuotrauka, ir dar po viena, proklamacija laikandios dailios merginos. Tik tas aprašas, va:

"Vaidotas Kvedaras: with proclamation". Ką darysi. Skelbiama su švente surištų įvykių programa ir informatyvus Gail Robertson straipsnis. Bet puslapio viršuje rieb-
biai ir aiškiai užrašyta "Souvern edition". Štai kodėl ta spūstis. Kai sumojau keletą tų "suvėnrynių" dienraščių egzempliorių nusipirkti, jau jų niekur nebegavau. Gatvėse ir prekyvietėse pirmajam puslapy matėme susirūpinusius bene dviejų sovietų karių veidus. Labai norėčiau žinoti, kiek tos suvenyrinės laidos egzempliorių išleista ir paskleista? Ir kodėl gi dienraštis "suvėnryne" nepadarė visos liepos 2-sios laidos? Juk tik vienas, pirmasis puslapis sulietuviais, apie lietuvių. Viduje jau nieko lietuviško neberadau. Bet ačiū ir už tiek. Jei nebūčiau ejęs repetitcijos žiūrėti, neturėčiau nė to egzemplioriaus.

Kai "Ketvirtaini" repetavo veteranai, užlipau į pačią viršutinę koliziejaus kėdžių eilę. Vaizdas buvo nepaprastai gražus. Veteranai jau dabar

puikiausiai lygiavo. Jiems net paplojau. Po vienuoliktos dar kartą sutikau Sagi. Nenusimink, sakiau, jei veteranai taip gražiai šoka, tai neprastesni bus ir studentai. O jaunūčiams ir pradžiamokslams viskas atleistina... Grįžtant prie "Spektator", tai vėliau patikimi žmonės man pasakojo, kad pirmąjį suvenyrinį puslapį išrūpino Genovaitė Breichmanienė. Nepamenu, ar kada toks puslapis buvo Čikagoje.

Tautodailės paroda

Liepos 2, truputį po vidurdienio, nuvažiauvau į Royal Botanical Gardens rūmus, lietuvių tautodailės parodos apžiūrėti. Erdviai vestibulys, iš visur matomam pasieny, stovėjo trys manekėnai, apgrenti akį veriančiais tautiniais drabužiais. Apie tas vidutinės moters dydžio lėles visą laiką būriavosi žmonės, lietuvių bei kanadiečiai. Žiūrovų nuostabos žvilgsniai kalbėjo, kad tai yra kažkas nepaprasto. Dabar niekaip neatsimenu, ar prie tų manekėnų buvo kokie paaiškinimai, bet jei ir buvo, tai jų neperskaičiau. Tikiu, kad visi trys gražieji kostiumai – Anstazijos Tamošaitienės darbas.

(RED. Vienas austas Gerdos Baltaduonienės, o du – Aldonos Vaitonienės).

Kitoj, irgi lygiai erdvioj patalpoj, antrame aukšte, ant sienų radom iškabinėtų daug įvairaus dydžio, skirtingai austų, gal ir kitaip išmargintų takelių, o vienoje vietoje ir keletą ar keliolika juostų. Prie takelių buvo audėjų pavardės, bet vietoj vardų tik inicialai. Ką reiškia A. Vaitonienė (jos kūrinių buvo dau-
(Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuvos laisvės lyga išeina iš pogrindžio

(Vilnius, liepos 13, LIC) *Lietuvių informacijos centrui telefonu buvo perduota Lietuvos laisvės lygos (LLL) programa. Vienas iš lygos narių, Vilniaus Jaunimo teatro darbuotojas Vytautas Bogušis, pranešė, kad lygos programą galima viešai skelbti. Paašškėjo, kad neseniai įsteigta Lietuvių tautinė konsolidacija susivienijo su LLL. Bogušis pabrėžė, kad skelbiama programa gali dar keistis. Pateikiame padiktuo-*

Lietuvos laisvės lyga

1939 m. rugpjūčio 23 d. Rusijos ir Vokietijos diktatoriai Stalinas ir Hitleris pasidalijo Rytų Europą. Lietuva tuomet atiteko Vokietijos Reichui. Tačiau tų pačių metų rugsėjo 28 d. derybų metu Hitleris perdėd Lietuva Tarybų Sąjungai. Taip buvo palaidota Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Po dviejų savaitių Stalinas pasiuntė į Lietuvą 20,000 Raudonosios armijos karių.

1940 m. rugpjūčio 3 d. Lietuva buvo inkorporuota į TSRS sudėtį. Diplomatinę šios agresijos ritualą atliko Stalino emisaras Dekanozovas (1953 m. sušaudytas kartu su Berija) ir po Stalino mirties politinis Lietuvos statusas niek nepasikeitė.

Nėra jokio rimto pagrindo tikėti, kad artimiausiu metu TSRS vadovai pasmerktų Stalino agresiją Pabaltijo respublikose. Tokią politiką diktuoja nuo amžių susiklostęs imperialistinės Rusijos požiūris į "mažąsias" tautas. Tarybinė vyriausybė iki šiol nesupranta, kad suverenus ir neutralus Pabaltijus nekeltų grėsmės vakarinėms TSRS sienoms.

Lietuvos ateitis priklauso nuo šių faktorių:

1. Lietuvių tautos politinio sąmoningumo: ryžto būti laisviems.

2. Demokratinį pasaulio valstybių spaudimo Tarybų Sąjungai.

3. Rusų požiūrio į Stalino sukurto imperijos tautas.

Iš visų TSRS pavergtų kraštų Lietuvoje vyko bene didžiausias pasipriešinimas, pareiklavęs ir daugiausia žmonių aukų (procentiniu atžvilgiu). Nežiūrint to, lietuvių tauta išliko gyva ir neprarado ryžto siekti savo nepriklausomybės. Dauguma pasaulio valstybių yra abejingos /Pabaltijo tautų likimui. Kol kas nedaug teigiamų poslinkių ir rusų tautos požiūryje į nacionalinį klausimą TSRS, nors dalis rusų inteligentijos jau pripažįsta Lietuvai, Latvijai ir Estijai savarankiško egzistavimo teisę.

1978 m. vasarą Lietuvoje bu-

vo sukurta Lietuvos laisvės lyga. Jos uždavinys – kelti lietuvių tautos sąmoningumą, brandinti nepriklausomos Lietuvos idėją. Per savo veiklos dešimtmetį, lyga dalyvavo pogrindinėje spaudoje, organizavo protesto akcijas, rinko ir skelbė archyvinę medžiagą. Visą tą laiką lyga buvo priversta veikti pogrindyje.

Šiandien, prasidėjus demokratizacijos procesui Tarybų Sąjungoje, pasikeitus politiniam ir visuomeniniam klimatui Lietuvoje, lyga nusprendė imtis naujų veiklos formų. Ji nuo šiol veiks legaliai. Prie lygos narių neseniai prisijungė Lietuvių tautinė konsolidacija. Šis naujas susivienijimas toliau vadinsis Lietuvos laisvės lyga.

Lyga šiandien reikalauja iš Tarybų Sąjungos valdžios laikyti savo konstitucijos, skelbiančios TSRS suverenių respublikų sąjungą. Lygos nuomone, tokiai sąjungos idėjai realizuoti reikėtų:

1. Šiuo metu Lietuvoje veikiančioje konstitucijoje:

a. Įteisinti Lietuvos piliečių, akcentuoti, kad aukščiausios valdžios nariais gali būti tik Lietuvos piliečiai.

b. Paskelbti lietuvių kalbą valstybine kalba ir ją laikyti visų Lietuvos piliečių bendravimo kalba.

c. Garantuoti sąžinės laisvę ir realų Bažnyčios atskyrimą nuo valstybės bei galimybę Bažnyčiai aktyviai dalyvauti Lietuvos visuomeniniam gyvenime.

d. Pripažinti Lietuvai teisę turėti laisvai samdomą kariuomenę.

2. Kultūros ir švietimo sferoje:

a. Kurti tautinę demokratinio pobūdžio Lietuvos mokyklą, ypatingą dėmesį skiriant Lietuvos valstybės ir kultūros istorijai visose mokymo įstaigose.

b. Leisti fakultatyviai dėstyti religijos pagrindus vidurinėse mokyklose.

c. Išaugoti Lietuvos kultūrinį palikimą, reikalaujanti iš TSRS valstybinio biudžeto lėšų tarybiniais metais suniokotiems paminklams atstatyti.

d. Atkurti Lietuvos ryšius su užsieniu, propaguoti Lietuvos kultūrą TSRS ir užsienyje.

3. Lietuvos istorijos srityje:

a. Paskelbti slaptuosius archyvinius dokumentus.

b. Atkurti istorinę tiesą apie 1918-19 ir apie 1939-40 metų įvykius Lietuvoje.

c. Pasmerkti nusikalstamą stalinizmo vidaus ir užsienio politiką.

d. Masines lietuvių piliečių (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Atostogos

Rūpestingai suplanuotos atostogos teikia fizinį ir dvasinį poilsį

Bendro darbo vaisius - VIII-ji šokių šventė

Didingas laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo pasirodymas

Lietuvos laisvės lyga išeina iš pogrindžio

Paskelbta laikina tautinė taryba siekti nepriklausomybės

Naikinamos kultūros bei meno vertybės

Iš Vilniaus universiteto buvo išvežti visi dailės rinkiniai

Vyskupo sielovados taryba

Ji sudaryta pagelbėti vysk. P. Baltakiui. OFM

Ateistiniai komisarai lankė seminarį

Sovietų pareigūnai Kauno kunigų seminarijoje

Vokietijoje gyveno, lietuviams tarnavo

A. a. kun. Alfonso Bernatono, OFM Cap. nekrologas

Kai kaltinimai kartojami

Sunku užginčyti lietuvių jautrumą ir nuosirdumą nuskriaustiesiems

Lietuviškos juostos

Dailininkų Anstazijos ir Antano Tamošaičių knyga

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalą kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvių informacijos centro pranešimas

Rašytojų susirinkimas

Iš Lietuvos pranešta, kad birželio 27 d. Vilniuje įvyko partinis Lietuvos rašytojų susirinkimas. Buvo siūlyta viešai peržiūrėti Gintauto Iešmanto bylą. Tą patį klausimą kėlė rašytojas V. Petkevičius per birželio 24 d. demonstracijas. Bendramintis ir likimo draugas V. Pečeliūnas telefoniniame pasikalbėjime pabrėžė, kad G. Iešmantas buvo vienas iš pirmųjų viešumo ir socialistinės demokratijos pradininkų, tačiau dar vis laikomas nusikaltėliu ir pavojingu valstybei.

Siame susirinkime, kuriame dalyvavo dauguma narių, kalbėjo šie rašytojai: Bubnys, Daunys, Kašauskas, Lankauskas, Marcinkevičius, Maldonis, Šaltenis ir Zalatorius, pirmininkavo V. Petkevičius. Susirinkime buvo kalbėta atvirai, principingai ir keltas nacionalinis klausimas. Stipriai pavyzdžiais pasmerktas stalinizmas. Buvę kelti ir iki šiol nutylimi klausimai, kaip Raičių mškelio žudynės, Romo Kalantos ir kitų patriotų susidėginimas. Kalbėta ir apie pokario partizanines kovas Lietuvoje.

Rašytojų susirinkime buvo pareikštas nepasitikejimas antrajam partijos sekretoriui rusui Mitkinui ir propagandos bei agitacijos skyriaus vedėjui Č. Slyžiui. Stipriai pasisakyta prieš spaudos cenzūrą ir skelbiamą tendencinę informaciją. Susirinkime priimta keturių punktų rezoliucija: rašytojai reiškia pritarimą Persitvarkymo sąjūdžiui, nepasitikejimą Mitkinui ir Slyžiui, Lietuvos inteligentija jaučia neturinti balso XIX partinėje konferencijoje, nes delegatai buvo ne išrinkti, o paskirti, siūlo viešai peržiūrėti Gintauto Iešmanto bylą.

Demonstracijos prie ELTOS pastatų

Vilniečiai liepos 7 d. pertraukus metu demonstravo prie ELTOS pastatų Vilniuje. Jų buvo apie tūkstantis. Demonstrantai reikė pasipiktinimą prieš visuomenę klaidinantį straipsnį "Tiesoje". "Tiesa" rašė, kad birželio 29 d. Gedimino aikštėje dalyvavę 10,000 demonstrantų, o, pasak Mokslo akademijos nario J. Minkevičiaus, buvo 40,000. P. Pezeliūno nuomone – 50,000. "Tiesa" dezinformavo visuomenę ir apie ką buvo kalbama. Sekančią dieną "Tiesoje" pasirodė trumpa žinutė, kurioje pranešė, kad prie ELTOS buvo susirinkę tūkstantis vilniečių kritikuoti birželio 24 d. Gedimino aikštėje įvykusio mitingo aprašymą.

Petrui Gražuliui ginti komitetas

Trys lietuviai ir du rusai stačiatikiai birželio 24 d. įsteigė Petro Gražulio komitetą. Lig šiol visa eilė žmogaus teisėms ginti organizacijų ir asmenų protestavo prieš Gražulio fizinį sudorojimą lageryje. Tarptautinė amnestija pasiuntusi savo protesto telegramų į Maskvą, Vilnį ir Pravienskę – kalinimo vietą. Siuntė taip pat JAV Helsinkio grupę iš Niujorko, Tarptautinius krikščionių solidarumas iš Zuricho, JAV ir Kana-

dos LJS nariai ir šimtai kitų lietuvių.

Petrui Gražuliui ginti komitetas, susidedas iš kun. K. Gražulio, R. Grigo, V. Sederovos, Nijolės Sadūnaitės ir A. Ogorodnikovos, paruošė pirmąjį dokumentą. TSRS generaliniam prokurorui pasiuntė raštą, kuriame išdėsto P. Gražulio suėmimo ir nuteisimo aplinkybes ir reikalauja, kad būtų nedelsiant nutrauktas tyčiojimas iš žmogaus, nes jo nuteisimas yra grėsmingas stalinizmo ir sustingimo politikos pasikartojimas.

Vytauto Bogušio telefoniniu pranešimu, liepos 12 d. tūkstantiams vilniečių buvo sutrunkdyta demonstruoti Gedimino aikštėje. Aikštė buvo apsupta policijos, tačiau 1000 žmonių prasiveržė paminėti Lenino 1920 m. Lietuvai suteikto nepriklausomybės pripažinimo ir Sovietų Sąjungos pretenzijų atsisakymo visiems laikams.

Kun. S. Tamkevičius perkeltas į tremtį

Rusų disidentų leidžiama "Ekspress Kronika" birželio 14 d. Maskvoj paskelbė, kad kunigas kalnys S. Tamkevičius iš Permės lagerio perkeltas į tremtį. Naujas tremtinio adresas: 638310 Tomskaya oblast, Krivosheisky rajon, p-o Volodino, der. Starosainakovo. Tos pačios kronikos žiniomis, kun. Tamkevičius birželio 20 d. buvo pasiųstas į ligoninę operacijai. Jo sveikatos būklė kol kas nežinoma. Prieš porą mėnesių jį buvo applanke artimieji ir pranešė, kad kunigas buvo labai sumenkęs ir praradęs beveik visus dantis. Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys kun. S. Tamkevičius yra 49 m. amžiaus. Jo baismė baigiasi 1990 m. gegužės mėnesį.

Lietuvių tautinė konsolidacija

Ši organizacija įkurta birželio 20 d. Tai ne partinė grupė, siekianti suvereninės Lietuvos, susieta su kitom Europos šalim. Ruošiama programa. Tautinės konsolidacijos steigėjai: Antanas Terleckas, Andrius Tačkus, Vytautas Bogušis, Eugenijus Krukovskis, Genutė Šakalienė, Bronislavas Poškus ir Leonas Laurinskas. Anskčiau pogrindyje ėjęs žurnalas "Vytis" bus spausdinamas viešai. Laikiniai redaktoriai: Vytautas Bogušis, Andrius Tačkus ir Eugenijus Krukovskis. Žurnalą numatoma išleisti liepos vidury. Saugumas kol kas į viešą skelbimą Lietuvių tautinės konsolidacijos sukūrimą ir žurnalo "Vytis" leidimą nereagavo.

Bus pripažinta Lietuvos vėliava

Vingio parko demonstracijoje, kurioje dalyvavo 100,000 žmonių minia, Lietuvos centro komiteto narys A. Brazauskas pranešė, kad Vyriausias sovietų prezidentas yra pasirengęs duoti oficialų statusą Lietuvos vėliavai. Estų tautinė vėliava tokias teises gavo birželio 25 d.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Pokario metais sunaikinta, sužalota bei išvogta daug meno kūrinių Vilniuje, Trakuose ir kitose vietovėse. Dalis kūrinių išgabenta Lenkijon ir kitur. Reikalinga skubi apsauga ir nauja iniciatyva kultūrinių vertybių srityje

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Be šios grupės privačia bažnytinų paveikslų restauracija su paminklų apsaugos valdybos licencija vertėsi restoratorės A. Kalikytė ir E. Šmigelskaitė. Jos turėjo tam tikras kvalifikacijas, bet joms stigo sąžiningumo ir meninės kultūros. Naudodamos pilnu paminklų apsaugos valdybos pasitikėjimu, jos vertėsi privačia praktika, dosniai atlyginama ir nekontroliuojama. Jos daugelį vertingų bažnytinų paveikslų nuvertino beatodairiškai juos pertapydamos, keisdamos jų koloritą, o kartais ir deformuodavo originalų piešinį. Šito nenorėjo pastebėti paminklų apsaugos valdybos inspektorai.

Liūdniausias, jeigu ne tiesiog tragiškas likimas teko Lietuvos vaizdinės dailės palikimui. Jokios apsaugos įstatymai jam negaliojo, ypatinai gamaisiais pokariniais metais, kuomet dauguma lenkų tautybės žmonių 1945-1947 m. repatrijo į Lenkiją. Tada, kas tik netingėjo, o turėjo galimybių, vežė iš Lietuvos menines vertybes niekieno nekontroliuojami.

Taip iš Vilniaus universiteto išsivežė visus dailės rinkinius prof. M. Moreliovskis. Skulptorius Edvardas Novickis išsivežė "Vilniaus naujosios dailės" muziejaus rinkinius, daugiau kaip 300 vienetų, kurie buvo laikomi dabartiniuose Meno darbuotojų rūmuose, priklausiusius miesto savivaldybei.

Prof. J. Hoppenas išvežė iš Vilniaus dailės muziejaus vertingus tapybos ir grafikos kūrinius, rečiausias knygas bei archyvinis dokumentus. Okupacijos laikais mirusių Vilniaus tapytojų: – Aleksandro Šturmano, Mykolo Riaubos, Marijono Kuliešos, Juozapo Horydo visas kūrybinis palikimas buvo išvežtas į Lenkiją. Varšuvos tautinis muziejus turėjo Vilniuje prie repatriacijos įgaliotinio įstaigos viešai veikiančią dailės kūrinių užpirkimo kontorą, kuri supirkinėjo juos ne vien iš repatriantų, bet ir iš nuolatinių Vilniaus gyventojų, neklusdami jų kilmės.

Šiam masiniam dailės kūrinių išvežimui iš Lietuvos tuomet neprieštaravo, o dargi rėmė ano meto Lietuvos ministras pirmininkas Mečislovas Gedvilas, nors, be abejo, jam buvo žinoma lenkų emigracinės vyriausybės Londone rezidentams Lietuvoje instrukcija kiek galima daugiau iš jos išvežti meninių vertybių į Lenkiją.

Meninių vertybių išvežimas iš Vilniaus nesiliovė ir po to, tik jau sporadiškai. Taip po 1952 m. iš Statybos ir architektūros komiteto paminklų apsaugos skyrius, jo inspektorius A. Jonikas, išvažiavęs į Lenkiją, išsivežė iš savo įstaigos didelį kiekį Lietuvos architektūros paminklų, inventorinių brėžinių ir kitų dokumentų.

1954 m. uždarius eilę Vilniaus katalikų bažnyčių ir perdavus jų turtą vykdomojo komiteto finansų skyriui, nebuvę surašyti su klebonais perėmimo-perdavimo aktai, kuriuose būtų surašytas pilnas bažnyčių inventorių, ypač meninės vertybės ekspertų aki-vaizdoje.

Kada šis inventorių buvo finansų skyriaus perimtas, jis

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos 20-sis seimas gegužės 21-22 d.d. Daytona Beach vietovėje, Floridoje. Atidarymo invokacija skaito vysk. A. DEKSNYS. Prezidiumo nariai (iš kairės): V. J. GEDGAUDAS, prof. V. SKUODIS, Lietuvos generalinis konsulas V. ČEKANAUSKAS, ALTS-gos vicepir. V. JONUŠIENĖ, vysk. A. DEKSNYS, Lietuvos generalinis konsulas A. SIMUTIS ir VLiko pirm. dr K. Bobelis

Nuotr. V. Šešto

Ko neperėmė kunigai, buvo perduodama kitoms įstaigoms. Vertingiesni stilingai baldai ir šviestuvai buvo perduoti viešbučiams bei teatrams ir reprezentacinėms įstaigoms. Muziejams perduoti beliko tai, kas kitiems nebetiko. Paminklų apsaugos valdyba iš viso į šitą netvarką nesikišo, lyg tai buvo ne jos reikalas, o išimtinai vykdomojo komiteto finansų skyriaus kompetencijoje.

Vėliau iš saugomų ir nesaugomų bažnyčių buvo vagiami ir naikinami paveiksai bei skulptūros. Prasidėjo nuo Šv. Kazimiero bažnyčios, kada ją nuomojo "Glavvino" sandėliui. Trys dideli Liudomiro Slendzinskio tapyti paveiksai buvo sunaikinti. Tuo pat metu Šv. Kotrynos bažnyčioje, atiduotoje "Galvabakalėja" sandėliui, buvo sunaikinti ir išmesti į šiukšlyną trys ovaliniai altoriniai Simano Čechavičiaus paveiksai bei sudaužytos kelios skulptūros.

Perdavus Šv. Kotrynos bažnyčią Vilniaus dailės muziejui, kadangi jos altoriuose buvo 14 pačių geriausių Simano Čechavičiaus paveikslų, įvykdytas ir bažnyčią įsilaužimas ir išvogtas didžiojo altoriaus paveikslas, vaizduojantis "Mistišką šv. Kotrynos susiziedavimą su Jėzumi". Vėliau jis atsirado skulptoriaus Kalinausko dirbtuvėje Pavilnyje. Atsekus nusikaltėliui ir pradėjus tardymą, teismo organai kreipėsi į kultūros paminklų apsaugos tarybą, nustatyti tikrajai išvogto paveikslo pigininei vertei, nuo kurios priklausė baumės dydis. Taryboje muziejaus direktorius prašė nurodyti, kiek galima žemesnės paveikslo vertė ir kad ji neviršytų 10,000 rublių, su kuo, matyt, kai kurie tarybos nariai sutiko, nors jiems buvo žinoma, kad apie 1910 m. vienas anglų kolekcionierius siūlė vienuoleno viršininkei už šį paveikslą 200,000 aukso rublių ir padaryti tikslią jo kopiją. Teismas nusikaltėliui nubaudė lygtinai 2 metams ir apmokėti simbolines paveikslo restauravimo išlaidas. Taip paminklų apsaugos organai gynė ne dailės paminklus, o jų naikintojus ir grobikus. Būtina pastebėti, kad Dailės muziejus, globodamas Šv. Kotrynos bažnyčią, visai nesirūpino bažnyčios remontu ir apie 3 dešimtmečius stogas nuo kiemo pusės buvo kiauras ir atmosferos drėgmė nuolat pūdo iki šių dienų paminklo mūrus.

Panašūs keli tokie įsilaužimai buvo ir buv. Bernardinų bažnyčioje, esančioje Dailės instituto globoje, kurių metu iš keturių didelių XVII a. trečiojo ketvirčio paveikslų buvo išpjauti septyni fragmentai. Visais tais atvejais Lenino rajono kriminalinių pajėkų organai atsekavo kaltininkus. Vieno jų bute atrasta iš altoriaus nuimta pilna figūrinė angeliuko skulptūra. Tardymo organai nutraukė tolimesnes paieškas, nes esą kaltininkas buvo pašauktas į karinę tarnybą.

Keisčiausia tai, kad tardymo organai, turėdami daiktinius nusikaltimo įrodymus, neįstengė iš kaltininko išreikalauti trijų išpjautų paveikslo fragmentų, nei nustatyti jų buvimą vietos, kurie restoratorių būtų atstatyti į pirmąsias vietas ir vertingas paveiksles atgauti savo pirmąsias vertę. Paminklų apsaugos įstaiga nieko nedarė, kad tardymo byla būtų tęsiama ir išpjauti paveikslų fragmentai būtų atgauti.

1973 m. vasarą Vilniuje vyko tarptautinė ICOMOSO organizacijos konferencija. Jos metu į Trakų bažnyčią buvo įsilaužimas ir išvogtas iš jos unikalus altorinis šv. Jono Nepomuko paveikslas, tapytas 1715 m. Vilniaus tapytojo J. Jarmušausko. Kartu iš kito paveikslo buvo išpjautos dvi šventųjų galvos.

Kultūros paminklų apsaugos valdybai ši vagystė buvo žinoma, tik ar ji darė kokių žygių kriminalinių pajėkų įstaigoje surasti vagystės kaltininkus ir atgauti išvogtą paveikslą, nebuvo jokios žinios. Jo ir iki šios dienos neatrasta. Greičiausiai šis unikalus Lietuvos tapytojo kūriny tapo išvežtas į užsienį kažkurio ICOMOSO konferencijos dalyvio muitinės nepatikrintame bagaže.

Neaiškiomis aplinkybėmis, dingo be pėdsakų savo metu represuoto Cezario Petrausko iš Kauno reikšminga paveikslų kolekcija, kurioje buvo du vertingi I. Rericho kūriniai, Šimonio, Žmuidzinavičiaus ir kitų lietuvių tapytojų paveiksai. Nei vienas jų neperduotas į respublikos valstybinius dailės rinkinius.

Panašiai dingsta vertingi dailės kūriniai ir iš valstybinių įstaigų kolekcijų ir iš muziejų, iš ekspozicijų ir iš saugyklų, o kai kurie jų atsiduria ir užsienyje. Atskirą dingstančių kūrinių grupę sudaro vadinamieji depozitai, ilgesniam laikui paskolinti kitoms įstaigoms eksponatai. Savo metu Vilniaus dailės muziejus paskolino Švietimo ministerijai keturis vertingus paveikslius: B. Jamonto, T. Niesiolovskio, M. Riaubos, J. Vaičio peizažus. Pasikeitė ministrai, pasikeitė ukvedžiai, o apie paveikslus niekas nieko nežino.

Panašiai dailės muziejus paskolino universitetui organizuojamam memorialiniam A. Mickevičiaus muziejui labai vertingą V. Vankavičiaus paveikslą, vaizduojantį poetą ant Ajudaho kalno. Jis dingso kartu su skandalingu visų autentiškų eksponatų vagyste ir jų pakeitimu beveikais daiktais.

(Bus daugiau)

A+A
ONAI RACEVIČIŪTEI
Lietuvoje mirus,
jos brolių BENEDIKTĄ RACEVIČIŲ su žmona APOLONIJA nuoširdžiai užjaučiame –
E. Zakarževskienė su šeima

A+A
MEČISLOVUI ABROMAIČIUI
mirus,
jo žmonai BIRUTEI, dukrai ANGELEI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –
Adelė Stulgienė Danutė Stulgytė

A+A
RIMVYDUI ADOMAVIČIUI
staiga mirus,
tėvams JIEVAI ir LEONUI, broliui JURGIUI ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –
Mažosios Lietuvos moterų draugija

A+A
DALIAI BALIŪNAITEI
mirus,
reiškiamo nuoširdžią užuojautą tėveliams, sesutei BIRUTEI LAPINSKIENEI ir visai giminei –
P. L. Murauskai R. R. Bell

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUISTEMPOREALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelių pasirinkimų pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

Lietuvos laisvės lyga išeina iš pogrindžio

(Atkelta iš 1-mo psl.)

represijas 1940-53 metais paskelbti nusikaltimu prieš žmoniją, reabilituoti visus dėl jo nukentėjusius, atlyginti jiems padarytus nuostolius.

e. Viešai paskelbti stalininio genocido Lietuvoje vykdytojų sąrašą ir spręsti klausimą dėl jų juridinės atsakomybės.

f. Pastatyti Vilniuje ir kitose vietovėse paminklus Lietuvos partizanams.

4. Ekonomikoje ir ekologijoje:

a. Pavesti Lietuvos vykdomosios valdžios kompetencijai visas pramonės įmones.

b. Įvesti tautinę valiutą ir jos emisiją.

c. Apriboti darbo jėgos migravimą iš kitų sąjunginių respublikų.

d. Organizuoti Lietuvos ekologijos ministeriją, skirti daugiau dėmesio ir lėšų gamtos apsaugai Lietuvoje, sustabdyti Ignalinos AS ir chemijos gipantų statybą.

5. Žmogaus teisių srityje:

a. Panaikinti LTSR BK straipsnius, leidžiančius persekioti asmenis už jų įsitikinimus.

b. Garantuoti žodžio, susirinkimų, demonstracijų laisvę ir panaikinti neteisėtus nutarimus, ribojančius naudojimąsi tomis laisvėmis.

c. Panaikinti politinį vidaus pasų režimą, garantuoti laisvą piliečių migraciją į užsienį.

d. Paleisti visus politinius kalinius.

Igyvendinus šias sąlygas, bus sudarytos prielaidos Lietuvos suverenumui ir nepriklausomybei atstatyti. Lietuvos laisvės lyga akcentuoja, kad galutinis jos idealas – laisva Lietuva

Europos tautų konfederacijoje. Pagrindinis lygos ginklas – viešas, atviras žodis. Savo veikloje lyga vadovausis Sąjūdo nacių įstatais, Sąjūdo nacių organizacijos generalinės asamblėjos rezoliucijomis dekolonizacijos klausimu, Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, Helsinkio baigiamojo akto nutarimais. Lietuvos laisvės lyga nuolat apeliuos į pasaulio tautų sąžinę Lietuvos laisvės reikalui.

Lietuvos laisvės lyga turi savo leidinį "Vytis". Lyga nori bendradarbiauti su Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiu, blai-vystės sąjūdžiu, su Bažnyčios teisių gynimo grupėmis ir visais žmonėmis, kuriems rūpi Lietuvos likimas. Lietuvos laisvės lyga sveikina Rusijos ir kitų TSRS tautų demokratinius judėjimus.

Lyga skelbia laikiną tautinę tarybą:

Valdas Anillauskas (Kaunas)
Algimantas Baltrušis (Vilnius)
Vytautas Bogušis (Vilnius)
Eugenijus Krukovskis (Vilnius)
Antanas Grigas (Leipalingis)
Vaclavas Ralys (Vilnius)
Leonas Laurinskas (Tauragė)
Edmundas Paulionis (Daugėliškis)
Jonas Petkevičius (Siauliai)
Bronislavas Poškus (Kretinga)
Jonas Protusevičius (Vilnius)
Romualdas Ragašis (Vilnius)
Leonora Sasnauskaitė (Vilnius)
Genovaitė Šakalienė (Vilnius)
Mindaugas Šibonis (Kaunas)
Antanas Terleckas (Vilnius)
Andrius Tučkus (Vilnius)
Jonas Volungevičius (Vilnius)

Lyga kreipiasi į JAV gyvenantį vieną iš jos steigėjų dr. Algirdą Statkevičių, prašydamą jį sudaryti Lietuvos laisvės lygos užsienio tarybą ir atstovauti lygai užsienyje. (LIC)

Vysk. P. BALTAKIO, OFM, sukvieisti įvairių kraštų atstovai liepos 1-2 d.d. Toronte svarstė lietuvių katalikų išeivių religinius bei parapijinius reikalus. Vyskupui pagelbėti sudaryta sielovados taryba. Nuotraukoje svarstybų dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM, prel. V. BALČIŪNAS, vysk. P. BALTAKIS, OFM, G. DAMUŠYTĖ, ses. M. BERNADETA, A. ZAILSKAITĖ, už jos prel. J. TADARAUSKAS, kun. P. RUKŠYS, SDB

Vyskupo sielovados taryba

Lietuvių katalikų išeivijoj vysk. P. Baltakiui, OFM, reikia pagalbos

VINCAS KOLYČIUS

Pasibaigus kultūros kongresui ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui, liepos 1 ir 2 d.d. Toronte įvyko kitas labai svarbus įvykis — tai Vyskupo sielovados tarybos įsteigimas.

Kadangi po dviejų minėtų įvykių visi dalyviai buvo gana išvargę, tai šiems posėdžiams nebuvo tikėtasi didelio dalyvių skaičiaus. Tačiau visų nustebimui į Prisikėlimo parapijos parodų salę susirinko apie 200 dalyvių. Po maldos ir Šv. Rašto skaitymų, pritaikytų posėdžių tikslams, vysk. P. Baltakis, OFM, savo žodyje "Dabartis" supažindino dalyvius su dabartine padėtimi lietuvių katalikų išeivijoje. Jo diecezija — visi išeivijos lietuviai, penkiose kontinentuose, maždaug 1 milijonas lietuvių. Savaime suprantama, kad tokiame pastoračiniame darbe reikia talkininkų. Vyskupas pabrėžė, kad jam yra suteiktos lygiai tos pačios teisės, kaip visiems JAV vyskupsams. Kadangi vyskupas buvo ką tik sugrįžęs iš Romos, kur vyko naujų kardinolų įvesdinimas į kolegiją, jis perdavė visiems kardinolus V. Sladkevičiaus linkėjimus ir sveikinimus.

Dabartinė padėtis

Po II Vatikano suvažiavimo buvo išryškintas pasauliečių vaidmuo Bendrijoje. Lietuviškose parapijose ne visur į tai buvo atkreiptas atitinkamas dėmesys. Taip pat ne visur yra išlaikoma sveika lygsvara tarp tautinių ir religinių aptarnavimų. Išeivijoje yra 110 lietuviškų parapijų ir 38 misijonų. Viso yra 635 lietuviai kunigai, iš kurių 499 yra dieceziniai kunigai, o kiti — vienuoliai. Tik 133 kunigai dirba lietuviškose parapijose, kiti yra įsiūnėję į įvairius kitokius darbus arba išėję pensijon.

JAV yra 83 lietuviškos parapijos, tačiau 33 parapijose nebėra nieko lietuviško. 24 parapijose klebonai jau yra nelietuviai. Kanadoje yra 9 parapijos ir 2 misijos. Yra 5 lietuvių bendruomenės be lietuvių kunigų.

Pabaigoje vysk. P. Baltakis, OFM, pabrėžė, kad lietuviškos išeivijos sielovada nėra vien vyskupo ar lietuvių klebonų reikalas. Už jos sėkmumą esame atsakingi visi.

Sielovados tarybos paskirtis

Taryba remia ir talkina vyskupui išeivijos lietuvių sielovadoje šiose srityse:

1. Padeda atpažinti ir pilniau įžvelgti lietuvių sielovados reikalus įvairiuose kraštuose.
2. Pateikia praktiškus pasiūlymus konkrečioms sielovados reikalam atlikti.
3. Rekomenduoja gaires ir pirmenybes.
4. Organizuoja finansinę paramą projektams vykdyti.
5. Informuoja visuomenę apie lietuviškos sielovados būklę išeivijoje ir vyskupo bei tarybos veiklą.

Sielovados tarybą sudaro: kunigų vienybės atstovai, vienuolių atstovai, atskirų kraštų bendruomenių ir katalikų federacijų atstovai, įvairių lietuvių katalikų organizacijų atstovai ir paties vyskupo kvieisti nariai.

Vysk. P. BALTAKIS, OFM, kalba sielovados svarstybose liepos 1-2 d.d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje Toronte Ntr. St. Dabkuso

Svarstybos

Aldona Zailskaitė, atvykusi iš Čikagos, pateikė 6-į krikščioniškų bendruomenių sąvokas randamas Šv. Rašte. Ji apibūdino kiekvieną Bendruomenę, kuri buvo ryškiai pirmaisiais krikščionybės amžiais. Visų bendruomenių pagrindas — Jėzus Kristus. Gailla, kad neliuko laiko išryškinti ar bandyti pritaikyti tų bendruomenių praktiškas galimybes šių dienų lietuviškoje išeivijoje.

Tikintųjų vaidmuo Bendrijoje — tai buvo kita tema, kurią pateikė Jonas Abromaitis, dirbąs Kanados vyskupo konferencijoje Otavoje. Jis išryškino krikščionišką patarnavimą — tarnystę istorinėje perspektyvoje ir dabar. Buvo pabrėžtas krikščioniškas tarnavimas Šv. Rašte ir kaip ta tarnavimą reikėtų teisingai suprasti: nusižeminti, išsilaikyti savęs, pajusti savo bėgęgiškumą. J. Abromaitis, cituodamas Šv. Rašto ištraukas, parodė, kad mes visi taip pat esame apdovanoti įvairiomis dovanomis — talentais. Prašė visų surašyti ant lapelio, kokius talentus Dievas kam yra davęs.

Po trumpos pietų pertraukos Gabija Petruskienė kalbėjo tema: Šeima ir vaikų auklėjimas. Ji savo paskaitoje apibūdino dabartinės šeimos ir taip pat metė iššūkį parapijoms, išryškindama, ko naujos šeimos iš parapijos nori. Pabrėžė reikalingumą atkreipti dėmesį į vaikus, organizuojant jiems atskiras Mišias ir pan. "Jeigu šventovėje nesimato jaunų šeimų su vaikais, tai ta parapija nyksta", — baigė G. Petruskienė.

Sekė kun. A. Saulaičio, SJ, paskaita tema Parapijos ir tikintųjų įsijungimas. Kun. Saulaičiui kalbėti beveik nereikėjo, nes už jį kalbėjo plakatų ant visų keturių salės sienų, kuriuos jis buvo paruošęs dar Čikagoje. Tuose plakatuose atsispindėjo tikintųjų įsijungimas į parapijos veiklą ir taip pat kas turėtų ar galėtų būti daroma parapijoje, kurioje telpa visos krikščioniškos bendruomenės. Kun. Saulaitis visiems išdalino santrauką "Lietuviškų parapijų padėtis ir ateitis". Savo trumpame bet svairiame žodyje jis pabrėžė, kad yra svarbu pereiti iš išvirsinės katalikybės į

elgseninę, iš išvirsinio tikėjimo — į vidinį.

Paskutinė svarstybų tema buvo Dijakonai ir dvasinis pašaukimas, paruošta Almio Kuolo, bet jam nesant perskaityta Vyto Klorio. Paminėtas dijakonų vaidmuo Bendrijoje iš istorinio taško ir jų reikalingumas dabar, ypač mažėjant kunigų skaičiui. Lietuvių parapijoms reikia lietuvių dijakonų.

Pirmoji diena buvo baigta Mišiomis Prisikėlimo parapijos šventovėje. Kartu su vysk. P. Baltakiu, OFM, koncelebravo eilę kunigų, o pamokslą pasakė kun. prof. A. Rubšys.

Antroji lietuviško sinodo diena buvo pradėta maldą. Vadovavo Eligijus Suziedėlis iš Brocktono. Pradžioje vysk. P. Baltakis, OFM, tarė žodį "Ateitis". Jis apibūdino Sielovados tarybos paskirtį, paminėjo, kas buvo į šiuos posėdžius kvieštas ir kiek iš tų kvieštųjų atsiliepė.

Vykdomasis vienetas

Kun. A. Saulaitis, SJ, trumpai paaiškino Vykdomojo vieneto struktūrą. Pabrėžė, kad tie, kurie įsipareigoja į tą vienatę įeiti, turėtų suprasti, jog kiekvienas konkretus darbas turi būti atliktas paskiro žmogaus per nustatytą laiką. Tada visi pasiskirstė į 8 būrelius ir pusę valandos diskutavo tos pastoracinės srities reikalus. Po to kiekvienas būrelis davė savo pranešimą, trumpai paminėdami, ką konkrečiai numato daryti.

Buvo sudarytos komisijos šiose pastoracinėse srityse:

1. Jaunų šeimų, vaikų ir tautiniai mišrių šeimų krikščioniško auklėjimo. Pranešimą darė kun. G. Kijauskas.
2. Suaugusių krikščioniško auklėjimo — apibūdino V. Kolyčius.
3. Dvasinių pašaukimų — kun. P. Stravinskas.
4. Informacija ir komunikacija. Pranešimą padarė Gintė Damušytė.

5. Šv. Raštas — Aldona Zailskaitė.
6. Liturgija — prel. V. Balčiūnas.
7. Ekumeninė veikla (atsirado tik vienas asmuo).
8. Parapijos — Saulius Kuprys.
9. Finansų telkimo — dr. J. Sungaila.

Visos šios pastoracinės komisijos sudaro vykdomąjį vienetą, kuris yra tiesioginėje vyskupo žinioje. Visa paruošta medžiaga ir pasiūlymai privalo būti siunčiami vysk. P. Baltakiui, OFM.

Vyskupas taip pat pranešė, kad jo reikalų vedėja yra paskirta ses. Ignė Marijošūtė. Ji koordinuos įvairių sričių komitetų ir vykdomojo vieneto projektus bei darbus.

Reikia paminėti, kad prie šio savaitgalio surengimo daugiausia darbo įdėjo ses. Ignė ir kun. Saulaitis, nes jie abu jau keletą metų rūpinasi lietuvių sielovados reikalais. Ačiū jiems!

Tikėkim, kad viskas, kas buvo diskutuota, neliks tuščiais žodžiais, bet taps realybe ir neš vaisių. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas duoda daug vaisių; nuo manęs atsiskyrę, jūs negalite nieko nuveikti (Jn. 15,5).

Ateistiniai komisarai kalba seminaristams

Lietuvos pagrindžio "Kronika" 76 numeryje rašo apie ateistinių valdžios pareigūnų lankymąsi Kauno kunigų seminarijoje

Prienai. Algio GUDAIČIO jau ketveri metai KGB nepraleidžia į Kauno kunigų seminariją. 1984 m. jis kartu su broliu Aldonu padavė pareiškimą, bet KGB išbraukė abu. 1985 m., jiems stojant antrą kartą, broliū Aldoną GUDAITI priėmė, o Algio GUDAIČIO vėl nepriėmė. Algis ir Aldonas GUDAIČIAI yra dvyniai. Pagal įstatymus, dvyniai neskiriami nei mokykloje, nei armijoje. GUDAIČIAI kartu mokėsi, kartu tarnavo armijoje; stojant į kunigų seminariją, KGB juos išskyrė. Ir 1987 m. Algis Gudaitis mėgino įstoti į Kauno kunigų seminariją, bet vėl tas pats atsakymas: "Šiais metais jūsų prašymo patenkinti negalima. Mėginkite kreiptis sekančiais metais".

Algio GUDAIČIO atvejis nėra vienintelis, nors pastaruoju metu bedieviška spauda bei televizija nuolat garsina, jog trukdymų stojantiems į Kauno kunigų seminariją nedaro. Televizijos laidos "Argumentai" vedantysis drąsiai pareiškė: "Šiais metais į Kauno kunigų seminariją buvo priimti visi norintys ten mokytis jaunuoliai".

Kaunas. 1987 m. spalio 6 d. Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje lankėsi Lietuvos Aukštojo ir specialiojo mokslo "ministeris" Henrikas ZABULIS. Savo konferencijoje klierikams H. ZABULIS aukštai įvertino respublikos ekonomikos laimėjimus, gana palčiai apžvelgė susidariusią padėtį aukštesiose respublikos mokyklose, kalbėjo apie įvairias aukštųjų mokyklų kategorijas.

Po paskaitos "ministeris" atsakinėjo į klierikų klausimus. Kokią reikšmę aukštesiose mokyklose turi dėstomas ateizmas? — domėjosi klierikai. H. ZABULIS klausimą palaikė provokuojančiu ir pradėjo dėstyti asmenines savo pažiūras į ateizmą, ir religiją, tvirtino, kad mūsų yra pilna tikėjimo laisvė. Lektorius prisipažino, kad ateistai tapo studijuojamas graikų ir lotynų kalbas, senovės raštus: graikų kalboje žodis Kristus reikiąka pateptąjį, kaip ir hebrajų kalboje, o kadangi abu žodžiai yra bendriniai, tai ir Kristaus negalėtų būti, nes vardas bendrinis.

Aišku, auditorijai šis argumentas pasirodė labai jau nemokšiškas ir sukėlė juoką. Apie kažkokį filologinį metodą, neigiantį Dievo buvimą, niekas nebuvo girdėjęs. Teigdamas, kad klausimai kartojasi, be to, panašius klausimus pateikia ir įvairūs ekstremistai, "ministeris" H. ZABULIS pareiškė atsakinės tik į raštu pateiktus klausimus.

Savo klausimuose klierikai piktinosi straipsniais "Tarybinėje moteryje", kur V. BALKEVIČIUS išdrįso taip grubiai tytiotis iš Dievo Motinos Marijos. Ar ir čia nėra tikintųjų diskriminacija? — klausė klierikai. H. ZABULIS išsisukinėjo, aiškino, kad jis daug skaito ir domisi ateistine literatūra, tačiau V. BALKEVIČIAUS minėtų straipsnių neskaity. Galiausiai pripažino, kad ateistų tarpe gali būti nemokštų: jo nuomone, tik dėl pavienių žmonių neįsisavinimo ateistinio auklėjimo metodų kyla konfliktai tarp tikintųjų ir ateistų mokyklose bei darbuviuose.

"Ministeris" H. ZABULIS į klierikų klausimus atsakinėjo nerimtai, paviršutiniškai, į platesnes diskusijas apskritai nesileido, o klausiančiuosius dažnai nutraukdamas.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Susitikimas truko pusantros valandos. ***

1987 m. spalio 8 d. įgaliotinis P. ANILIONIS Kauno kunigų seminarijoje skaitė paskaitą I kurso klierikams. Nuobodžiai ir daug kalbėjo apie valstybės ir Bažnyčios santykius, apie būtinumą nesikišti į politiką ir būti sovietinei valdžiai lojaliais kunigais. P. ANILIONIS užsipuolė vadinamuosius "religinius ekstremistus". Esą, kiekvienais metais seminariją baigusiu kunigų tarpe atsiranda po keletą ekstremistų. P. ANILIONIS teigė, kad antisovietiniais išpuoliais jau spėjo pasižymėti kunigai: E. ATKOČIŪNAS, J. KAMINSKAS, K. GRAŽULIS, V. SAĐAUSKAS, o štai kun. R. PUZONAS jau peržengė visas ribas ir būsiąs patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, jeigu vyskupas V. SLADKEVIČIUS jo neišgelbės.

P. ANILIONIS ragino klierikus saugotis vadinamų ekstremistų seminarijos viduje ir nepasiduoti tiems, kurie nori įtraukti juos į "anitarybinę karuselę". "Mes viską matome ir žinome ir neleisim parazitams veistis seminarijoje! — šaukė P. ANILIONIS. Jis prisiminė ir rugpjūčio 23 d. prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje įvykusį mitingą, piktinosi, kad tarp aktyvių jo dalyvių buvo ir dabartinis seminarijos pirmakursis Julius SASNAUSKAS, kuris, įgaliotinio žodžiais tarant, dar nepasimokė iš savo klaidų praityje. J. SASNAUSKAS paaiškino, kad laikė savo pareigą dalyvauti Stalino-Hitlerio aukų pagerbime ir kad toji akcija nebuvo organizuota Vakaruose, kaip tvirtina P. ANILIONIS. Išdrįsęs klierikai pradėjo kelti klausimus. Pirmakursis Arūnas JANUŠAUSKAS pareiškė, kad, prieš atvykstant į seminariją saugumo darbuotojas jam liepė šnipinėti seminarijos dėstytojus ir savo kurso draugus įgaliotinio P. ANILIONIO pavedimu. P. ANILIONIS buvo priblokštas susitikimo eigos.

1987 m. lapkričio 27 d. P. ANILIONIS "auklėjo" V kurso klierikus. Paskaitos metu išaiškino, kokia beviltiška sąžinės laisvės padėtis buvo nepriklausomoje Lietuvoje ir kad tik dabar, socialistinė sąlygomis, sudarė galimybę pilnai įgyvendinti sąžinės laisvę. Baigdamas paskaitą, įgaliotinis P. ANILIONIS patarė būsimiems kunigams nesikišti į politiką ir užsiimti gryna "tikintųjų poreikių tenkinimu". Jo žodžiais tarant, blogai, kai tik ką baigę kunigų seminariją kunigai ima aktyviai reikštis antitarybinėje veikloje (t.y. kovoti už tikintųjų teises, sąžiningai atlikti savo, kaip kunigo, pareigas).

Po paskaitos klierikai pateikė įgaliotiniui visą eilę klausimų. Klierikas V. SABA-LIAUSKAS pasiteiravo, kodėl tikintis jaunimas negali net

PADĖKA

Mirus mano vyrui

a. a. BOLESLOVUI ČEPAUSKUI,

nuoširdžiai dėkoju kun. K. Kaknevičiui už Rožinį, Mišias ir palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą.

Dėkoju J. Sriubiškienei už giedojimą šventovėje ir akompaniatoriui J. Govėdui.

Nuoširdus ačiū visiems artimiesiems ir pažįstamiems už užprašytas Mišias, atsiųstas gėles, užuojautas laiškais ir žodžiais.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, p. Genčiuvienei už paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus.

B. Čepauskienė

privačiai namuose būreliais susirinkti ir aptarti jiems rūpimus religijos klausimus, kodėl tokio pobūdžio susirinkimo dalyviams neretai tenka turėti reikalų su saugumo darbuotojais; pabrėžė, kad panašūs atvejai nėra pavieniai, tad kaip juos suderinti su P. ANILIONIO skelbiama tarybine sąžinės laisve? Įgaliotinis bandė aiškinti: jeigu jau įsikiša Saugumas, vadinasi, religija ten buvo prisidengta, o Saugumas įžvelgia, jog tokiose susirinkimuose būna kokios nors neleistinos veiklos,

V. AUKŠTAKALNIO klausimas, kodėl RRT įstaiga kišasi į vyskupams priklausančią teisę skirti kunigus į parapijas ir kodėl klierikai verbuojami dirbti Saugumo agentais, įgaliotinė P. ANILIONIS išvedė iš pusiausvyros. Susierzinęs jis ėmė koneveikti "kunigus ekstremistus", pareiškė, kad kunigų skirstymus kišasi tik todėl, kad negali pakęsti, kai ekstremistai diktuoja vyskupams. Klierikų verbavimo faktą iš viso paneigė, sakdamas, jog KGB darbuotojai savo pokalbiuose siekia tik susipažinti su klierikais bei jų pasaulėžiūra, o ne užverbuoti. Be to, jo nuomone, valdžia privalo žinoti, kokių nusiteikimų laikosi asmuo, besiruošias stoti į seminariją. Ji turi žinoti, ar tas asmuo tinkamas būti kunigu, ar ne. V. AUKŠTAKALNIS pabrėžtinai pareiškė, kad jo asmeniniu pavyzdžiu parėmė, jog Saugumas konkrečiai reikalauja pasirašyti sutikimą bendradarbiauti, perduodant žinias iš kunigų semi-

narijos vidaus gyvenimo. Priešingu atveju, jam grąsino, kad nepriims į seminariją. Neturėdamas kuo atremti klieriko teiginio, įgaliotinis paprasė nepainioti jo su Saugumu bei saugumiečiais, o Saugumas, jo įsitikinimu, turi savo įstatymus ir žino, ką daro.

Į pokalbį įsiterpė klierikas Miroslavas BALCEVIČIUS: "Man nerūpi nei Lietuvos nepriklausomybės tema, kurios domėjimusi jūs kaltinate mus, nei politika. Aš siekiu vieno — kunigystės. Esu lenkų tautybės, tačiau jau 5 metai Saugumas neduoda man ramybės. Verbavo dar prieš seminariją, o ir dabar atostogų metu nuo manęs neatstoja: žada įvairių paramą, pagalbą, karjerą. Noriu paklausti, kodėl Saugumas kursto tautinę neapykantą, ragina mane stoti į Lietuvoje bandomą kurti lenkų tautinę Bažnyčią?! Įgaliotinis į klausimą atsakytį neįstengė. Iš keblios padėties jį išgelbėjo klierikai, duodami konkretų pasiūlymą: Jūs draugas įgaliotini, grįžęs į Vilnių, perduokite Saugumo organams, kad jie tokiais savo veiksmais nekompromituotų TSRS konstitucijos bei mūsų gražių pasakojimų apie sąžinės laisvę socialistinėje mūsų visuomenėje.

Įgaliotinis P. ANILIONIS pareiškė, kad paskaita baigiama, o klierikams rūpimus klausimus pasistengs atsakyti sekančią kartą.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesusilaikomai skleidžia informaciją įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso ekumeninės pamaldos įvyko birželio 26 d. Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje. Mišias su daugeliu kunigų atnašavo vysk. P. BALTAKIS, OFM, pamokslą sakė ev. kun. P. DILYS. Nuo-traukoje matyti iš kairės: kun. P. BARIUS, OFM, kun. P. DILYS, kun. P. RUKŠYS, SDB, iš Brazilijos, kun. A. KUDUŠIS iš Lietuvos, vysk. P. BALTAKIS, OFM

Nuotr. St. Dabkuso

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAS AUGA PAKELESE?

Vilnietis geologas I. Norvaišas balandžio 28 d. "Komjaunimo tiesos" redakcijai rašo: "Ar jums niekada nekilo mintis pavažiuoti didesniais Lietuvos keliais ir pažiūrėti, kas šalia jų auga. Javai ir daržovės! O apsauginių zonų jokių. Ar ir toliau valgytume apnuodytą maistą? Ar ne laikas ir čia tvarką įvesti?"

NAUJAS ORAUOSTIS

Kaunas ilgus metus turėjo didelio ploto aerodromą Alekseote. Nepriklausomybės metais vienoje jo pusėje buvo įsikūrusi Lietuvos karo aviacija, kitoje — Lietuvos aeroklubas. Prie jo sustodavo keleiviniai vokiečių "Der Luft" bendrovės lėktuvai, skrendantys Sovietų Sąjungon ir grįžtantys iš jos. Į senąjį Kauno aerodromą bandė atskristi Atlanto nugalėtojai Steponas Darius ir Stasys Griėnas, bet jį "Der Luft" bendrovės lėktuvu pasiekė tik jų palaikai iš "Lituanicos" liekanų Soldine. Senąjį Kauno aerodromą dabar pakeitė modernus orauostis prie Karmėlavos. Jo pakilimo ir nusileidimo takus bei navigacijos priemonės birželio 17 d. išbandė pirmasis keleivinis "JAK-42" lėktuvas. Reguliarius skrydžiai iš naujojo orauosties pradėti pirmosios liepos dienomis. "JAK-42" lėktuvai dabar kasdien skrenda į Maskvą ir penkis kartus per savaitę į Simferopolį. Naujos linijos Kauną sujungs su Leningradu ir Kaukazo kurortais. Senasis Kauno aerodromas Alekseote, plečiantis miestui, atsidūrė gyvenamųjų kvartalų centre ir negalėjo priimti dabartinių keleivinių lėktuvų.

LIETUVOS ISTORIJA

"Komjaunimo tiesos" gegužės 27 d. laidoje Lietuvos istorijos dėstyto problema paliečia pasikalbėjimą su akademiku dr. Juozu Jurginiu paskelbęs Mykolas Sakavičius. Esą mokytojai laukia naujo istorijos vadovėlio, kuriame Lietuvos istorija būtų be "dėmių". Šilčiausiai jie prisimena akademiko J. Jurginio parašytą Lietuvos istorijos vadovėlį. Pasigirsta balsų, kad jį vėl reikėtų išleisti. Tada mokytojai galėtų naudotis naujai paruotu ir senuoju J. Jurginio vadovėliu. Pasikalbėjime su M. Sakavičiumi akademikas J. Jurginis prisimena, kad pokaryje jis buvo įpainiotas į 1940 m. gegužės 22 d. Maskvoj sušaudyto Zigmo Angariečio bylą, patekęs kompartijos nemalonėn. M. Sakavičius pasakoja: "J. Jurginis, remdamasis savo patirtimi, sako, kad būsimą vadovėlio autoriams nelengva bus jį parašyti. Tikriausiai neturės patarėjų, draugų, taisytojų. Akademikas labiausiai patenkintas pirmąja savo vadovėlio laida, pasirodžiusia beveik prieš 30 metų. Mat tada ji labai rėmė A. Sniečkus. Dėl vėlesnių teko išgirsti keistų priekaištų. Vienas įtakingas žmogus griežtai klausė, kodėl tik šešis kartus paminėtas V. Lenino vardas. Dviejų sykių galima būtų ir neįskaityti (parašas po portretine nuotrauka bei kitoje nuotrauk-

koje matomas plakatas su Lenino vardu)..."

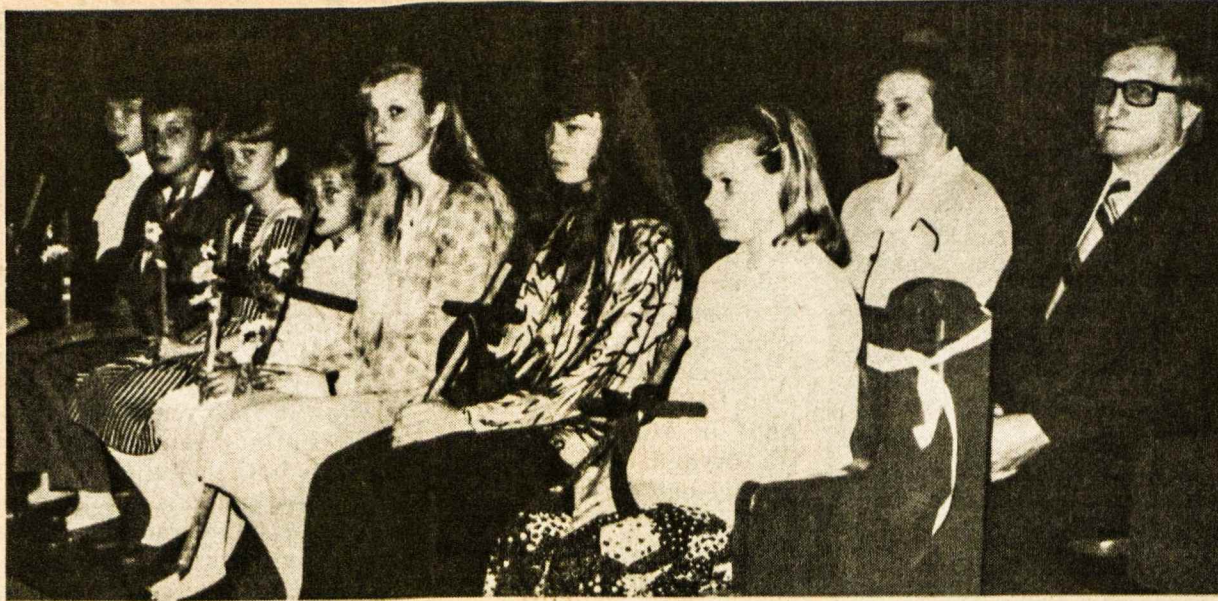
AKADEMIKO ŽODŽIAI

Pats J. Jurginis, prisimindamas Lietuvos istorijos vadovėlių, pasakoja: "Bet daugiausia buvau kaltinamas nacionalizmu. Esu mylintis savo kraštą žmogus, jo patriotas. Argi tai nacionalizmas? Dėl ko didžiulios Lietuva? Esame sena gentis, iki šiol išsaugojusi archaiską savo kalbą, ilgai turėjome atskirą titybą. Iki šešioliktojo amžiaus vidurio išsaugojome valstybingumą. Šia prasme ypač daug nusipelnė Vytautas. Tuo metu Lietuvos didžioji kunigaikštystė buvo viena pažangiausių Europos šalių. LDK šešioliktajame amžiuje įvykdyta to meto požiūriu labai pažangi valakų reforma. Kaip nesididžiuoti tuo, kas mano tautos praeiti buvo gera, protinga?..." Pokalbį aprašęs M. Sakavičius prideda literatūrinės premijos susilaukusio J. Strielkūno eilėraščio vieną posmą: "Lietuva — akmuo prie slenkščio seno / ir lietaus lašelis debesys. / Lietuva — ugnis, kurią kūrenam, / ir kurioj sudeg-sime visi".

NAIKINA KAPINES

Ervinas Peteraitis, Alvydas Jancevičius ir Petras Savickas "Literatūros ir meno" skaitytojams š. m. vasario 20 d. laidoje atskleidžia dabartines Tauragės problemas. Mieste po II D. karo nedaug beliko nenukentėjusių pastatų: riogsojo vien griuvėsių ir nuodėgulių krūvos. Laiško autoriai klausia — kodėl griau-nama tai, ko nespėjo nusinėti karas? Esą taip elgiasi dabartiniai Tauragės miesto vadovai, vykdydami atstatymo planus: "Buve miesto šeiminkai apie 1950 metus sunaikino žydų kapines, antkapinius paminklus panaudoję turgavietės paviljonų pamatams, buvo nugriautas viešbutis vien todėl, kad jo vietoje atsirastų skveras... Nemokėsiškai rekonstruotas sublokuotų namų junginys Vytauto gatvėje, pavertus jį nuobodžiu, monotonišku statiniu, skubotai užstatyta turgavietės miesto centras. Sunaikintas Tauragės konvencijos paminklas prie Požerūnų, ir tik džiaugtis reikia, kad nekilo ranka prieš Pirmojo pasaulinio karo aukų kapines. Dabar kiti laikai, kiti šeiminkai. Tačiau nesuprantama, kodėl per pastaruosius kelerius metus reikėjo nugriauti originalų laikraščio kioską, hidroelektrinės pastatą, buvusį kino teatrą, mokytojų seminariją?..." Apie žydų kapinių sunaikinimą Prienuose "Valstiečių laikraščio" 1987 m. gruodžio 15 d. laidoje rašė Aldona Aleksūnienė. Ten jos buvo sulgyntos su žeme ir paverstos aikštės. Triukšmą sukėlė aikštėje pradėta vaikų darželio statyba, kai iš pamatams skirtos duobės buvo išrausti ir pabiro žydų kaulai. Prienu pokarinių senųjų žydų kapinių naikinimu dabar pralenkė Tauragė, kurios vadovai nuverstus antkapinius paminklus netgi drįso panaudoti turgavietės paviljonų pamatams.

V. Kst.

1948 m. tremimų minėjimas Hamiltono AV šventovėje 1988. V.22. Iš kairės: A. Balytaite, A. Godelis, E. Godelytė, L. Gocentaitė, V. Apanavičiūtė, R. Balytaite, J. Apanavičiūtė, E. Gudinskaitė, B. Mačys Nuotr. J. Miltenio

Naujas chemijos daktaras

Pavasaris, tas nuostabus metų laikas, kai visur tiek žalmos ir džiaugsmo, kai gamta sklidina jaunos gyvybės klegesio... Iš mokyklų pasipila linksmi būriai jaunimo. Laimingiausi tie, kuriems pavyko sėkmingai užbaigti studijas, kieno pastangos ir vargai apvainikuoti tapo diplomais, moksliniais laipsniais. Dar daugiau už pačius absolventus gal džiaugiasi jų tėveliai: galima suprasti jų pasididžiavimą savo atžalomis.

Naujasis dr. Raimondas Adomaitis lankė Čikagos K. Donelaičio lituanistinę mokyklą. Dėmėjosi savo tėvėlių gimtojo krašto istorija ir kitais dalykais, bet nuo mažens jį labiausiai traukė chemija. Įstojęs studijuoti Illinojaus

technologijos institutą, Raimondas pasinėrė iki ausų sudėtingame chemijos formulų pasaulyje; aktyviai dalyvavo mokslinių būrelių veikloje. Dėstytojai atkreipė dėmesį į jaunojo chemiko gabumus. Jam teko nemažai pavažinėti po Amerikos miestus skaitant referatus įvairiose mokslinėse konferencijose, pabuvojo net Europoje. Gegužės 15 d. Raimondas Adomaitis apgy-nė daktaro disertaciją, kurios tema apie cheminis reaktorių ("The Bifurcation and Modification of equilibrium states in chemical reactors").

Jo mokslinio darbo vadovas buvo prof. Ali Cinar. Raimondui suteiktas chemijos daktaro laipsnis — Doctor of Philosophy in Chemical Engineering. Įsidėmėtina, kad liepos mėnesį jam sueis dar tik dvidešimt sptyneri metai.

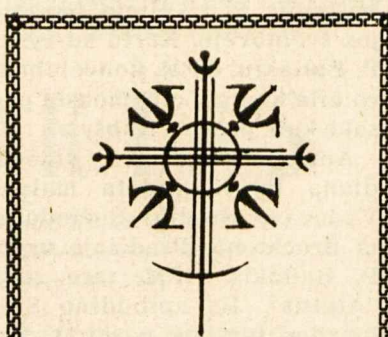
Jau keli JAV universitetai kvietė daktarą R. Adomaitį pas save moksliniam darbui. Jis pasirinko vieną iš pačių žymiausių Amerikos mokslinių institucijų — Princetono universitetą New Jersey valstijoje. Prieš akis gražus ir platus mokslininko karjeros kelias, įdomių ir reikšmingų tyrimų jėgos. O dar ir tėveliai pilni energijos: Antanui dar toli iki pensijos, ir Dalia atrodo dar kaip gimnazistė. Graži ir tvirta šeima.

Sėkmingo kūrybinio darbo, daktare Raimondai!

Leonardas Gogelis

JANINA VABOLIENE, Lietuvių dienoms Australijoje rengti komiteto pirmininkė. Įvairūs renginiai įvyks Adelaidėje 1988 m. pabaigoje

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Parduodu

tinkamus naudojimui Lietuvoje

japonų gamybos "video" magnetofonus "SHARP", "AKAI", "JVC", "TOSHIBA", stereo sistemos "SONY", "video" filmavimo kameras.

Kreiptis telefonu 416-385-3453 kasdien po 6 v.v. Hamiltono

PUIKIOS ATOSTOGOS

ant Meksikos įlankos kranto, vėsiamam, istoriniam, verandų ir senų ažuolų apsuptam dvare.

Ištaiginga ir rami aplinka, 60 mylių į rytus nuo New Orleans, kambariai su atsiromi voniom, balto smėlio paplūdimys, pietietiškos ir jūrinės turistinės įdomybės, lietuviškas svetingumas. Vienam asmeniui su pusryčiais dienai - \$60, porai - \$80, vaikui - \$15. Didelis restoranų pasirinkimas, ypač jūrinio maisto. Sveikas maistas namuose pagal susitarimą.

E. Jaunis, "High Oaks" East Beach, P. O. Box 374, Pass Christian, MS 39571. Tel. 601 - 452-2257

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 5.75%
kasd.pal.taupymo s-ta...5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind.mėn.pal. 9%
3 m. term. indėlius 10%
RRSP ir RRIF (pensijos).....7%
RRSP ir RRIF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal standartų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kunigystės keturiasdešimtmetį gegužės 1 d. šventė Šv. Petro lietuvių parapijos Bostone klebonas kun. Albertas Kontautas. Padėkos Mišias jis koncelebravo su vysk. Pauliumi Baltakiu, OFM, prel. Ladu Tulaba, kun. Jonu Žeromskiu ir kun. Antanu Baltrašūnu. Oficialioji minėjimo dalis įvyko "Lantanos" restorane. Apie sukaktuvininką kalbėjo kun. J. Žeromskis. Sveikino vysk. P. Baltakis, OFM, ir kiti dalyviai. Vakaro programai vadovavo kun. Antanas Jurgelaitis. Dainomis įsijungė solistai Ona Aleksaitė ir Benediktas Povilavičius su jiem akompanavusiu kompoz. Jeronimu Kačinsku.

XXII-ji mokytojų studijų savaitė šiemet įvyks rugpjūčio 7-14 d.d. Dainavos stovyklavietėje. Kviečiami ne tik mokytojai, bet ir jaunimas su tėvais. Paskaitas skaitys — A. Bagdonas, V. Jautokas, R. Jautokienė, S. Jonynienė, J. Kavaliūnaitė, V. Kavaliūnas, B. Keturakis, B. Krokys, R. Kučienė, J. Maskilionis, S. Peteršonienė, J. Placāns, D. Petrutytė, S. Slizys, V. Sparkytė, S. Stasiene ir S. Vaišvilienė. Studentų amžiaus jaunimui bus tautinių šokių ir lietuvių kalbos pamokos. Paskaitų metu mažuosius stovyklautojus prižiūrės šiam tikslui paskirta mokytoja. Stovyklos mokėstis: pavieniams asmenims ir tėvams — \$100, motinoms ir žmonoms, 13-30 metų amžiaus jaunuoliams — \$70, vaikams iki 13 metų — \$40. Išlaidas sumažino iš JAV lietuvių fondo gauta parama. Kambariai skirstomi iš anksto, tad visi prašomi nedelsti ir registruotis pas savaitės vedėją Juozą Masilionį, 4632 So. Keating Ave., Chicago, IL 60632, USA. Tel. (312) 585-2629.

Leo ir Reginos Songinaitės Rastavicių šeima Tėvų marijonų koplyčioje Čikagoje liepos 26, antradienį, 9 v.r., Mišiomis paminės dešimtasias a. a. Elenos Songinienės mirties metines. Šia proga bus prisimintas ir prieš vienuolika metų miręs jos vyras a.a. mjr. Henrikas Songinas. Pamaldose kviečiami dalyvauti juos prisimenantys tautiečiai. A. a. Elena Kašinskaitė-Songinienė gimė 1903 m. gruodžio 1 d. anuometinės Vilkaviškio srities Žinių kaime. Baigusi Vilkaviškio gimnaziją, 1926 m. pradėjo lietuvių kalbos ir literatūros studijas Kauno universiteto humanitariniame fakultete. Studijas teko nutraukti, kai jos artėjo prie pabaigos, nes tada labai trūko mokytojų Lietuvoje. Tad velionė keletą metų mokytojavo Šiaulių gimnazijoje, amatų ir prekybos mokyklose. Nutrauktas studijas baigė važinėdama iš Šiaulių į Kauną. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos diplomą gavo 1937 m. Pedagoginį darbą tęsė Vilniaus prekybos mokykloje ir Kauno mokytojų seminarijoje 1942-44 m. Pokarinėje Vokietijoje mokytojavo lietuvių stovyklose Münsteryje prie Dieburgo ir Augsburg. Atvykusi į JAV, su šeima įsikūrė Čikagoje. Dirbo Hart Shaffner įmonės sąskaittyboje. Į pedagoginį darbą vėl įsijungė 1965 m. Čikagos aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje ir 1972 m. Pedagoginiai liuanistikos institute, kur dirbo iki mirties, kol ją pakirto skaudi vėžio liga. Palaidota 1978 m. liepos 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse, šalia vieneriais metais anksčiau mirusio savo vyro. Velionė priklausė tautinių studentų korporacijai "Neo-Lituanian", DLK Birutės draugijai, Lietuvių mokytojų sąjungai, Lietuvos dukterų draugijai, JAV Lietuvių Bendromenei, Lietuvių moterų federacijai, JAV lietuvių fondui.

Leo ir Reginos Songinaitės Rastavicių šeima Tėvų marijonų koplyčioje Čikagoje liepos 26, antradienį, 9 v.r., Mišiomis paminės dešimtasias a. a. Elenos Songinienės mirties metines.

Šia proga bus prisimintas ir prieš vienuolika metų miręs jos vyras a.a. mjr. Henrikas Songinas. Pamaldose kviečiami dalyvauti juos prisimenantys tautiečiai. A. a. Elena Kašinskaitė-Songinienė gimė 1903 m. gruodžio 1 d. anuometinės Vilkaviškio srities Žinių kaime. Baigusi Vilkaviškio gimnaziją, 1926 m. pradėjo lietuvių kalbos ir literatūros studijas Kauno universiteto humanitariniame fakultete. Studijas teko nutraukti, kai jos artėjo prie pabaigos, nes tada labai trūko mokytojų Lietuvoje. Tad velionė keletą metų mokytojavo Šiaulių gimnazijoje, amatų ir prekybos mokyklose. Nutrauktas studijas baigė važinėdama iš Šiaulių į Kauną. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos diplomą gavo 1937 m. Pedagoginį darbą tęsė Vilniaus prekybos mokykloje ir Kauno mokytojų seminarijoje 1942-44 m. Pokarinėje Vokietijoje mokytojavo lietuvių stovyklose Münsteryje prie Dieburgo ir Augsburg. Atvykusi į JAV, su šeima įsikūrė Čikagoje. Dirbo Hart Shaffner įmonės sąskaittyboje. Į pedagoginį darbą vėl įsijungė 1965 m. Čikagos aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje ir 1972 m. Pedagoginiai liuanistikos institute, kur dirbo iki mirties, kol ją pakirto skaudi vėžio liga. Palaidota 1978 m. liepos 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse, šalia vieneriais metais anksčiau mirusio savo vyro. Velionė priklausė tautinių studentų korporacijai "Neo-Lituanian", DLK Birutės draugijai, Lietuvių mokytojų sąjungai, Lietuvos dukterų draugijai, JAV Lietuvių Bendromenei, Lietuvių moterų federacijai, JAV lietuvių fondui.

Vokietija

Metinis lietuvių šalpos draugijos "Labdara" narių susirinkimas gegužės 7 d. įvyko Hiutenfelde, Vasario 16 gimnazijoje. Veiklos pranešimą padarė "Labdaros" garbės pirm. Jonas Glemžas, pernai sulaukęs šimto metų amžiaus. Jis pakeitė prim. Zina Glemžienę, savo žmoną, dėl ligos negalėjusią dalyvauti susirinkime. Pagrindinis "Labdaros" dėmesys praėjusiais metais teko moksleiviams bei studentams V. Vokietijoje ir Lenkijos Suvalkų srityje. Revizijos komisijos vardu kalbėjo Andrius Šmitas, pabrėždamas valdybos tvarkingai vedamą dokumentaciją. Pablogėjus sveikatai, ligšiolinė valdybos pirm. Zina Glemžienė atsisakė būti kandidatė rinkimuose. Susirinkimo dalyviai ją paskelbė "Labdaros" garbės pirmininke. Buvo išrinkti ir naują valdybą sudarė: pirm. Arminas Lipšys, vice-pirm. dr. Jonas Norkaitis, išd. Jonas Vitkus, knygvedys Kazys Bendoraitis, sekr. Bronė Lipšienė ir narys Rikardas Tenzdegolskis. Naują revizijos komisiją sudarė Andrius Šmitas, Vytautas Brazaitis ir kun. Alfonsas Bernatonis — Vasario 16 gimnazijos kuratorijos ir VLB krašto tarybos pirmininkas, birželio 5 d. staiga miręs Frankfurte. "Labdaros" valdybos patarėjais sutiko likti garbės pirmininkais paskelbti Jonas ir Zina Glemžos. Diskusijose nutarta "Labdaros" būstinę su visa dokumentacija perkelti Hiutenfeldan, kur dabar yra didesnė lietuvių veikla. Naujasis draugijos adresas: LABDARA, e. V., Schloss Rennhof, 6840 Lampertheim-Huettenfeld, W. Germany. Tel. 06256-1200.

Urugvajus

Motinos dieną Montevideo lietuviai minėjo gegužės 22. Iškilmė pradėta popietinėmis pamaldomis lietuvių parapijos šventovėje. Oficialioji dalis įvyko parapijos salėje. Tą dieną buvo ir Sekminės. Be to, ši data sutapo su didžiausiu lietuvių tremimu į Sibirą 1948 m. gegužės 20-22 d.d. Stalino teroro aukos prisimintos maldose. Motinos diena skirtą programą atliko jaunimas. Ji pradėta mažiausiųjų grupės "Rintukai" dainomis, šokiais, deklamacijomis. Įsijungė ir jaunoji pianistė Natalija Dorelytė. Vaikus paruošė Eugenija Josponienė ir Vytautas Dorelis. Antrąją programos dalį atliko tautinių šokių grupės "Ąžuolynas" jaunieji ir vyresnieji.

AUDRA
Travel
CORPORATION

VIENTELĖ PROFESIONALI
LIETUVIŲ KELIONIŲ
IŠTAIGA KANADOJE
SKELBIA ir
GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į

LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis
Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Liepos 20 - rugpjūčio 2
Rugpjūčio 11 - 27
Rugsėjo 2 - 16

Spalio 7 - 21
Gruodžio 27 -
sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar — gausite papildomą nuolaidą.
Smulkesnes žinias teikiame
tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR

KVIECIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.
Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vokietijoje gyveno, lietuviams tarnavo

A. a. kun. Alfonsas-Marija (Juožas) Bernatonis, kapucinas, (1914.IX.16 – 1988.VI.5)

Šalia savarankiškos bažnytinės provincijos ir naujų vyskupijų įsteigimo, K. Bendrijos gyvastingumą nepriklausomoje Lietuvoje skatino ir naujų vienuolynų bei jų išlaikomų mokyklų steigimas. Ir Alfonsas-M. (Juožas) Bernatonis, OFM, cap., vargiai būtų galėjęs savo tautiečių gerovei Vokietijoje tiek pasidaryti, jei nebūtų perėjęs vienuolyno ir vienuoliško gyvenimo mokyklos.

Džukus Žemaitijoje

Jiezno parapijos, Mediniškių kaimo ūkininkai Jonas ir Marijona (Marčiulionytė) išaugino aštuonis sūnus ir dvi dukteris. Vienas jų pajuto pašaukimą į kunigystę. Kai 1932 m. rudenį Juozdas pasibeldė į Plungės Liurdo kapucinų vienuolyno mokyklos duris, jau buvo 18 m. jaunuolis. Tokiam vyrui menka garbė sėsti su 10-12 m. vaikais į I klasės suolą, kartoti lietuvių kalbos gramatiką ir visai iš naujo pradėti mokytis net dvi svetimas kalbas – lotynų ir vokiečių. Kalboms nelabai gabus, bet greit pasizymėjo matematikoje.

Kapucinų vienuolyne

Sekančiais mokslo metais kapucinų mokykla, pavadinta Misijų kolegija, gavo ir Lietuvos respublikos švietimo ministerijos oficialų pripažinimą. Bet „peraugusiems“ mokiniams, prie kurių priklausė ir J. Bernatonis, tai nebuvo didelis džiaugsmas – visi „peraugusieji“ galėjo baigti einaamos klasės kursą tik kaip „laisvi klausytojai“, be teisės laikyti baigiamuosius keturių klasių egzaminus. Bet kapucinai rado problemas sprendimą: 1934 m. rudenį įsteigė vėl grynai privačią V-tąją klasę, jaunesniųjų mokinių pramintą „senių kolegiją“, į kurią įstojo ir Juozdas. Bet ir čia jo laukė dar vienas kietas riestutas – reikėjo pradėti mokytis trečios svetimos kalbos, būtent graikų.

Kai 1935 m. vasarą aštuoni vyresnieji „senių kolegijos“ mokiniai įstojo Plungeje į kapucinų noviciatą, rudenį J. Bernatonis buvo paskirtas vienuolyno mokyklos bendrabučio dekanu. Būti tarpininku tarp bendrabučio prefekto ir nevisuomet tvarką mėgstančių mokinių nebuvo lengva, bet Juozdas kaip tik tada įrodė, kad teorinių žinių kuklumą pas jį gausiai atsveria gyvenimo patyrimas ir žmonių pažinimas.

Per ketverius metus baigęs šešių klasių kursą, Juozdas su kitais penkiais draugais 1936 m. vasarą atliko aštuonių dienų rekolekcijas ir rugpjūčio 29 – šv. Jono Krikštytojo galvos nukirsdinimo šventės dieną – gavo kapucinų ordino aprangą ir naują vardą – Alfonsas-Marija. Po noviciato filosofijos kursą išėjo Plungės ir Šiaulių kapucinų vienuolynuose.

Sovietams užėjus

Vos keliom dienom praėjus po to, kai Raudonoji armija užplūdo Lietuvą ir Pabaltijį, klierikas Alfonsas nuvyko į užsienį reikalų ministeriją Kaune ir bandė gauti vizą kelionei į Vokietiją, pramatydamas, kad likęs Lietuvoje prie naujų valdovų vargiai galės pradėti studijuoti teologiją ir tapti kunigu. Naujieji ministerijos šeiminkai pasakė, kad jie galėtų išduoti vizą kelionei į Sovietų Rusiją, bet jokių būdu

A. a. kun. ALFONSAS BERNATONIS, OFM Cap., miręs birželio 5 d. Vakarų Vokietijoje

ne į Vokietiją ar kitą Vakarų valstybę. Tada Alfonsas apsisprendė su nauja valdžia nebesiderėti ir be leidimo peržengti Vokietijos sieną. Tai jis 1940 m. vasarą Gargždų apylinkėje ir padarė.

Po kelių dienų prisistatė pas senprusių kilmės Klaipėdos katalikų parapijos kleboną kun. Danieliauckį, kuris Lietuvoje įsikūrusius kapucinus gerai pažinojo ir apie Reicho sieną perėjusį klieriką Alfonsą bei jo draugą tuojau pat pranešė Reino-Vestfalijos kapucinų provincijos vadovybei Koblenz-Ehrenbreitsteine. Tos pačios dienos popietę Klaipėdos stotyje susirinko dar keli sieną perbėgę lietuviai, ir vokiečių žandarai visus per Tilžę palydėjo į pabėgėlių stovyklą Gleisgarbene, Angerapp (Darkehmen-Darkie-mio) apskr.

Vokiečių lageryje

Į Klaipėdos kat. par. klebono pranešimą kapucinų provincijos sekretorius greit reagavo, paštu Gleisgarbeno lagery vadovybei pareiškėdamas, kad pabėgliai lietuviai klierikai Vestfalijos Miunsterio vienuolynė gauna kambarių ir pragyvenimą ir gali pradėti teologijos studijas. Nors lageryje gyvenę ir jį valdė SS puskarininkai ir nesisukubino, bet kaip tik tom dienom lagerį vizitavo aukštesnis SD (Sicherheitsdienst) tarnautojas dr. Graefe, pats peržiūrėjo abu lietuvių klierikų raštus, jų pačių parašytus prašymus vokiečių kalba, ir įrašė rezoliuciją, kad abu gali keliauti į Vakarūs. Todėl jiems tik vieną sekmadienį tereikėjo praleisti lageryje, kai kun. prof. St. Yla, negavęs leidimo laikyti šv. Mišių, lauke suorganizavo rimties valandėlę su maldomis ir skaitiniais, kurioje dalyvavo keli kunigai ir geras būrys lietuviškos inteligentijos.

Pakeliui į vienuolyną

Sekantį sekmadienį kapucinams Alfonsui ir Konstantinui tokiose improvizuotose pamaldėse dalyvauti nebeteko. Jie jau šeštadienį iš lagery išėjo ir vėl vakarą pasibeldė į Darkiemio kat. klebono Eg. Wolfo duris. Klebonas apie klierikus irgi jau buvo gavęs žinią iš Klaipėdos klebono, todėl ir vidurnaktį atidarė jiems duris, mieliai priėmė ir pavaišino. Sekantį rytą, sekmadienį, abu galėjo išspazinti atlikti ir šv. Mišiose dalyvauti. SS valdžia čia nebesiekė. Klebonas mieliai paskolino bilietams reiklaingą pinigų sumą, automobiliu aprodė miestą bei apylinkę ir pavakary nuvežė į stotį. Ins-terburg (Įsrutyje), Berlyne

ir Hamm (Westf.) persėdė į kitą traukinį, pirmadienio pavakaryje abu atsirado Miunsterio kapucinų vienuolynė ir pasibeldė.

Durininkas broliukas nepažįstamas. Netrukus atėjo gvardijonas Metodijus, kuris prieš kelerius metus buvo buvęs provincijolu ir lankęsis Lietuvoje. Jis greit atpažino buvusius kapucinų Misijų kolegijos auklėtinius ir tuoj liepė įieškoti tinkamų abity.

Tarpkario metais Vestfalijos Miunsteryje kapucinai turėjo Vokietijoje ir už jos ribų žinomą privačią aukštąją teologijos mokyklą – seminariją. Net keli lektoriai buvo pasižymėję stambesniais darbais teologijos srityje. Visi lektoriai buvo jau vyresnio amžiaus, todėl jiems karo tarnyba neberūpėjo. Tik jie su širdgėla turėjo stebėti, kaip jų klausytojai vokiečiai klierikai vienas po kito gaudavo šaukimą į kariuomenę. Todėl dabar, kai naujai atvyko du užsieniečiai klierikai, kuriems pagal Vokietijos įstatymus nereikėjo eiti į kariuomenę, pagyvenę lektoriai su džiaugsmu juodu priėmė į vienuolyno šeimą. Daug vokiečių klierikų iš kariuomenės nebegrižo, tuo tarpu lietuviai klierikai galėjo studijuoti teologiją aštuonis semestrus.

Pakopomis į kunigystę

Kai 1941 m. spalio 24 d. Alfonsas-M. iš Jiezno atliko iškilmingus įžadus, nebebuvo kliūčių siekti kunigystės. 1941 m. lapkričio 13, 14 ir 15 d.d. Miunsterio kunigų seminarijoje atliko rekolekcijas ir gavo tonzūrą bei keturis mažesnius kopus šventimus seminarijos kopolyčioje. 1942 m. kovo 21 d., vėl po trijų dienų rekolekcijų, Miunsterio kapucinų šventovėje pavykusių Heinrich Roleff suteiktą subdijakono šventimus. Dijkono šventimui gavo iš tada jau visam pasaulyje plačiai žinomo Miunsterio vyskupo Klemenso-Augusto grafo von Galen 1942 m. guodžio 19 d. Pagaliau 1943 m. rugpjūčio 1 d. pavykusių H. Roleff Miunsterio kapucinų vienuolyno šventovėje tris klierikus įšventino kunigais: iš fronto atostogų gavusių dijakoną Rembert Wohlgenuth, Alfonsą-M. Bernatoni ir Konstantiną Gulbiną. T. Rembertas po kelių dienų vėl turėjo grįžti į jau svyruoti pradėjusį frontą, o lietuviai kunigai teologijos studijas baigė. Kun. Alfonsui jos nebuvo lengvos, bet jis atkakliai dirbo, ir 1944 m. vasarą egzaminus išlaikė gerai. Senukai lektoriai net pagyrė.

Tik deganti žvakė...

Tą pačią vasarą kun. Alfonsas-M. buvo išskeltas į Mainzo kapucinų vienuolyną, kur gyvenimo bausius bombardavimus ir sulaukė karo pabaigos. Kai vieną 1945 m. vasario mėn. naktį miestą vėl nusiaubė stiprus bombardavimas, sekantį rytą Gimnazijos gatvėje klarišų kapucinų vienuolyno rūšyje buvo atrasta užtroškusi 41 vienuolė. Jos visos buvo suklauptos ir suknibusios raitų aplink vyresniąją. Tik tuščia komunalinė ir deganti žvakė buvo tylios mirties apsilankymo liudininkės. Tada dar jaunas ir pilnas jėgų kun. Alfonsas-M. buvo vienas tų, kurie įšalusoje žemėje kirkimos prakasė bendro kapo duobę.

Su lietuviais

Karui pasibaigus, kun. Alf. Bernatonis greit rado ryšį su pabėgėliais iš Lietuvos ir palaipsniui vis stipriau įsijungė į lietuvių sielovadą. Mainzo miestas buvo prancūzų zonoje. Kadangi kurį laiką po karo prancūzų zonoje ir lietuviams pabėgėliams grėsė pavojus, kad bus grąžinti į Sovietų Rusijos „išvaduotus“ kilmės kraštus, tai kun. Alfonsas, nenorėdamas antrą kartą patekti į sovietinio Saugumo globą, perėjo į amerikiečių zoną ir apsigyveno Gernsheimo kapucinų vienuolynė. Tatai pasirodė praktiška ir sielovadinių požiūrių, nes gretimuose Allmendfeldo kaime buvo tada nemaža lietuvių sto-

vykla. 1947 m. vasarą kun. Alfonsas pirmą kartą apsigyveno Dieburge, 1949 m. kurį laiką buvo Bensheime ir pagaliau 1950 m. galutinai persikėlė į Dieburgą. Tuo laiku buvo net kelių lietuviškų lagerių kapelionu, ilgiausiai – Hanau.

Pasiliko Vokietijoje

Pajudėjęs iš Vokietijos emigracijos bangai į Angliją, Australiją, Kanadą, Pietų Ameriką ir pagaliau į JAV, vienas po kito pradėjo emigruoti ir lagerių kapelionai lietuviai kunigai. Bet seneliai, invalidai ir ligoniai negalėjo emigruoti. Kad tie, kurie dėl nedarbingumo ar dar kitokių priežasčių negalės emigruoti, neliktų be kunigo, J. E. vysk. Vincentas Brizgys paprašė, kad lietuviai kapucinai liktų Vokietijoje. Todėl emigracijos planai į Australiją arba Kanadą buvo palaidoti.

Hanau stovykloje kun. Alfonsas šalia sielovadinio darbo greit surado ir socialinės veiklos sritį. Daugelio tautiečių emigracijos bylos, ypač norinčių patekti į JAV, dėl įvairiausių priežasčių „užkliūdavo“. Dar tėvų namuose išmoktas svečių priėmimo menas čia pasirodė esąs nepaprastai svarbus. Dažnai tada pas kun. Alfonsą svečiuodavosi ne tik NCWC tarnautojai, bet ir įvairių kitų, valdiškų JAV žinybų pareigūnai. Kun. Alfonsas niekad nepraleisdavo progos atkreipti dėmesį į nepaprastai sunkią kelių pavienių asmenų ar išties šeimų padėtį. Po kurio laiko ne vienas, kuris jau buvo kartą „išskrynguotas“, pasiekė Amerikos krantus.

Sielovados direktorius

Kun. Alfonso apskurumas neliko nepastebėtas ir kan. F. Kapočiaus. Kadangi ir jis norėjo emigruoti į JAV, tai, rodos, susitaręs su J.E. vyskupu V. Brizgiu, savo įpėdinui Apaštalų sosto nuncijui Vokietijoje pasiūlė kun. Alfonsą-M. Bernatoni. Todėl 1950 m. spalio 24 d. jis buvo paskirtas lietuvių katalikų sielovados direktorium Vokietijoje ir Austrijoje. Jeigu ir anksčiau kun. Alfonsui darbo netrūko, tai dabar su nauju paskyrimu jam astiverė tiesiog neribotos veiklos galimybės. Ir vaikų stovyklų, ir kunigų rekolekcijų, ir visokių kitokių suvažiavimų organizavimas užgėlė ant jo pečių. Net ateitininkai sendraugiai yra bene kelis kartus jam pavedę organizuoti jų suvažiavimą, nors jis pats formaliai tai organizacijai niekad nepriklausė.

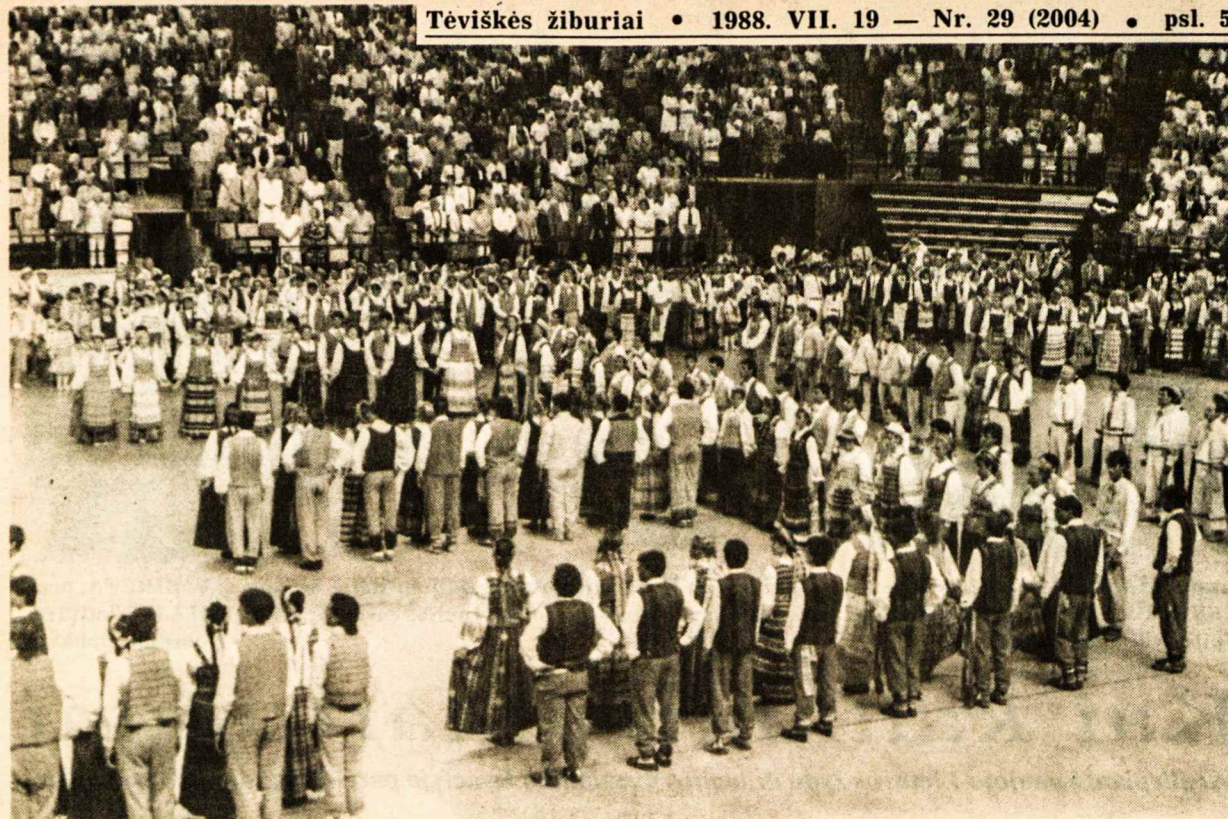
— Žinai, jei įstotusi į ateitininkus, tai reikės laikyti egzaminus. O tų egzaminų aš galiu kartais ir neišlaikyti, — šelmiškai šypsodamasis kartą prasitarė.

Nors kun. Alfonsas Vokietijos liet. kat. sielovados tvarkytojo pareigas nuo 1966 m. sausio 1 d. galėjo perduoti prel. dr. Jonui Avižai, bet jis jau daugiau kaip dešimtmetį stipriai buvo susirėjęs tiek su Vasario 16 lietuvių gimnazija, tiek ir su Lietuvių Bendruomene Vokietijoje. 1959 m. pavasarį-vasarą jis su prel. J. Aviža aplankė bene visus didesnius lietuvių telkinius, kiek dar jų buvo likę po emigracijos bangos, nuo Austrijos ir Šveicarijos iki Danijos sienų. Daugiau kaip 25 metus kun. Alf. Bernatonis būdavo išrenkamas į Vokietijos LB krašto tarybą.

Rūpestis gimnazija

Gal dar labiau jis rūpinosi Vasario 16 lietuvių gimnazija. Ir reikalingų patalpų užpirkimas, ir gimnazijos su bendrabučiais perkėlimas iš Diepholzo į Hiuttenfeldą, ir skolų mo-lapėjimas, ir naujo gimnazijos pastato statyba, ir mergaičių ir berniukų bendrabučių statyba bei su visais tais pastatais susijęs aukų rinkimas nepasiejo be jo darbo, kelionių, rūpesčių ir nemigo naktų.

Daug ir nemažai stambių aukotojų Vasario 16-tos gimnazija turėjo. Visus juos išvardinti reikėtų atskiro ilgo straipsnio. Tegu Dievas visiems gausiai atlygina. Bet gal galima sakyti, kad kun. Alfonso Bernatonio asmuo juos visus jungė į vieną didelę šeimą. Ir ne tik aukotojus, bet ir mokytojus, ir mokinius, ir jų tėvus.

“Tautinio šokio judesys. Tėvyne, mums gyva esi!”

Nuotr. S. Dabkaus

Bendro darbo vaisius - VIII-ji šokių šventė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

giausio)? Aniceta? Agnė? Aldona? Ką reiškia L prie Nakrošienės pavardės (jos takeliu būrys iš kitur avaziavusių lietuvių grožėjosi, fotografavo)? Aš šią poniją pažįstu, žinau, kad L. reiškia Lilę, bet daugelis to vardo nežino. Kanados lietuviai, gerbkite vardus! Negailkite popieriaus, kurio šis kraštas negaili pavienių reklamoms.

Ir vestibiulį apžiūrėjęs tautinius drabužius, ir antram aukšte takelius bei juostas, klausinėjau, kur galima gauti parodos leidinėlį, gal bent kokį lankstinuką. Vestibiulio prie informacijos stalo budėjo du kanadiečiai jaunuoliai, mergaitė ir vyras. Jie nieko nežinojo apie kokį parodos katalogą. Antrajame aukšte budėjo uniformuotas senukas. Jis net nežinojo, kas čia ant sienų iškabinėta. Šventės leidinių matau 11 tautodailės k-jos narių. Kodėl nė vienoje nešėdadien, liepos 2, parodoje nebūdėjo? Nemažiau pastabas apie parodą klausė baigti, bet kitaip neišeina...

Visų vadovų pagerbimas

Sakau visų todėl, kad dar bus kitas pagerbimas, banketė, bet ten tik pačių svarbiųjų, daugiausia nusipelnusiųjų. O visų tai įvyko liepos 2 vakare, dr. Vaidoto ir Birutės Kvedarų namuose.

Kviestinių žmonių ten susirinko tarp 150 ir 200. Tautinių šokių grupių vadovai, jų pavardėtojai, šventės rengimo komiteto nariai, PLB, KLB ir JAV LB bei kitų organizacijų vadovai, keletas spaudos bendradarbių, šventę populiariusių.

Nežinau, kaip vaišingieji šeiminkai visus svečius būtų sutalpinę lietaus ar kitaip blogo oro atveju. Bet, kaip žinome, ši vasara „blogio oro“ nepažįsta ir ta begalinė giedra, begalinė sausra kelia didelį nerimą. Tik šiuo atveju giedra ir sausra labai pasitarnau-

Kai vokiečių valdžios įstai-gos pareikalavo, kad būtų įsteigta Privachos lietuvių Vasario 16 gimnazijos kura-torija, tai buvo lyg ir savaime suprantama, kad kun. Alfonsas bus išrinktas tos kuratorijos valdybos pirmininku. Nors jam niekad netrūko darbo, bet ir tą našta jis kantriai ir noriai nešė iki mirties Frankfurto (prie Maino) seselių kot-ryniečių ligoninėje 1988 m. birželio 5 d. popietės.

Užgoso...

Penktadienį, birželio 10, buvo iškilmingai palaidotas. Dieburgo kapucinų šventovė buvo pilna kunigų ir tikinčiųjų vokiečių, bet ypatingai lietuvių. Šv. Mišias atnasašo J. E. vysk. A. Deksnys, koncelebravo Reino-Vestfalijos kapucinų provincijos kun. dr. Ekehard Krahel ir aštuoni lietuviai kunigai. Ten, kur jau išlinsi kūnai a. a. kun. Viktoro Kaleckio, kun. prof. Lado Gronio, mons. Klemenso Razmino, ten buvo palaidoti ir kun. Alfonsas-Marijos (Juožas) Bernatonio žemiški palaikai, laukdami pri-sikėlimo dienos su garbės vil-timi. T.K.G.

vo. Pobūvis vyko žaliame, matyt gerai laistomame, erdviame kieme, tarp namo ir įkalmės vešlaus ažuolyno. Veikė gerai aptarnaujamas, visko pilnas baras. Keletas jaunų mergelių nardžiojo tarp svečių su padėklais skanumynų. Visų nuotaika pakili, šventiška. Susirinkę septintą, geras porą valandų klegėjome. Stoviniudami, seniai matytus susitikinėdami, su naujais susipažindami, į vis naujus būrelius pindamiesi. Tai bent pobūvis! Jį dar prisiminiu kitoje reportažo vietoje.

Saulutei už kalnelio slėpian-tis ir vakarui artėjant, dr. Vaidotas Kvedaras paskelbė pagrindinį pobūvio tikslą: padėkoti tautinių šokių grupių mokytojams, nes jų dėka rytoj il-gai laukta šventė įvyks; kad pa-dėka ilgam išliktų, apdovanoti juos medžio-metalo plokštėmis su įgraviruotais jų vardais bei datomis... Nepasizymėjau, kas šalia dr. Kvedaro dar kal-bėjo, bet oficialioji dalis bu-vo trumpa ir sklandi. Kiek il-giau užtruko, kai pavardėmis šaukiami vadovai žmonės atsi-iminėjo.

Po šios iškilmės pobūvis greit baigėsi, nes miestas vis labiau gaubė vakaro prieblan-da ir reikėjo skubėti į dar vieną pobūvį.

Susipažinimo vakaras

Reikia tik stebėtis, kad toks vos trečdalis milijono gyven-tojų miesčiotas Hamiltonas, amerikietišku mastu net ne didmiestis, turi tokias erdvas, šaunias patalpas, kaip Con-vention Centre, kur dviejose milžiniškose salėse beveik du tūkstančiai lietuvių puotavo šokių šventės išvakarėse ir vėl šventei užsibaigus.

Vadinamasis susipažinimo vakaras liepos 2, prasidėjo 7.30 v.v. ir tęsėsi turbūt iki po vidurnakčio, nes jį, išvykdamas truputį prieš vidurnaktį, palikau tartum bičių avilį...

Nežinau, ar šis pobūvis bu-vo kaip nors oficialiai pradė-tas, o jeigu taip, tai nežinau, kas jį atidarė, nes atsiradau geroai pavėlavęs. Kai siauru, greitai eskalatorium kėliausi į Chedoke salę, jis (eskalatorius) buvo pilnutelis į abi puses. Spėjau pasisveikinti su keliais žemyn važiuojančiais detroi-tiškiais, jau porą metų nebe-matytais. Tranki šokių muzika girdėjosi visose patalpose ir pakankamai erdvioje, parketu dengtoje šokių aikštėje, judė-jo daugybė porų. Nejaukioje prieblandoje, stalus apsdė, klegėjo iš visur suvažiavę žmo-nės. Susipažinimai? Su kuo? Su devyniais prie tavo stalo, su kuriais galbūt atvažiavai iš to paties miesto, dar su savo šeimos nariais? Veltui įjiesko-jau savo draugų iš Toronto ir tik prieš vidurnaktį atsitiktinai jie mane susirado. Veltui įjieskojau bičiulį iš Či-kagos, Detroito, nors žinojau, kad jie ten buvo ir gal vienas kitas manęs įjieskojo. Net „i-slankiojant tarp stalų, be aki-nių negalėjai įžiūrėti veidų. Daugiausia „susipažinau“ ge-rai apšviestuose eskalatoriu-se. Net rankomis su pravažiuo-jančiais spėdavom susiliesti, tik pasibučiuoti ten rizikin-ga. O tiek minėtoje Chedoke

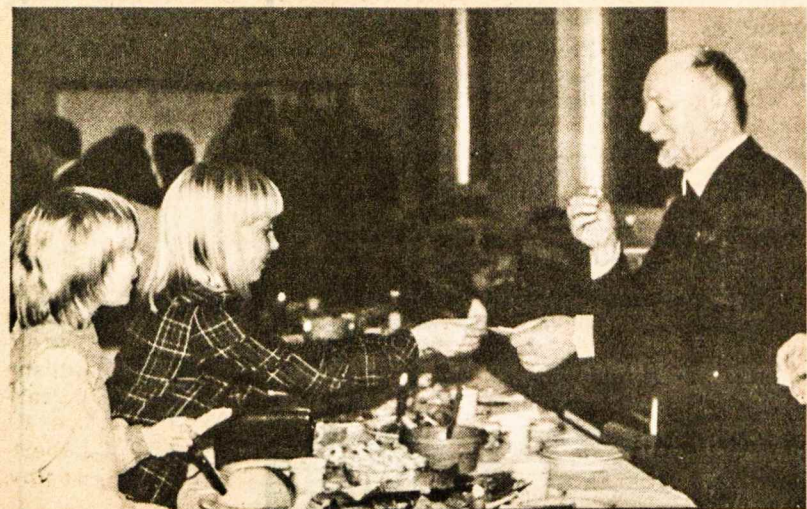
salėje, tiek ir žemutinėje Went-worth salėje, kuri buvo skirta jaunimui, bet kurioje irgi viso-kio amžiaus žmonės maišėsi, ta pati nejauki tamsuma. Ne rengėjus dėl to kaltinu. Tokia tvarka visoje Š. Amerikoje ir mes tos tvarkos nedrįstame lauzyti...

Iškilmingos pamaldos

Jos vyko dviejose vietose liepos 3, sekmadienio rytą: evangelikams – latvių bažny-čioje (18 Viktorija Ave.S.) ir ka-talikams – Convention Centre, kur vakarykščiai puotavome, linksminomės. Dalyvavau pas-tarosiose. Nežinau, kiek ten buvo sunėta kėdžių, bet labai daug, sausakmišai salę pripil-dę, stovėjome.

Dar prieš Mišias labai įspū-dingai pragydo sopranas Anita Pakalniškytė. Vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, su būriu kunigų prie altoriaus artinantis, ir vėliau per Mišias, giedojų Toronto Prisikėlimo bei Ha-miltono Aušros Vartų parapi-jų chorai, diriguojami Vae-lo-vo Verikačio ir Darios Deks-nytės, vargonuojant Danguolei Rotkienei. Skaitymus atliko JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė ir KLB val-dybos pirm. Vytautas Bireta. Neišstėmame pamoksle vysk. P. Baltakis pradžioje oficialiai paskelbė, kad turime kardino-lą Vincentą Sladkevičių, o maldininkai žinią sutiko bene trijomis plojimų bangomis. Paskui kalbėjo apie Marijos reikšmę lietuvių tautai ir bai-gė sveikindamas atvykusius į džiaugsmingą šventę.

Pamaldos užtruko apie 75 minutes. Jos būtų buvę kur kas iškilmingesnės, jei ne ta spūstis. Stovintieji, jeigu to-liau už kolonų, beveik nematė-mė improvizuoto altoriaus. Nematė-mė nė vyskupo – ne tik prie altoriaus, bet ir su pro-cesija einancio. Tarpais ma-čiau tik keletą kunigų dešini-am altoriaus šone. Nuosta-biai aiškiai girdėjosi pamok-slas ir visos maldos. A. Pakal-niškytės balsas skambėjo kaip kokios Metropolitan operos so-listės. Su chorų balsais buvo kiek blogiau, nes ten mikrofo-nai veikiauusiai nebesiekė. Bet ir chorai skambėjo visiškai pa-tenkinamai. Jaudinančiai visa, gal dviejų tūkstančių ar dides-nė minia, sugiedojo tris „Ma-rija, Marija“ posmus, pamaldas užbaigiant. (Bus daugiau)

Kun. ALFONSAS BERNATONIS, OFM Cap., su vaikais dalinasi Kūčių plotkele

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

Sveikiname atvykusiusi VII-tąjį P.L.B. SEIMĄ

TORONTO, 1988 • VI • 28

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo birželio 28-30 d.d. Toronte prezidiumo dalis. Iš kairės: V. BIRETA, prof. V. SKUODIS, A. RAULINAITIS, J. ALKIS. Seimą sveikina Ontarijo provincijos vardu GERRY PHILLIPS, kultūros ir pilietybės ministeris

Nuotr. St. Dabkaus

Kai kaltinimai kartojami

Atsiliepiant į naujojo Lietuvos žydų draugijos pirmininko Izraelyje pareiškimą, liečiantį lietuvius

A. KALNIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Dar apie "mažąjį būrelį"

Dar tenka dirštelti, ar anksčiau dr. Gefes minėtasis "mažas būrelis lietuvių gelbėtojų" iš tikrųjų "nemažina lietuvių baises nusikaltimų". Vietoje tuščiažodžiavimo ir vėl tenka panaudoti vieną kitą pavyzdį.

PAVYZDYS (7). Antai 1978 m. "Lietuvos istorijos metraštyje" 45 puslapyje rašoma: "... M. Sudarą ir jo žmoną slapstė 130 valstiečių, penkių žydų grupė iš Semeliškių slapstė apie 70 valstiečių Kaišiadorių apylinkėse, A. Fridbergą – 100 valstiečių, Glazmaną, su žmona, tėvais ir pažįstamais – 30 valstiečių ir pan".

To paties metraščio 44 puslapyje rašoma: "Mes, Utenos miesto moterys, – pasakoja Elena Pakalniene, – rašėme prašymus, kad mums leistų auklėti du tūkstančius mažamečių žydų vaikų. Po kiekvieno prašymo buvo šimtų Utenos gyventojų parašai... Tačiau komendantas ir stebėjęs šaudymus iš Berlyno Gisas atsiskė mus išsklausyti".

Tai gi tik iš šių kelių atvejų matyti, kad tas "mažas būrelis" ūmai pavirsta į apie 1000 būrį lietuvių gelbėtojų. Ogi aplamai tų gelbėtojų atvejų buvo tūkstančiai. Jie kada nors bus atskleisti. Čia paminėtos tik trupmenos.

Reikia nepamiršti, kad pagalbos reikalingų žmonių ir be žydų karo metu Lietuvoje buvo begalės. Jų tarpe buvo rusų karo belaisviai, lenkų kariuomenės pabėgėliai, Rytų Vokietijos alkio nualinti žmonės. O juk visi čia išvardintieji – rusai, lenkai ir vokiečiai – buvo ir dar gal ir šiandien yra amžini Lietuvos priešai. Jų visų dantys savo laikais buvo paglaštinti ir išžiodinti mūsų kraštą sudoroti. O kuo lietuviai jiems atsikėrė?

PAVYZDYS (8). Savo tikslams išnaudotus ir badmirio išskankintus karo belaisvius naciai pasiūlė lietuvių ūkininkams pasirinkti ūkio darbams. Kai kuriems ūkininkams darbo jėgos trūko, kai kuriems – ne, bet jų dauguma priėmė nuo vieno iki trijų belaisvių darbus. Ogi smulkiesiems ūkininkams darbo jėgos užtekė savo šeimoje, bet jie priimdavo vieną kitą belaisvį, norėdami jį apginti nuo bado. Kiek ūkininkai tokių belaisvių išgelbėjo iš vargano gyvenimo ir gal net nuo mirties, šiandien sunku pasakyti. Tačiau, turint

galvoję, kad Lietuvoje gyventojų daugumą sudarė ūkininkai, reikia manyti, kad jie jų išgelbėjo galbūt tūkstančius.

PAVYZDYS (9). Kai Vokietija užkariavo Lenkiją, tai apie 15.000 jos karių peržengė Lietuvos sieną ir pasidavė jos vyriausybės globai. Kaip ta globa reikėsi? Nagi jie gavo pilną Lietuvos karių maisto davinį, daugumą jų apgyvendinti vasarvietėse, nekontroliuojami, atseit, laisvi ir galėjo išvykti kur norėjo. Vadinasi, jie čia galėjo jaustis veikiau svečiais, o neįremintais tarp geto tvorų. Be to, čia nemažai atsirado ir kitų Lenkijos piliečių, kurių niekas neregistravo ir nekliudė jiems mūsų krašte bet kur apsisistoti.

PAVYZDYS (10). Raudonajai armijai įsibrovus į Rytų Vokietiją, Prūsų kraštas buvo apipilėstas, ir jo gyventojai atsidūrė bado šėlsme. Ką darys alkanas žmogus? Vienintelis kelias – eiti elgetauti. Tai ir pasipylė vokiečiai būriais, daugiausia moterys, po Lietuvą. Anuo metu tūkstančiai jų perėjo Lietuvos kaimus, ir nė vienas negrižo atgal su tuščiu krepšeliu. Nors Lietuvoj karo metu taip pat labai trūko maisto, bet žmonės dalindavosi paskutiniu kąsniu. Daug nuosirdžių padėkos pareiškimų teko skaityti anų varganų žmonių po to, kai jie iš savo tėviškių buvo išsiųsti gilyn į Vokietiją.

Lietuva prieš jokią tautą amžių slinktyje negalando dantų, o tik nuo jų gynėsi. Taip pat joje ir žydai išgyveno šešis šimtus metų, laisvi ir neskriaudžiami. Jie čia susikūrė sau Jeruzalę, atseit, religinius ir mokslo centrus, išugdė pasaulinio masto judaizmo vadus, o dabar po anų šimtmečių mūsų tautą pavergtą ir žudomą mūsų seniausio vidaus kainai žydai, kurie yra patyrę nemažai nuoskaudų kitose valstybėse, apkaltino ją tautžudyste.

Klastingos užmačios

Kai kam iš skaitytojų gali atrodyti, kažin ar mums iš viso beverta su žydais galynėtis – lyg jiems kas nors tiki, arba lyg jie iš to turi kokią naudą.

Jeigu jie neturėtų jokios naudos ir jeigu niekas jiems netikėtų, tai jie veltui neaušintų savo burnų. Vienas jų tikslų yra palaikyti atmintyje savo tautos tragišką nedalią. Mes už tai jų ne tik nepeikiame, bet net ir užjaučiame, nors proporcingai ir mūsų tauta nemažiau nukentėjo. Ogi kitos tautos ano karo metu savo žuvusius gyven-

tojus taip pat milijonais skaičiuoja.

Antras tikslas yra nepasotinamas kerštas, kurio antplūdis, kaip anksčiau minėjome, pasiekė net visą mūsų tautą, ne tik asmenis, kurie prisidėjo prie jų naikinimo.

Mes žinome gana daug žydų provokacijos veiksmų prieš lietuvių rusų okupacijos metais, bet vėl, kaip pavyzdį, nurodysiu vieną atsikėrėjimo atvejį, kurį man pasakojė labai gerai žinomas kunigas.

PAVYZDYS (11). Pas šį kunigą atvyko vienas lietuvis pasiglosti savo nelaimę. To vyro tėvas buvo šaulių būrio vadas. Taigi pagal žydų komunistų teisės kodeksą toks žmogus yra pavojingas komunistinei sistemai, ir jis turi būti sunaikintas. Tam užmojui ryžosi du žydų jaunuoliai. Na, ir pasitaikius gerai progai, jie tą žmogų sučiupo, nusivedė į nuosalią vietą ir pakorė. Jo sūnus, išsiaiškines įvykio aplinkybes, bandė tuos žydus susekti. Vieną jų pagavo ir nušovė. Antro nepasisekė pagauti, betgi kito nekaltą žydą nelietė. Vadinasi, sūnus už tėvo nužudymą tik dalinai atsikėrė. Tačiau ar galima sūnaus, keršto lyginti su tuo dviejų žydų provokatorių kerštu, kurie "geradėjo" Stalino garbei nužudė jo tėvą, niekam nenusikaltusį žmogų?

Štai kodėl panašiai tenka galvoti ir apie tuos lietuvius, kurie žydams keršio, būdami jų išprovokuoti, nes jų kerštas buvo tik atsakymas į žydų kerštą. Bet aplamai lietuvių tauta, kaip krikščioniška, nepripažįsta jokio kerštingo veiksmo, nebent tik savo gynybos atvejais.

Trečiuoju jų kerštingu tikslu tenka laikyti lietuvių išeivijos diskreditavimą jos gyvenamųjų kraštų visuomenės tarpe. Tokia prielaida peršasi ryšium su jų bendradarbiavimu su rusiškuoju KGB, kurios neabejotinai tikslas yra sunaikinti lietuvių išeiviją arba bent ją suniekinti. Rusams įsiskverbti į lietuvių išeivijos tarpą, yra ne taip jau lengva. Bet kam jiems pagaliau ir skverbtis, jeigu jiems, sąmoningai ar nesąmoningai, ateina į pagalbą žydai. Tai matyti iš OSI, (jai vadovauja žydai), pragaištingos veiklos, paremtos suklastotais KGB dokumentais. Žydai jais tiki ir dėl to daugumoje atvejų nekalti žmonės labai nukentė. Toks yra žydų kolektyvinio keršto principas. Nes kokiame galam jie kaltina visą lietuvių tautą žydžudyste?

Kokia dar žydams iš visų jų žygdarbių nauda? O ji turbūt ne viena. Pirmiausia jiems, galimas daiktas, malonu pajusti keršto jausmą, sukeliant lietuvių išeivijoj nerimą, dėl kurio buvęs karys, policininkas, šaulys, įstaigos tarnautojas, ūkininkas, darbininkas, profesionalas ir t.t. prisibijo, kad nebūtų žydų apšauktas žydšaudžiu ar karo nusikaltėliu ir dėl to finansškai sužlugdytas ir ko gero pasmerktas myriop.

PAVYZDYS (12). Šiauliuose pažinojau kalėjimo viršininką Antaną Virkutį. Jis dažnokai atsilankydavo pas vieną Kinijos lietuvių – Marijoną Misevičių, kuriam mano šeima buvo užleidusi vieną savo buto kambarį. Marijonas savo svečius visados priimdavo mūsų svetainėje. Čia ir teko susipažinti

su Virkūčiu. Jis buvo švelnaus būdo žmogus. Žydai jį palaikė karo nusikaltėliu ir už tai iškėlė jam bylą. Mano žiniomis, Šiaulių kalėjime nebuvo nė vieno žydo, jie visi buvo suvaryti į getą. Tai kuo Virkutis žydams nusikalto? Juk ne jis juos varė į getą – jis buvo tik lietuvių savivaldos tarnautojas. Betgi žydams pasisekė jį padaryti beteisiu JAV gyventojų. Vadinasi, šis žmogus yra "sutvarkytas".

Kazimiero Palčiausko nepažinojau, bet, pats būdamas skautas, žinojau, kad jis buvo didis skautiško jaunimo auklėtojas. Žinau, kad skautas, pastebėjęs ant tako skrudę, stengsis jos neužminti, nes Lietuvos skautas buvo tikras gamtos ir gyvulių draugas. Tai skautijos vadybą idiegtą dorinę savybę. Kas žydams patikės, kad Palčiauskas nusikalto prieš žmoniškumą? O vis dėlto ir jisai yra žydų nualintas.

Karčiausias nuodas

Sukeltas nerimas tai dar ne viskas. Dar didesnė ir piktesnė žydų keršto išdava yra ta, kad mes esame vietiniams kraštų gyventojams pristatyti kaip pavojingas elementas, kuriam nedera jų tarpe maišytis. Tai ir vėl išplaukia iš jų įsipareigojimo priminti pasauliui apie "pražūtingas lietuvių pastangas žydų naikiname".

Regis Voltaire'as, religijos priešas, yra pasakęs: "Drėbk, drėbk, ir vis kas nors prilips". Taigi ir žydai ant lietuvių galvų drėbia purvus, kurie ne tik išeivijai, bet ir visai mūsų tautai yra žalinga dėmė. Šis nuodas yra juo žalingesnis, nes

mūsų kova už tautos garbę ir jos laisvę šių žalingų paskalų yra trukdoma.

Užsklandos vietoje

Baigdamas dar turiu pasakyti, kad aš laikau ne visą žydų tautą, nusikaltusią lietuvių tautos šmeižimui ir kenkiančią mūsų tautiniais idealais. Ne visi žydai yra KGB bendradarbiai ir ne visi geidžia lietuviams keršto. Tačiau mus susteikimas, kuri nesudrausmina savo išsišokėlių prieš mūsų tautą ir jos išeiviją.

Kai žydai nacių buvo pasmerkti sunaikinimui, Lietuvos, kaip valstybės, jau nebuvo. Nebuvo ir jos vyriausybės, ir tauta atsitūdė nelaisvėje, anarchijoje, o žydai tapo joje viešpačiais. Esu įsitikinęs, jei Lietuva nebūtų buvusi rusų okupuota, o taip pat ir vokiečių, tai net karo metu jos vyriausybė būtų neleidusi nė viename žydo plaukui nukristi nuo galvos, kaip tai buvo per ištisus 600 metų gyvenant lietuvių tarpe. Ogi žydai mums kaisiojo kojas nuo gana senų laikų.

PAVYZDYS (13). "Mes žinome, kad žydų rabinai savo laikų Amerikoje buvo paskelbę tam tikrą protestą prieš tai, kad Lietuva pripažintų de jure, bet vis dėlto tai nepadėjo, ir Amerikos Jungt. Valstybės pripažino Lietuvą de jure viena iš pirmųjų". (žiūr. Jono Sako-Sakevičiaus knyga "Kun. Juozas Vailokaitis", psl. 113).

Kas galėtų paaiškinti, kodėl tie rabinai pastoję Lietuvai kelią į jos nepriklausomybę? Ar ne kažkas pasašaus dauge-

lio Lietuvos žydų turėta galvoje ir pirmosios rusų okupacijos metu? Lietuviai verkė, o jie šaukė "ura".

Šis straipsnis nėra antisemitinis, ir aš nesu antisemitas, nors daugelis žydų yra liguistai įpratę švaistytis antisemitizmo kaltinimu. Pasisakymas, ypač iš gynybos pozicijų, prieš žydų skleidžiamą nerimą nereikia

antisemitizmo. Būti antisemitu reiškia įžeisti platų ir padorų semitų pasaulį. Aš abejoju, kad bent vienas lietuvis būtų nusistatęs prieš bet kokią rasę.

Be to, kai aš vartoju kalboje daugiskaitą – žydai, lietuviai, jūs, mes ir pan., nereikia, kad visi žydai, visi lietuviai, visi jūs ir visi mes. Tai tik daliniai išsireiškimai visumos forma.

Važiukime į seminarą!

Studentai, lituanistinių mokyklų mokytojai, lietuvių kalbos bei kultūros mylėtojai! Jau pats laikas įsiregistruoti į XIV lituanistikos seminarą, įvykstantį š. m. rugpjūčio 7-21 d.d., "La Salle Manor" rūmuose, apie 30 mylių nuo O'Hare aerouosto, netoli nuo "East-West Toll Way", Plano miestelio apylinkėje, JAV.

Kursai yra universitetinio lygio. Kiekvienas kursas susideda iš 12 valandų paskaitų. Šiais metais dėstys seminare:

LIETUVIŲ KALBA

Mykolas Drunga – Lietuvių gramatikos pagrindai
Antanas Klimas – Linksnų ir prielinksnių vartojimas
Antanas Klimas – Lietuvių kalbos kirčiavimas
Juozas Vaišnys – Lietuvių kalbos kultūra
Antanas Klimas – Lietuvių bendrinės kalbos tarimo pratybos

LIETUVIŲ LITERATŪRA

Ilona Maziliauskienė – Lietuvių drama
Bronius Vaškis – Lietuvių novelė.

VIŠUOMENINIAI MOKSLAI

Saulius Sužiedėlis – Lietuvių tautinis atgimimas
Rasa Mažeikaitė – Lietuva viduramžių laikais
Vytautas Kavolis – Lietuvių kultūros istorija iki 1945 m.

KLB švietimo komisija jums pilnai užmokės seminaro mokesť (\$280 amerikietiška). Skubiai kreipkitės į KLB švietimo tarybos pirm. Alg. K. Vaičiūną tel. (416) 762-1777, (416) 245-3209 arba į KLB švietimo tarybos sekretorę Živilę Šelmienę tel. (416) 792-9106.

Informacija apie laisvąją prekybą

Sužinokite, kas jums reikalinga

Pažymėkite langeliuose norimas gauti brošiūras ar studijas

BROŠIŪROS SPECIALIŲ REIKALŲ*

*Su jomis sūnčiama ir Sutarties brošiūra liečianti jūsų provinciją ar apylinkę.

☐ SPECIALIOS SRITYS
apima brošiūras žemdirbystės, auto pramonės, energijos, žvejybos, miškininkystės, gaminių bei investavimo sritis.

☐ BENDRAI
apima brošiūras liečiančias vartotojų domesį, sutartį, Kanados moteris, kultūrą, pagrindines pašalpas, sankirčių sprendimus ir įkainojimus.

ISSAMIOS STUDIJS

☐ Žemdirbystė
☐ Vartotojai
☐ Ekonominis įvertinimas
☐ Energija
☐ Žvejyba
☐ Miškininkystės gaminiai
☐ Pramonė
☐ Mineralai ir metalai
☐ Paslaugos
☐ Sutarties santrauka
☐ Moterys

(Please Print)

Name:

Address:

City, Town or P.O.

Prov.:

Postal Code:

Siųskite atkarpą: External Affairs, DMTN, Ottawa, Ontario K1A 0G2

Taipgi galite skambinti nemokamai: 1-800-387-0660 (angliškai) 1-800-387-0679 (prancūziškai)

Hon. John C. Crosbie, Minister For International Trade
L'honorable John C. Crosbie, ministre du Commerce extérieur

External Affairs
Canada

Affaires extérieures
Canada

Canada

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

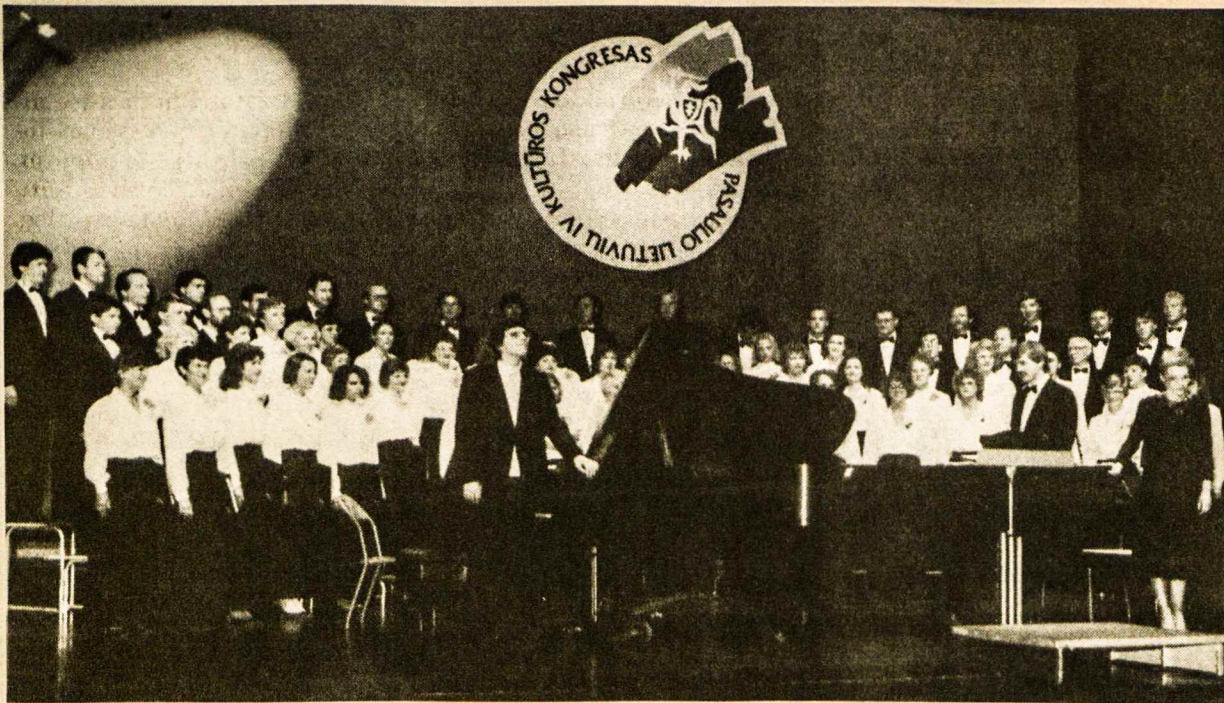
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"

Jungtinis choras, sudarytas iš Toronto "Volungės" ansamblio ir iš Klivlando Dievo Motinos parapijos choro, su pianistais Leokadija Paulauskaite-Konoviciene ir Vyta Baksčiu birželio 26 d. Toronte atliko iškilų koncertą. Dirigavo muz. Rita Čyvaitė-Kliorienė ir muz. Dalia Viskonienė, akompanavo muz. Jonas Govedas Nuotr. St. Dabkaus

Lietuviškos juostos

Prof. Joana Vaštokienė

Anastazijos ir Antano Tamošaičių knyga "Lithuanian Sashes" (Lietuviškos juostos), išleista 1988 m., yra jau trečiasis tomas knygų serijos apie lietuviškąją tautodailę. Jiedu jau yra parašę 1979 m. išleistą knygą "Lithuanian national Costume" (Lietuviškieji tautiniai drabužiai) ir 1982 m. – "Lithuanian Easter Eggs" (Lietuviškieji margučiai). Visas šias knygas išleido Lietuvių tautodailės institutas Toronte.

Pirmosios dvi knygos yra mokslinės, nuoseklios ir gražiai iliustruotos. Tačiau trečiasis tomas ypatingai žavi teikiama šiomis šalinėmis apie tariai kukią meno formą – juostas, kurias net 6-10 m. mergytės mokydavosi austi. Tiems, kurie per vieną, dvi ar net tris kartas atitolę nuo lietuviškųjų šaknų, ši knyga suteikia ne tik išsamios medžiagos bei techninės ir stilistinės įvalgos apie populiariąją meno formą, bet duoda nuorodų ir gilesnei kultūrinės bei simbolinės reikšmės sampratai.

Kaip entografinis veikalas ši Tamošaičių knyga yra visa apimanti, gausiai iliustruota spalvotomis bei nespaltotomis plokštimis, suteikianti daug faktiškų žinių.

Antano Tamošaičio aprašytoje pirmoje dalyje sužinome apie juostų paskirtį bei reikšmę tradiciniame Lietuvos kaimo gyvenime. Nors įprasta galvoti, kad tautiniai drabužiai yra svarbiausia tradicinė medžiaginės kultūros apraška, paaiški, jog iš tikro pinto bei austos juostos turi didžiausią simbolinę vertę.

Antroje dalyje Anastazija Tamošaitienė aprašo juostų gamybos technikas bei audimo stilius. Ji labai išsamiai nusakė verpimo bei audimo įrankius ir vartojamus pluoštus bei gijas. Ji puikiai išaiškina bei paillustuoja įvairiausių juostų audimą, audinių rūšis ir panašumus bei skirtumus juostų iš įvairių Lietuvos sričių.

Archeologiniai tyrinėjimai rodo, kad lietuvių audžiusios juostas jau IX a. po Kristaus. Juostų gabalėliai bei audimo įrankiai yra rasti beržo tošies dėžėse prie palaidotų to meto moterų. Ankstyviausi rašyti dokumentai apie lietuviškas juostas yra išlikę tik iš XVII amžiaus. Nežiūrint juostų amžiaus ir kilmės, Tamošaičiai nurodo, kad juostų audimas yra pasiekęs savo estetinę bei techninę aukštumą Dūkijoje, pagarsėjusioje savo dainomis.

Nors ši knyga pateikia daug madingų žinių technikos bei stilistinio atžvilgiu, ji yra itin vertinga etnografiškai, nes nurodo visokius juostų panaudojimo būdus ir simboliškas juostų reikšmes iki kultūrinę permainingą atnešusio XX amžiaus.

Kaip ir daugelio pasaulio kultūrų, juostų audimas, su kai kuriomis išimtimis, buvo mergaičių ir moterų amatas. Nors juostų audimas yra žinomas įvairiose pasaulio kultūrose, tačiau iš Tamošaičių knygų sužinome, jog tai ypatingai svarbus dalykas lietuvių medžiaginėje kultūroje. Niekur kitur juostos nesulaukia tokios kultūrinės svarbos. Niekur kitur juostos nėra taip įvairiai ir gausiai audžiamos. Galima būtų tiesiog tvirtinti,

kad juostos yra centrinė ir simbolinė apraška ne tik lietuviškos tradicinės medžiaginės kultūros, bet ir tradicinės lietuviškos visatos sampratos.

Pirmoje vietoje juostos būdavo audžiamos kaip dovanos, užėjusios labai svarbią vietą tradicinėse vestuvėse. Mergaitės ir merginos audavo juostas ruošdamos savo vestuvių dovanas ne tik savo būsimajam vyrui, bet ir jo giminei, piršliui, svočiai bei visiems vestuvių dalyviams. Kraunamos ištaisais metais į jaunosios kraičio skrynją, juostos būdavo taigios ir liudininkės jaunosios gabumo bei darbštumo.

Juostų dovanojimas atlikdavo ir ryšių sutvirtinimo paskirtį gimimo bei krikšto metu arba laidotuvių proga. Juosta būdavo dovanojama naujagimiui, kaip apsauga nuo pavojų ir užtikrintoja laimingos ateities. Taip sužinome, kad juostos turėjusios ir magišką paskirtį, nes buvo tikima, jog apsaugojančios nuo pikta. Todėl juostos būdavo naudojamos karsto kaban nuleidimui. Mažoji Lietuvoje būdavo audžiamos net specialios juostos laidotuviams. Jos būdavo iki 6 metrų ilgio ir vadindavosi šimtarštelėmis, nes jų raštai būdavo skirtingi. Tamošaičiai nurodo:

"Senoliai pasakojo, kad šios juostos būvę naudojamos karstų ir kapus nuleidimui ir jų raštai esą simboliniai žodžiai bei ženklai, gelbstintys mirusiam saugiai žengti anapus. Šios juostos būdavo ypatingai saugojamos ir pagarboje laikomos, nes į jas buvo žūrima kaip į jungtį šio pasaulio su kitu" (psl. 57).

Tokių būdų, nuo gimimo iki mirties, juostos atlikdavo gyvybės – metaforinį vaidmenį, simbolizuodamos apsaugą, tęstinumą ir sveikatą. Antrinė juostų vartoseną kaimo apykoje taigios Tamošaičių nurodoma kaip savininkystės ženklą: juosta užrišama ant malūnų gabenamo grūdų maišo, juosta apsijuosiamą kelionėje, juostomis aprašomi bei papuošiami karvių kaklai.

Suglaustai paėmus, lietuviškos juostos matomai turėjo magišką jėgą savyje bei savo raštuose. Kaip ženklai tęstinumo, apsaugos ir slaptingų galių jos buvo naudojamos ne tik svarbiaisiais gyvenimo momentais, ne tik pvz. krikšto, santuokos ar mirties atvejais, bet ir ant pagrindinių apyvokos daiktų bei vietų: ant vartų, rankenų, krosnių, prie šulinių ir šaltinių, ant vaismedžių. Tamošaičiai cituoja neseniai (1970 m.) parašytus Mažosios Lietuvos rašytojo Edvardo Gisevičiaus žodžius, suteikiančius svarbią užuominą ne tik apie giliai įsišaknijusią lietuviuose juostos reikšmę, bet ir apie juostos ryšį su dar senovės indoeuropietiškomis tradicijomis. Gisevičius rašo:

"Nuo gimimo akimirkos verpėja pradeda verpti kiekvienam gimusiam likimo giją, nusitiesiančią iki jo žvaigždės. Kai mirtis šį asmenį pasigrobia, jo gija nutrūksta ir žvaigždė degdama krenta žemėn" (psl. 32). Taip paaiškėja reikšmė lietuviškosios juostos kaip "gyvenimo gijos", "rišančios"

bendruomenę su visata. Iš paiginamosios etnografinės medžiagos galime daryti išvadą, kad lietuviškoji juosta galiausiai siejasi su senovės indoeuropietiškomis tradicijomis. Čia visa panašiai kaip senovės Indijos hindu vedose: visata suvarstyta gijomis tarsi didžiulis audeklas. Visata įsivaizduojama kaip makrokosminis audinys, kuriame visa – žmogaus likimas, žvaigždės, planetos ir gamta – darniai suaušti gražiausiais raštais.

Taip lietuvių žodiniame pavime Laima, laimės ir likimo deivė, pristatoma kaip tų visatos verpėja:

"Deivė Laima naujagimiui ištiesė jo gyvenimo juostą" (psl. 31). Tad lietuviškoji juosta nėra vien graži ir lietuviškąja tradicine kultūra paremtų raštų audinys. Iš Tamošaičių tyrinėjimų bei raštų sužinome, kad ji yra taigi metafora žmogiškojo gyvenimo tęstinumo ir atlieka simbolinę bendruomenės bei visatos darnos puoselėjimo funkciją.

Turime būti dėkingi Tamošaičiams už jų praleistus ilgus metus, ruošiant šią svarbią lietuviškų juostų knygą. Tai nėra vien mokslinis darbas, bet kaip ir pati juosta, jungia bei stiprina tradicijų tęstinumą vertę dabartinėje sutrūkinėjusioje ir materialistinėje visuomenėje.

"LITHUANIAN SASHES", parašyta Anastazijos ir Antano Tamošaičių. Išleido Toronte Lietuvių tautodailės institutas 1988 m. 316 puslapių su 50 spalvotų plokščių ir 142 nespaltotomis iliustracijomis, su paaiškinamuoju žodynu ir bibliografija. Kaina \$50.

Atsiūsta paminėti

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ VIII TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS LEIDINYS. Redagavo Česlovas Senkevicius. Leidinio komisija: pirm. Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, viršelis ir iliustracijos dail. Laimuolė Ločerio, tekstai anglų kalba Irenos Grabosaitės-Ross, techninė priežiūra Juozo Karasiejaus, administracija – Jeronimas Pleinsys ir Kazimieras Deksnys. Spausdino Danaitis Associates, Inc. Tiražas 5000 egz.

Australijoje gimęs dirba Lietuvai

Andrius Vaitiekūnas - Eugenijaus Kriauceliūno vardo premijos laureatas

ISOLDA I. POŽELAITĖ-DAVIS

Kokie yra šiandieniniai mūsų jauni inteligentai? Apibūdinimai gali būti įvairūs, tačiau juos visus riša keli bendri bruožai: jie yra gimę ir užaugę svetimame krašte, tai yra, mums tėvams svetima, ne jiems jie yra baigę aukštusios mokslo ir žengia pirmuosius karjeros žingsnius. Beveik didesnį ji dalis pasirenka patogų neutralumą tautinio priklausomumo ir noro tautai pasidaryti srityje. Mažesnioji dalis rimtai įsitraukia į visuomeninę lietuvių veiklą.

Gerai pavyzdys – Andrius Vaitiekūnas – 1987 metų Eugenijaus Kriauceliūno premijos laimėtojas. Premija yra skiriama "... labiausiai pasižymėjusiam lietuviškoje veikloje tų metų jaunuoliui-ei arba jaunimo grupei". Premiją pasiskyrė dr. L. Kriauceliūno šeima savo sūnui Eugenijui atminimui. Tai prasmingas paminklas jaunuoliui, kuriam nebuvė lemta išskleisti savo jaunuosius sparnus. Dabar kiti darbuojasi jo vietoj ir, priimdami tėvų paskirtą premiją, pagerbia jo atminimą.

Jau seniai girdėjome ir patyrėme, kai vykusiai Andrius darbuojasi lietuvių baruose. Aldona Butkutė, ALB krašto valdybos narė švietimo ir kultūros reikalams, kuri pateikė jo kandidatūrą komisijai, šitaip rašo apie jį: "... nuo pat mažens su malonumu ir sąžiningumu dirba lietuviškose organizacijose, o 1987 metais pasižymėjo nepaprastu darbštumu ir pasižentimu lietuvių reikalams".

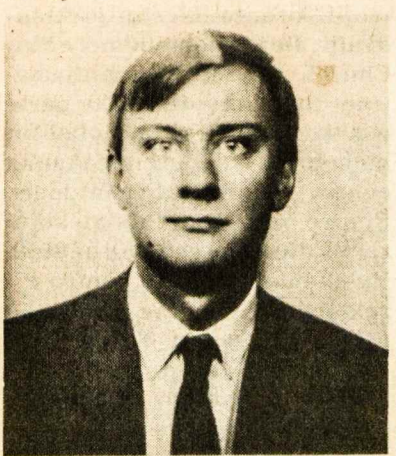
Andriaus 28 metų gyvenimo kelias yra paženklinas įvairiais akademiniiais laimėjimais, nusagstytas scenine, sportine ir visuomenine veikla. Be jo neapsiejo nei skautų sąjūdis, nei tautinių šokių ansambliai. Jiems jis atidavė geroką savo jaunų metų dalį.

Andrius pabaigė du fakultetus: Melburno universitetą. Humanitariniame studijavo prancūzų, vokiečių (buvo gavęs Goethes instituto stipendiją studijoms Vakarų Vokietijoje), rusų kalbas ir prie turimo B.A. (Honorus) dar ruošiasi pridėti magistro laipsnį 1989 m. Be to, jis yra baigęs teisės fakultetą ir šiais metais buvo priimtas į prisiekusių advokatų. Andrius tebedirba toje pačioje firmoje, kurioje atliko savo praktikos darbą.

Visuomeninėje veikloje jis išvarė gan giliai vagą. Australijos lietuvių jaunimo sąjungoje (ALJS) ėjo įždininko ir pirmininko pareigas, oganizavo su valdyba politines demonstracijas bei minėjimus (Romo Kalantos), seminarus, įvairias vakarones, koncertus jaunimui, kuriuose pats vaidindavo ir pianinu paskambindavo. Vienerius metus koordinavo Viktorijos valstijos SEA lietuviškas radijo valandėles jaunimui ir skaitė pasiskaitas tautinių švenčių progomis. ALB Melburno apylinkės valdyboje buvo nariu ir sekretoriumi. ALB krašto valdyboje ėjo įždininko pareigas (ALB krašto valdybos kandidate baigiasi 1988 m. gale). Be to, jis glaudžiai bendradarbiavo su VI PLJ kongreso ruošos komitetu ir pats dalyvavo visose kongreso dalyse. Tai vis gražūs laimėjimai!

O koks Andrius žmogus? Pažįstu jį jau senokai ir vis nedaliau atsidžiaugti jo nuosirdumu bei mandagumu. Įdomu ir pasižnekučiuoti, nes turi daug žinių ir mielai juos pasidalina su kitais, neužmesdamas jiems savo nuomonės. Tai reta dorybė, kuri išplaukia iš proto, logiškai galvojančio žmogaus gelmių. Tačiau jis ne visada toks rimtuolis. Anaipol – mėgsta pokštus ir kaip įvykuras sukinėtis šokių sūkurįje.

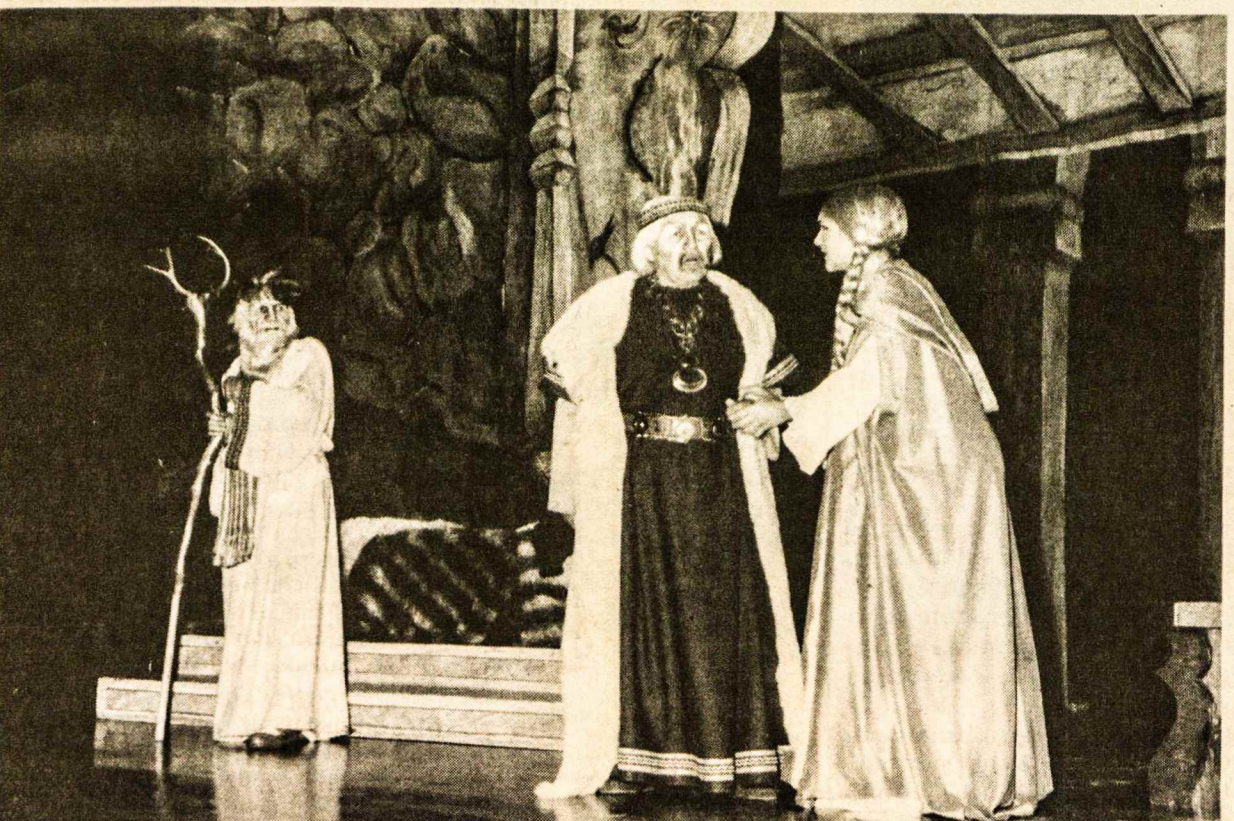
O kokie ateities planai? Į tai atsakymo negaunu, nes tiek yra tu einamųjų pareigų, tu darbų darbėlių: šiuo momentu jis rūpinasi su Rita Barkute, kaip geriau suorganizuoti "Svajonių aidą" gastroles vietoje Australijoje. Tačiau visai nesistebėčiau, jei šis talentingas ir darbštus jaunuolis sugalvotų apvinkti savo kalbą studijas Čikagos Ili-nojaus universitete, lietuvių kalbos katedroje. Garbė tėvams ir mokytojams kurie Andrių išmokė taip gražiai vartoti žodžius bei raštu savo protėvių kalbą. Sveikinam naująjį laureatą!

ANDRIUS VAITIEKŪNAS, Eugenijaus Kriauceliūno vardo premijos laureatas

Virkau, techninė redaktorė – Henrieta Vapštienė. Leidžia AM & M Publications nuo 1959 m. du kartus per metus. Spaudė M. Morikuno spaustuvė Čikagoje.

LIETUVIAI TAUTININKAI – KANKINIAI Redagavo A. Kerulis, Juozas Prunskis, M. Valiukėnas. Išleido ALT sąjungos valdyba. Spausdino "Draugo" spaustuvė 4545 West 63rd Street, Chicago, ILL., 60629

PL IV kultūros kongreso metu Los Angeles dramos ansamblis birželio 25 d. Toronte sėkmingai suvaidino Putino "Valdovą". Krešnos vaidmenį (vidury) atliko VINCAS DOVYDAITIS, Krešnos dukters – SIGUTĖ MIKUTAITYTĖ ir burtininko – šio veikalo režisierius PETRAS MAŽELIS Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Vyto Ogilvio tapybos darbų paroda Detroito amerikiečių ir lietuviams buvo surengta gegužės 10-31 d.d. Birminghame, Charles G. Firby meno galerijoje. Dail. V. Ogilvis du dešimtmečius yra dirbęs "Hudson Art" galerijoje, Detroito surengęs keturias sėkmingas savo tapybos darbų parodas.

"Laisvės žiburio" radijo programa, vadovaujama Romo Kezio, i Niujorko lietuviams balandžio 16 d. skirtą pavasarinį koncertą Kultūros židinyje buvo pasikvietusi Hartfordo tautinių šokių grupė "Berzelis". Ją prieš šešiolika metų suorganizavo ir jai vadovauja Dalia Minkūnaitė-Dzikiene. Koncertinę programą sudarė 12 dvi dalys padalintos tautinių šokių pynės. Didžiąją tų šokių dalį "Berzelis" yra paruošęs VIII-jai tautinių šokių šventei liepos 3 d. Hamiltone, Kanadoje.

Rašytoja a.a. Karolė Pažeraitė mirė birželio 8 d. Matulaičio senelių namuose, Nekaltai Pr. Marrijos seselių sodyboje Putname, Conn. Velionė gimė 1903 m. rugpjūčio 6 d. Krasnike, Liublino gubernijoje. Pradžios mokyklą lankė Veiveriuose ir Kapčiamiestyje, gimnaziją – Maskvoje, Voroneže, Marijampolėje ir Kaune, kur 1927 m. baigė "Pavasario" gimnaziją. 1931 m. Vytauto D. universiteto humanitarinių mokslų fakultete baigė lietuvių ir prancūzų kalbų bei literatūros kursą. Mokytojav, dirbo įstai-gose ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos atstovybėse Varšuvoje ir Maskvoje. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m. Brazilijon atvyko 1948 m. ir įsikūrė Sao Paulo mieste. Dirbo mokytoja, dalyvavo lietuviškoje veikloje. Į JAV persikėlė 1973 m., apsigyveno Cicero mieste prie Čikagos. Prieš keletą metų su kitomis moterimis gatvėje buvo užpluta rankinukus grobiančio negro, žiauriai sumušta, neteko vienos akies. Palaidota birželio 11 d. Putname. Pirmąsias novelės ir eizlerišnius pradėjo skelbti studentų spaudoje 1925 m. Ežerų karalaitės slapyvardžiu. Velionės palikimą sudaro: jaunimui skirta autobiografinė apysaka "Nusidėjėlė", novelių rinkinys "Didvyrių žemė", romanai "Liktūnas", "Anapilio papėdėje" ir "Svetimi vėjai".

Albertas Zalatorius balandžio 12 d. Niujorko lietuviams Aušros Vartų parapijos salėje padarė pranešimą "Dabartinė literatūros situacija Lietuvoje". Jis yra literatūrologu vadinamas lietuvių literatūros tyrinėtojas, kelių studijų autorius, nuo 1961 m. dirbantis Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute. Svečias kalbėjo apie padidėjusią laisvę rašytojams. Tik dabar "Pergalėje" buvo paskelbtas Jono Avyžiaus romano "Sodybų tuštėjimo metas" III tomas, kuriame žmonės terorizuoja saugumiečių viršininkas. Po ilgo septyniolikos metų delsimo buvo išleistas pokarį vaizduojantis Jono Mikelinso romanas "Juodųjų eglių šalis". Laukiama ir tiek pat metų staliuose gulėjusios Juozo Apučio apsakos "Skrudėlynas Prūsijoje", liečiančios taip pat pokarinis įvykius. Pasirodė Ričardo Gavelio novelių rinkinys "Nubastieji", kurio vienoje novelėje pokario metų tartytojas moko beraštį rašyti, kad jį galėtų apkalinti atsišaukiamų paruošimu. Įdomi yra vysk. M. Valančiui skirta Kazio Sajos pjesė "Žemaičių pienuo". "Lituanistikos bibliotekos" seriją papildys ilgai įstrigusi Alberto Kojlavičiaus-Vijuko "Lietuvos istorija", dr. Vinco Kudirkos raštų dvitomis, Vygando Marburgiečio (Wigand von Marburg) "Prūsijos kronika". Į naujų leidinių sąrašą "Lietuviško romano biblioteka" yra įtraukusi V. Mykolaičio-Putino "Altoriai šešely", Vinco Pietario "Algimanta", Lazdynų Pelėdos "Klaida", Liudo Dovydėno "Iškau gyvenimo draugo", "Brolius Domeikas", Jurgio Jankaus "Egzaminus". "Versmų" serijoje bus išleisti Adomo Jakšto eilėraščiai, XVII-XVIII s. giesmynai, XVI-XVII s. lotyniskai parašyta poezija. Pats A. Zalatorius paruoš Petro Tarulio (Juozo Petrėno) prozos rinkinį jaunimui. Ruošiamas filmas Marius Katiliškio išleisto romano "Išėjusiems negrįžti" motyvais.

Vilniaus operos ir baletų teatro savo repertuarą papildė W. A. Mozarto "Figaro vestuvėmis". Paskutinį kartą vilniečiai su W. A. Mozartu buvo susitikę 1962 m., kai čia rampos šviesa išvydo jo opera "Visos jos tokios". Po ilgo roito pertraukos "Figaro vestuvių" premjera paruošė rež. V. Mikštaitė, dirigentai J. Aleksa ir R. Geniušas, dail. A. Kariniauskas. Spektakliuose dainuoja įvairių kartų solistai – V. Almonaitytė, V. Kuprys, V. Bakula, J. Koreiva, S. Dirsė, A. Malikėnas, J. Čiurlaitė, S. Jonaitytė, L. Deksnytė, R. Tumuliauskaitė, S. Stonytė.

Dail. Danutės Eidukaitės keramikos darbų paroda surengė Kupiškio kraštotyros muziejus. Parodai buvo parūpintos iš Kupiškio krašto kilusios dailininkės dekoratyvinės lėkštės, vazų rinkiniai, porceliano kompozicijos. Lankytojai ypač džiaugėsi Kupiškio kultūros namams sukurto dekoratyvinio lėkščių ciklo "Kupiškinių vestuvės", atspindinčių senąsias šio krašto tradicijas. Autentiškumą pasižymėjo dail. D. Eidukaitės dekoratyvinės lėkštės "Dailininkas K. Šimonis", "Pažaislis", formų bei glazūrų įvairovė – vazų grupės ir servizai. Parodon su keliolika savo kūrinių buvo išjūngusi ir Vilniaus dailės instituto Kauno skyriaus pramoninės dailės fakulteto studentė Sigutė Eidukaitė.

Steigiamasis Lietuvos džiazo susivienijimas susirinkimas ir pirmasis koncertas įvyko Vilniuje. B. Dvariono vaikų muzikos mokyklos salėje. Naujoji organizacija sujungs visų kategorijų džiazo muzikos mėgėjus, garsins lietuvišką džiazą, supažindins su įdomiausiais kitų respublikų ir užsienio šalių atlikėjais. Susivienijimas užmegs ryšius su Europos džiazo federacija, rengs džiazo muzikos festivalius, šventes, konkursus, vaizdajuosčių peržiūras. Koncertą pradėjo septynetis M. Jauniškis, jauniausias džiazo muzikantas Lietuvoje. Koncertant išjūngė B. Dvariono muzikos mokyklos moksleiviai, J. Kalco vadovaujamas vokalinis ansamblis, "Trimito" grupė, savo kompoziciją "Salto mortale" su būgnininku G. Laurinavičiumi atlikęs džiazo muzikos kūrėjas P. Vyšniauskas. Panašūs džiazo muzikos mėgėjų susirinkimai su koncertais taip pat įvyko Kaune, Panevėžyje ir Klaipėdoje.

Birštone ir Telsiuose surengtose lietuviškosios dramaturgijos šventėse dalyvavo šešiolika liaudies teatrų, pagrindinį dėmesį atidavusių XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios lietuvių autorių kūrybai, retai matomiems arba visai pamirštiems vėlesnio laikotarpio klasikų kūriniams. Įdomios buvo Vaižganto mintys V. Slavinsko režisuotose "Scenos vaizduose". Kretingos liaudies teatro suvaizduotose Telsių buities muziejų prie senovinės pirkios. Nuotaiingas buvo Tauragės teatro spektaklis "Ponai ir muzikai", paruoštas pagal Žemaitės, G. Petkevičaitės-Bitės ir A. Fromo-Gučio kūrinius. Anykščių liaudies teatre rež. R. Šilanskas naujam sceniniam gyvenimui priklėlė Vydučio komediją "Nūmanė". Spektaklius pagal Žemaitės, S. Kymantaitės-Čiurlionienės, B. Sruogos, V. Mykolaičio-Putino, K. Inciūros, J. Grušo kūrinius buvo paruošę liaudies teatrai – Lentvario (rež. G. Kaklauskienė), Birštono (rež. R. Kučiauskas), Telsių (rež. G. Norkus), Skuodo (rež. P. Norvilas), Panevėžio rajono (rež. D. Kupšienė), Plungės (rež. V. Noreika ir V. Korenka), Alytaus (rež. A. Balalienė). Dabartinių autorių grupėje originalia teatreine kalba žiūrovus žavėjo Juozo Marcinkevičiaus "Keistuolių akademijos" spektaklis Šilutės liaudies teatre (rež. M. Plėvytė ir S. Paciuk). R. Granausko pjesę "Rožės pažydėjimas tamsoj" buvo pasirinkęs Rokiškio liaudies teatras (rež. E. Daunora), jo apysaką "Gyvenimas po klevu" – Šiaulių namų statybos liaudies teatras (rež. J. Žibuda). Dabartinė aktualiom buvo skirta J. Erlicko pjesė "Kolombo gimtadienis" Kauno "Inkaro" gamyklos teatre (rež. H. Šumilaitė), žmonių susvetimėjimui ir sumaterialėjimui – P. Venclovos pjesė "Išėiti iš miško" Akmenės liaudies teatre (rež. S. Niūniavaitė).

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.p.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 1/2%
180-185 d. term. ind.	7 1/4%
1 metų term. indėlius	7 3/4%
2 metų term. indėlius	8 %
3 metų term. indėlius	8 %
1 metų GIC-met. palūk.	9 1/2%
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/4%
3 metų GIC-met. palūk.	9 1/4%
1 metų GIC-mėn. palūk.	8 1/2%
RRSP ir RRIF (pensijos)	8 %
RRSP-1 metų term. ind.	9 1/4%
RRSP-2 metų term. ind.	9 1/2%
RRSP-3 metų term. ind.	9 3/4%
Specialią taup. s-tą	7 1/2%
Taupomąją sąskaitą	6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 1/2%
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 %
Sutarties paskolas	
nuo	11 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/4%
2 metų	10 3/4%
3 metų	11 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	10 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymai ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukiti kairėn prie
pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Ontario premjeras DAVID PETERSON su lietuvaitėmis birželio 23 d. Karavano metu

Nuotr. St. Dabkaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jeigu būtų buvę oficialiai iš-tremti, jona jau negalėtų atvykti. Tad nenuostabu, kad suimtieji amerikiečiai ir vokiečiai sutiko išvažiuoti, nelaukdami ištrėmimo. Imigracijos ministere B. McDougall Kanados parlamente susilaukė opozicinių partijų kritikos. Liberalas Sergio Marchi nuogastavo, kad dabar visas pasaulis sužinos apie vyriausybės ignoruojamą Kanados įstatymų laužymą. Kairiųjų pažiūrų NDP socialistas Dan Heap šoko ginti išvykstančių anarchystų. Esą jų teises pažeidė grasinamas Kanados įstatymais, privertęs juos išvažiuoti iš Kanados. Imigracijos ministere B. McDougall teisinosi, kad anarchistams nebuvo padaryta jokių nuolaidų. Jie pasižadėjo atvykti į jiems skirtą teismą Toronto. Kritikai betgi aiškina, kad laisvą išvažiuojamą iš Kanados anarchistams leido tik jiems mestų kaltinimų atšaukimas.

Savo tarptautinei konferencijai anarchistai buvo išsinuomavę Toronto miestui priklausantį Bendruomenės centrą Church gatvėje, gaunantį metinę finansinę \$420,000 paramą, kurią padengia mokesčių mokėtojai. Nuomos nepakanka centro išlaikymo išlaidoms. Centro salę anarchistai keturioms dienoms gavo tik už \$850. Vykdomasis minėto centro direktorius Kyle Rae susilaukė aštrių priekaištų Toronto savivaldybės posėdyje dėl salės išnuomavimo tarptautinei anarchistų konferencijai. Bendruomenės centro patalpos jau daug metų naudojasi ir vietiniai anarchistai, griauantys ne tikait Toronto, bet ir visos Kanados santvarką. Esą tokiems neturėtų būti leista naudotis miesto teikiama lėšomis langvatomis. Vykdomasis centro direktorius K. Rae teisinosi, kad anarchistai yra dalis Toronto bendruomenės. Esą jie turi teisę patalpas išsinuomoti papigintomis kainomis. Be to, išsinuomos patalpas jie prižiūri ir joms nepadarо žalos. Jos tvarkingai buvo grąžintos ir po tarptautinės anarchistų konferencijos, pasibaigusios chuliganiška siautėjimo banga miesto gatvėse. Vykdomasis Toronto komitetas betgi nutarė ištirti anarchistų landyne tampančio Bendruomenės centro reikalus.

Ontario ežero pakrantėje prie Toronto CNE parodos pastatų prieš septyniolika metų buvo atidarytas pramogų centras "Ontario Place", įrengtas ant ežero supiltų nedidelių salų. "Ontario Place" turėjo tapti ne tik Toronto, bet ir visą provinciją garsinančiu centru, viliojančiu vietinius gyventojus ir atvykstančius turistus. Deja, nuo 1985 m. sumažėjo pajamos ir sparčiai pradėjo augti metinės išlaidos, pernai padidėjusios net 64% – keturiomis milijonais dolerių. Deficitas pašalinimas tik su finansine Ontario provincijos parama. Pernai "Ontario Place" pramogų centras susilaukė 2,4 milijono lankytojų, 14% mažiau negu 1986 m. Aštuoniolikasis sezonas šiemet buvo pradėtas

gegužės 21 d. su \$19 milijonų biudžetu. Ketvirtą kartą buvo pakeista centro vadovybė. Tarybos pirmininke su metine \$75,000 alga tapo Patricia Starr, gavusi nedėkingą uždavinį sumažinti centro išlaidas. Įėjimo bilietai lankytojams pabranginti vienu doleriu. Suaugusiems įėjimas kainuos \$6, pensininkams – \$3, vaikams – \$2. Nemokamai pensininkai bus įsileidžiami tik trečiadieniais.

SPORTAS

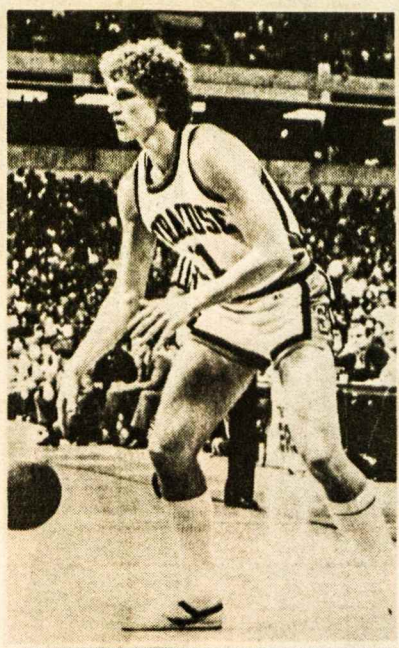
Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Mieli sporto spaudos darbuotojai, sporto klubų vadovai! Pradedame reguliarių sporto žinių skyrių "Tėviškes Žiburiuose. Prašau siųsti medžiagą: (sportinių įvykių aprašymus, straipsnius, nuotraukas su pilna metrika ir t.t.) aukščiau nurodytu mano adresu. Nuo glaudaus bendradarbiavimo priklausys mūsų sporto žinių skyriaus sekmingumas. Ačiū.

Jūsų SIGITAS KRAŠAUSKAS

Toronto LSK "Jungtis" 1988 m. liepos 30 ir 31 d.d. rengia trečią metinį lietuvių atvirą (vyrų ir moterų klasėse) 3 PITCH SOFTBALL (muštuko) turnyrą. Pradžią – 12 v. abi dienas. Vieta – Kinsman Field Mosley Street, Wasaga Beach (by the Beacon). Registracija – \$100.00 komandai, \$10.00 pavieniams. Registracijos mokeskis laiduoja dalyvavimą šokiuose, dovanų laimėjime ir t.t. Žaidėjai atsineša savo pirštines ir lazdas. Įėjimas į šokius nežaidėjams \$5.00. Informacijos ir registracijos reikalais kreiptis į R. Drešerį (416) 233-8788, darbo 233-3334, arba į Audrą Danaitę (416) 626-8994, darbo 252-4659. Paskutinė registracijos diena – liepos 22.

Toronto dienraštis "The Globe and Mail" 1988.VI.25 laidoje, Paul Patton skiltyje "Where are they now?", rašo apie Leoną Rautiną. Leonas gimęs ir augęs Toronto. Jau šešiolikmetis Šv. Mykolo gimnazijos mokynys buvo pakviestas į olimpinę Kanados rinktinę. Už 6' – 7" paveldėjęs iš senelio, kuris buvęs 6' – 10". Krepšiniu susidomėjęs, sekdamas vyresnįjį brolių Jurgį, kuris yra žaidęs olimpinėje Kanados rinktinėje. Baigęs gimnaziją, jis gavo 150 stipendinių pakvietimų. Pasirinko Minnesotos universitetą. Po vienerių metų persikėlė į Syracuse universitetą. Čia

LEONAS RAUTINŠ, vienas pačių iškiliausių mūsų krepšininkų Š. Amerikoje. Pirmuosius žingsnius krepšinyje pradėjo Toronto "Aušros" sporto klube

niais. Pirm. P. Starr atsisakė kasmet nemokamai išdalinti 100,000 įėjimo bilietų, nemokamų vaišių žymesniems svečiams. Tačiau visi sutinka, kad augančias išlaidas tegalės padengti didesnis lankytojų skaičius. Jiems vilioti reikia naujų pramogų, nes senosios jau spėjo nusibosti. Ontario turizmo ministeris H. O'Neil yra pažadėjęs \$5 milijonus įrengti fantastinei kelionei po Kanadą su joje matomais mechaniniais lokiais, miškų gaisrais, kasyklų tuneliais.

dveju metų laikotarpyje sužaidė 112 rungtynių ir, pasiekė 1,256 taškus. "Worlds Fair" pirmenybėse Knoxville, Tenn., žaisdamas olimpinėje Kanados rinktinėje, su 24 savo taškais išvedė komandą į lamėjimą prieš JAV. Olimpinėje Kanados rinktinėje žaidė nuo 1977 iki 1982 m. 1983 ir 1984 m. žaidė profesionalų lygoje NBA: "Philadelphia 76", "Indiana Pacers" ir "Atlanta Hawks". Perėjęs į profesionalus, jau nebegalėjo žaisti 1984 m. Los Angeles olimpiadoje, tačiau kaip radio komentatorius dirbo CBC. Paskutinius dvejus metus žaidė Italijoje už gerą atlyginimą ir 1987 m. lapkričio 28 d. grįžo į Syracuse, kur dirba verslo srityje su Merrill Lynch ir komentuoja kolegijų krepšinį radijo tinkle.

Čikagos lietuvių futbolo klubas "Lituanica" – Lithis tebegyvuoja. Ši sezoną vyrų komanda sėkmingai dalyvauja Čikagos miesto pirmenybėse ir jau yra pasiekę net penkis laimėjimus. Įsisteigęs 1951 m. klubas gali didžiulius gražia savo organizacine bei varžybine praeitimi. Apie 1949-1950 m. organizuojantis lietuvių sportinei veiklai Š. Amerikoje, buvo apie 10 lietuvių futbolo vienetų, kurių vieni ilgiau, kiti trumpiau egzistavo ir varžėsi ne tik lietuvių tarpe, bet ir miestų lygų pirmenybėse. Iš jų stipriai reikšmės Toronto "Vytiš", "Aušra", Waterburio "Gintaras", Čikagos "Perkūnas", Omahos Nebr. "Lituanica", Detroito "Kovas", Čikagos "Lituanica", Niujorko "Atletai" ir kt.

Golfo žinios Liepos 10 d., kai Toronto buvo 37°C, karščio, net 24 golfininkai išdrįso pasirodyti Springwater golfo aikštėje (šalia 26 kelio tarp Staynerio ir Barrie miestų). Geriausiai pasirodė klubo pirm. Antanas Stauskas, nugalėdamas kursą 78 smūgiais. Po to sekė R. Šimkus 79, Aug. Simanavičius 81, K. Eimantas 82, Al. Kuolas 83, V. Kaknevičius 84, M. Ignatavičius 84, R. Kymantas 85, Al. Simanavičius 86, A. Zalagėnas 87, S. Kėkštas 87, E. Kuchalskis 87 ir t.t. Su išlyginamais smūgiais geriausiai pasirodė A. Zalagėnas 65, V. Vaitkevičius 66, Al. Kuolas 67, A. Stauskas 68, L. Chomyc, M. Ignatavičius, R. Kymantas, B. Sergautis, Aug. Simanavičius, M. Slapšys po 69, A. Balnis, J. Danaitis ir E. Kuchalskis po 70 ir t.t.

Moterų grupę pirmavo E. Kėkštienė su 82 smūgiais, o su išlyginamais smūgiais su 61. Antroji vietoj abiejose kategorijose liko I. Kymantienė. Premijas už tiksliausius smūgius, primenant sviedinuką arčiau, iš vieno ir dviejų smūgių, gavo L. Chomyc, A. Zalagėnas ir Aug. Simanavičius. Turnyro loterijos premiją ir už neeilinį sužaidimą 3 skyklės gavo E. Kuchalskis.

(Nukelta į 9-tą psl.)

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :	IMA :
7 3/4% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
8 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
8 1/4% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
8 1/4% už 2 m. term. indėlius	1 metų 10 1/2%
8 1/4% už 3 m. term. indėlius	2 metų 11 %
9 1/2% už 1 m. GIC invest. pažym.	3 metų 11 1/4% (fixed rate)
9 1/2% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
9 3/4% už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 10 % (variable rate)
8 % už pensijų planą (variable rate)	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto.
9 1/4% už 1 m. term. pensijų planą	Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.
9 1/2% už 2 m. term. pensijų planą	
9 3/4% už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita	
7 1/2% virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX renown realty Ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Nesaugus vaistų vartojimas

Santrauka Steven Findlay straipsnio, išspausdinto "U.S. News & World Report" 1988. V. 9. Paruošė Jurgis Strazdas

Netinkamas ir nerūpestingas vaistų vartojimas sukelia problemą. Pvz. vėliausi tyrimai parodė, kad nėščios moterys, vartojusios nuo išbėrimo vaistą Accutane, pagimdė 1300 kūdikių su įvairiais trūkumais. Yra tikra, kad beveik visi prirašomi vaistai gali sukelti rimtas, net mirtinas reakcijas, jeigu nekreipiamas dėmesys į gamintojų rūpestingai paruoštus įspėjimus.

Iš maždaug 6 milijonų žmonių, kurie kasmet patiria neigiamas vaistų pasekmes, dauguma kenčia tikrai sutrikusį virškinimą arba odos išbėrimą, bet sunkios reakcijos yra daug dažnesnės, negu manoma. Jos gali būti sveikata ardančios: depresija (prislegta nuotaika), sukelta vaistų, gydant anginą ir širdies ligas; impotencija, sukelta cukrulingos vaistų; skilvio žaizdos, sukeltos artričio vaistų, tai tik keletas pavyzdžių.

Apskaičiuojama, kad 500,000 žmonių kasmet patenka į ligonines dėl neigiamų vaistų pasekmių. 60,000 iki 140,000 žmonių nuo jų miršta. Dar pusė milijono žmonių atsiduria li-

goninėje, nes neima vaistų pagal gydytojų nurodymus. Vienas šeštadalis iš visų ligoninės priimamų ligonių per 70 metų amžiaus ten patenka dėl prirašytų vaistų neigiamų pasekmių.

Pagal įstatymą vaistų gamintojas privalo išvardyti kiekvieną žinomą vaisto žalingą šalutinę pasekmę skelbimuose ir etiketėse, skiriamose gydytojams ir vaistinėms. Tačiau ši informacija retai pasiekia ligonį, nes gydytojai ir vaistinės neskiria laiko nuodugnai ligoniui paaiškinti žalingas vaisto šalutines pasekmes. Neseniai atlikta JAV maisto ir vaistų administracijos apžvalga rodo, kad 70% ligonių gydytojų nebuvo painformuoti apie prirašomų vaistų žalingas šalutines pasekmes arba kaip tinkamai reikia imti vaistus.

Ne tik gydytojai ir vaistinės yra atsakingi, bet ir ligoniniai. Ta pati apžvalga rodo, kad tikrai 3% ligonių teiravosi apie jiems prirašomus vaistus. Vaistinėms J. Graedon sako: "Nėra visiškai saugių vaistų. Yra tikrai atsargūs vartotojai, kurie pakankamai informuoti apie imamų vaistų savybes". Prieš imdamas vaistą, ligonis turi gauti atsakymus į šiuos klausimus:

- Koks vaisto pavadinimas ir kaip jis turi veikti?
- Kaip ir kada turi imti vaistą, kaip ilgai?
- Imdamas vaistą, kokio maisto, gėrimų, kitų vaistų turi vengti?
- Ar galiu gauti informaciją apie vaistą raštu?
- Kokios yra galimos žalingos vaisto šalutinės pasekmės ir ką turiu daryti, jeigu jos įvyksta?
- Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKES ŽIBURIAIS" - atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

"Jotvos" ansamblis iš Punsco koncerto metu liepos 10 d. Anapilio salėje

Nuotr. O. Burzdžiaus

Skautų veikla

• Vykstantiems į VII tautinę stovyklą "Šatrijos" ir "Rambynų" tūntai išvyksta rugpjūčio 14 d. 7 v. ryto autobusu nuo Prisikėlimo parapijos. Autobuso vadovai - R. Slapšienė ir M. Slapšys.

Kurie važiuoja savais automobiliais pasirenka laiką ir užsiregistruoja nuvažiuoję. Visi pasiima reikalingiausius daiktus, aprangą, išveinė ir darbo uniformą (10-čiai dienų). Pagrindiniai vadovai gali išvykti jau rugpjūčio 13 d. Tautinės stovyklos adresas: Seven Ranges Scout Reservation, 6215 Meter Rd., Kensington, OH 44427. Tel. (216) 738-2085.

Maistas atvykusiems rugpjūčio 14 d. bus 1-mą, 3-čią ir 6-tą v.p.p. Kitomis dienomis pagal dienotvarkę. Stovykloje bus gausios seserys 24 valandas ir palaikys ryšius su vietine ligonine, policija ir ugniagesiais. Maudymasis bus su priežiūra. Veiks krautuvėlė.

Rugpjūčio 20-21 d.d. - didysis savaitgalis. Svečiai atvykę šį savaitgalį, turės užsiregistruoti, savo palapines galės pasistatyti nurodytoje vietoje ir reikės laikytis stovyklos taisyklių. Be palapinių turės važiuoti nakvynei į motelį. Valgyti bus galima stovyklos valgykloje. Stovyklavimo užbaigimas rugpjūčio 24 d. Visi stovyklau-

tojai grįžta į Torontą 8 v.v. Jeigu reikėtų daugiau informacijos, prašoma skambinti tūntininkams: F. Mockui tel. 489-7735, J. Neimanienai tel. 231-8350.

Tūntininkai

• Toronto "Šatrijos" ir "Rambynų" tūntų jūros skautai-tės rugpjūčio 7-13 d.d. stovyklau LSS jūrų skautų-ėjų skyrių ruošiamoj būriavimo stovykloje prie White Lake, Michigan vietovės. Stovyklos viršininkas j.s. dr. Algis Paulius. Baigę būriavimo stovyklą rugpjūčio 14 d. visi atvyksta į TS. Čia jie turės savo pastovyklę su tuo pačiu vadovu.

• Liepos 9-10 d.d. Romuvoj iškylavo prityrę skautai: G. Batūra, T. Liačas, J. Mockus. Jie paruošė palapines ir talkino plytų grindų užbaigimui. Ps. St. Kuzmas atvežė cemento maišytuvą ir parvežė palapines, kurios bus vežamos į Tautinę stovyklą.

• 70 metų skautavimo proga serija išleidžia du dainorėlius - vienas su gaidomis. TS jį bus galima įsigyti. Kas norėtų būti jo rėmėju, mielai laukiami.

• Gegužės mėnesį į Klivlandą buvo suvažiuavusios 22 vadovės, iš jų 4 pastovyklių viršininkės. Jos aptarė planus, aplankė stovyklą ir pasiskirstė pareigomis. Iki Tautinės stovyklos beliko tik kelios savaitės. Toronto skautija pilnai yra pasiruošusi rugpjūčio 14-24 d. joje dalyvauti. M.

SPORTAS

(Atkelta iš 8-to psl.)

Dviejų minusų turnyras vyksta toliau su sumažėjusiu žaidėjų skaičium, nes po dviejų pralaimėjimų visa eilė golfininkų iš varžybų iškrito.

Klubo turnyruose dažnai dalyvauja Lance Chomyc, profesionalas sportininkas, kuris žaidžia Toronto "Argos" futbolo komandoje spyriko pozicijoje. Jis yra vedęs Al. Simanavičiaus dukterį Rasą ir tuo būdu, pagal Lietuvos sporto sąjungos taisykles, gali dalyvauti lietuvių sporto klubuose.

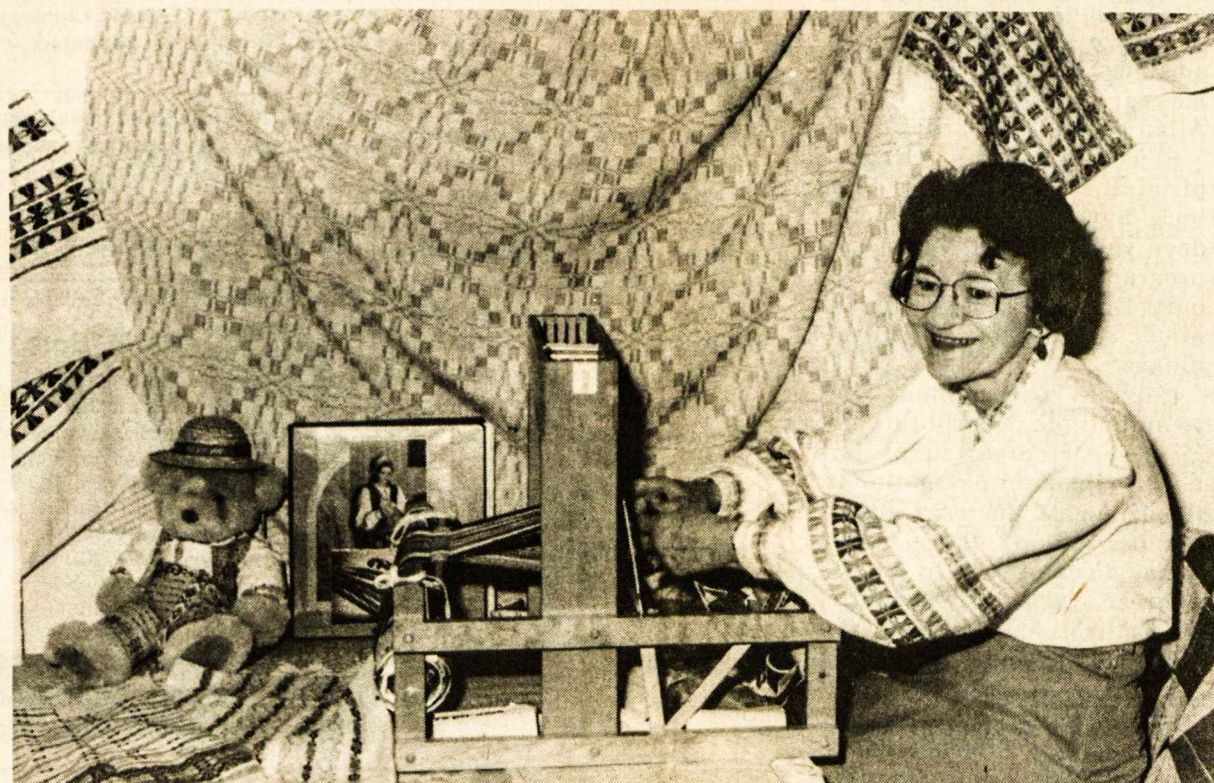
Sekantis turnyras bus liepos 24 d., 11 v.r., Glen Eagles aikštėje.

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plensys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

• Išimylėjusios moters pragaras negąsdina, bet ir rojus nevilioja (Anatole France)

• Kai nežinai į koki uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

• Pirmiau nusipirk kaimyną, o tik paskui dairykis namų. (Bulgarai)

ARIJA ŠKEMIENĖ "Vilniaus" paviljone demonstruoja tautinių juostų audimą

Nuotr. St. Dabkaus

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

6. Rugpjūčio 17-31. Vilnius 11 d. \$2284.00 dar yra 3 vietos
7. Rugsėjo 7-21. Vilnius 11 d. \$2284.00 dar yra 15 vietų
8. Spalio 10-19. Vilnius 7 d. \$1695.00 dar yra 7 vietos

KLM lėktuvai Torontas - Maskva su persėdimu Amsterdame. Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriksime, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Torontą nuo 1962 m. Rugsėjo 7-21 grupę numatęs lydėti as. pats. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite - įsitikinsite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje
advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St.W. Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127 Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argenta Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416)763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniška pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės!
Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

MARIUS E. RUSINAS, turįs septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP - nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) - nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) - gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas - Tom Thompson

RE/MAX homecentre inc., realtor
an independent member broker
birute spudas, B.A.
sales representative
Perkant, parduodant
ar dėl informacijų skambinkite,
mielai patarnausiu
1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469 **535-2500**

TORONTONT

Anapilio žinios

— Liepos 17, sekmadienį, pagrindines pamaldas laikė ir pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Algirdas Kildušis, Raudonės klebonas.

— Wasagoje mums talkino ir praeitus du sekmadienius pamaldas Gerojo Ganytojo misijoje laikė prel. J. Tadarauškas.

— Pranas Čečys, geras mūsų parapijietis, savo bičiulių ir artimųjų tarpe liepos 16, šeštadienį, atšventė savo 80 m. amžiaus sukaktį. Sveikinimų susilaukė ir iš savo dukros Lietuvoje.

— Norintieji važiuoti rugpjūčio 7 d. į pamaldas Midlande autobusu nuo Anapilio, prašomi registruotis klebonijoje tel. 277-1270.

— Motinos Teresės labdarai aukojo: \$240.42 — P. Barakauskienė; Sv. Jono lietuvių kapinėms — \$200 a.a. P. Vyšniauskos palikimas, \$100 — M. L. Bakaičiai; Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai \$2000 — P. Kučinskaitė (a.a. Ksaveros Bučienės atminimui); \$1000 — P. Jucevičienė (a.a. Stasio Jucevičiaus atminimui), J. J. Rovai; \$200 — E. Juzenienė (a.a. Julius Juzėno 15 m. mirties sukakties proga); Religinei Lietuvos šalpai: \$100 — P. Čečys (80 m. amžiaus sukakties proga); \$50 — M. Povilaitienė (a.a. dr. Broniaus Povilaičio 3 m. mirties sukakties proga), P. E. Ališauskai.

— Mišios liepos 24, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Oną Matulaitienę ir Oną Ališauskienę, 11 v.r. už parapiją. Wasagoje 10 v.r. už Petkevičių mirusius, 11 v.r. už a.a. Antaną Rinkūną.

Lietuvių namų žinios

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — liepos 21 d., 7.30 v.v., kunigaikštienės Birutės menėje, III-me aukšte.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Brigita Žutautaitė-Kaulėkienė, Alvydas Kėkštas iš Klaipėdos, Laima Tiškevičienė iš Joniškio, Jūratė Saulėnienė iš Vilniaus, Gediminas Duliūnas iš Marijampolės, Zenonas Juodviršis iš Kauno, Alma Kelmienė iš Panevėžio, Edvardas Laugalys iš Varėnos rajono, Algis ir Irena Dudaičiai iš Sidnėjaus, V. M. Neve-rauskai iš Adelaidės, R. J. Dagailis iš Melbourne Australijos, Danutė Stasiukynaitė iš Bogotos, Kolumbijos, M. Mikalauskaitė iš Hamburgo, Aušra Skeberdytė, G. Molnar iš Miuncheno, V. Vokietijos, Laima Joana Gataveckaitė-Lindsay iš San Francisco, Aušra Regina Gataveckaitė-Lišauskienė iš San Diego, Kalifornijos, Algis Krasauskas iš Thunder Bay, Ont., P. P. Kraujaliai iš Floridos.

— A. a. Jono Prisiepijonkos atminimui lietuvių slaugos namams aukojo: \$58.95 Šarūnas ir Ramūnė Valiuliai iš Wheaton, IL. Aukos priimamos "Paramoje" sask. 8711, Prisiekelimo par. kooperatyve sask. 155332.17 ir "Talkoje" sask. 4259. Viso statybos fonde yra \$74,908.17.

— LN poilsio stovykla Tėvų pranciškonų stovykloje Wasagoje prasidės rugpjūčio 6 d. ir baigsis rugpjūčio 14 d. Dėl platesnių informacijų ir registracijos skambinti V. Drešeriui tel. 231-2661 po 1 v.p.p. ir vakarais tel. 233-4446.

— Ligoninių lankytojai renkasi pasitarimui Toronto Lietuvių namuose liepos 27 d., trečiadienį 8 v.v. Galintieji talkinti ligoninių lankymui kviečiami šiame pasitarime dalyvauti.

— Lietuvių namų socialinių reikalų darbuotoja Rima Gustaitienė atostogaus nuo liepos 24 d. iki rugpjūčio 4 d. Grįžusi iš atostogų nuo rugpjūčio 8 d. budės Vilniaus rūmuose pirmadieniais 9.30-12.30 v. ryto. Lietuvių namuose — antradieniais 9.30-12.30 v. ryto.

— Žinantieji apie sergančius tautiečius arba kitus asmenis reikalingus socialinės pagalbos, prašomi pranešti LN socialinių reikalų komisijos pirm. V. Kulniiui tel. 769-1266.

— Atitaisymas. "TŽ" 27 nr. LN žiniuose svečių knygoje pasirašė: J. G. Ambraziejūnai, turėjo būti — J. G. Ambraziejai iš Cape Cod; "TŽ" 26 nr. a.a. Jono Prisiepijonkos atminimui lietuvių slaugos namams aukojo: \$50 — J. Jurkienė iš Detroito, turėjo būti — J. Jurkūnienė. LN vedėjas atsiprašo už klaidas.

SKUBIAI PARDUODU tautinius drabužius. Skambinti tel. 766-7671 Toronto.

SKOLOS ATSLYGINIMO tikslu yra pajieskoma Jono Ledzinskio našlė. Jonas Ledzinskas buvo kilęs iš Tryškių valsčiaus, šiaulių apskrities ir pasimirė prieš keliolika metų, rodos, Montrealyje. Prašau rašyti šiuo adresu: Skolininkei, P. O. Box 573, London, Ont. N6A 4W8.

Prisiekelimo parapijos žinios

— Liepos 10, sekmadienį, per visas Mišias pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Algirdas Kildušis.

— Pakrikštytas Andrew-Thomas, Daivos (Gaputytytės) ir Allan Akala sūnus.

— Prašom registruotis maldininkų kelienei į Midlandą, rugpjūčio 7 d. Mišios 3 v.p.p. Autobusai išvyksta nuo parapijos 12 v. ir grįš apie 7 v.v. Kelionės kaina į abi puses \$14. Parapijos choras yra pakviestas giedoti ir į šventę vyks atskiru autobusu, kuris irgi išvyks nuo parapijos 12 v. Šią Marijos metų užbaigimo šventę Midlande organizuoja KLK centras, kuriam pirmininkauja V. Taseckas.

— Jau prasidėjo antroji stovykla lietuvių kilmės, lietuviškai nekalbantiems vaikams, kurioje stovyklauja 125 vaikai. Komendantas — A. Kaknevičius, kapelionas — kun. E. Putrimas ir visa eilė patyrusių vadovų. Mišios stovyklavietėje sekmadieniais vasarą 11 v.r. Tel. 1-705-429-2788.

— Parapijai aukojo: \$300 — a.a. P. Vyšniauskas (testamentu); \$250 — B. Abromaitienė, savo a.a. vyro Mečio atminimui; \$100 — M. Povilaitienė, savo a.a. vyro dr. Broniaus atminimui (trečiosios metinės). M. Vaskevičienė, savo a.a. vyro Juozo atminimui (trečiosios metinės), W. C. Smiellauskai, I. V. Biskiai, O. Skerienė, V. Zakas; \$50 — L. Roskoss; \$200 — J. A. Best; \$400 — A. A. Fabricius; vie-nuolyno stogui \$1000 — Parapijos kredito kooperatyvas; vargšų šalpai \$100 — M. Vaskevičienė, savo vyro a.a. Juozo 3-čiąjį metinių proga.

— Mišios liepos 24, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Valentiją Plioplių, 9.20 v.r. — už a.a. Povilą Raudį, 10.15 v.r. — už a.a. Marcelių Meškauską, už a.a. Oną Varnienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už a.a. Anelę Jonuškienę.

PADĖKA

Negaleidama kiekvienam atskirai padėkoti už begalinį nuširdumą ir visokeriopą pagalbą, susijusią su "Lietuvos žemės ūkis 1918-1940" knygos išleidimu ir jos supažindinimu: Čikagoje — balandžio 22 d., St. Petersburg — gegužės 15 d., Toronto — birželio 5 d. ir Delhi — gegužės 19 d. Visiems nuširdus ačiū. Taip pat prašau pranešti, jeigu kas dar negavė knygos, bet buvotė užsisakę arba norite nusipirkti. Kanadoje praneškite Monikai Povilaitienei, 260 Scarlett Rd., Apt. 1301, Toronto, Ont., tel. (416) 769-0948, o JAV — Karolinai Kubilienei, 3106 W. 84th Place, Chicago, IL 60652, tel. (312) 925-1503.

Monika Povilaitienė

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio su "Atžalynu" liepos 10 d. surengta gegužinė Claireville parke praėjo smagiai. Į gegužinę atvyko per 150 asmenų, kurių tarpe buvo daug jaunimo. Esant gražiam orui, medžių pavėsyje, grojant gražiai muzikai, visi gegužinės dalyviai besivaikšiodami smagiai leido laiką. Vėliau visi kas norėjo, galėjo pasivaikšinti ten pat iškeptais viščiukais, kavute bei šaltais gėrimais, parūpintais J. Vitkūnienės. Vėliau dauguma įsijungė į šokių, kuriems grojo vyrų būrelio naujai įsigytų instrumentų muzika, prižiūrima Z. Revo. Dar daugiau pagyvėjo, kai Vaclovas Pavilonis prisijungė su daina ir savo muzika. Jaunimas daugiausia laiko praleido prie Br. Laučio įrengto tinklinio. Vakaro buvo pravesta gausi laimikiais loterija. Taip besilinksminant priartėjo laikas, kai vėl reikėjo skirstyti namo ir įsijungti į kasdieninį gyvenimą. Didelė padėka J. Vitkūnienei, Toronto LN valdybai bei vedėjui T. Stanuliui už nemokamą parūpinimą autobuso, neturintiems susisiekimo priemonių ir už loterijos laimikius — 10 sekmadienio pietų. Taip pat nuširdi padėka visiems gegužinės dalyviams už gausų atsilankymą.

V. Stabas

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

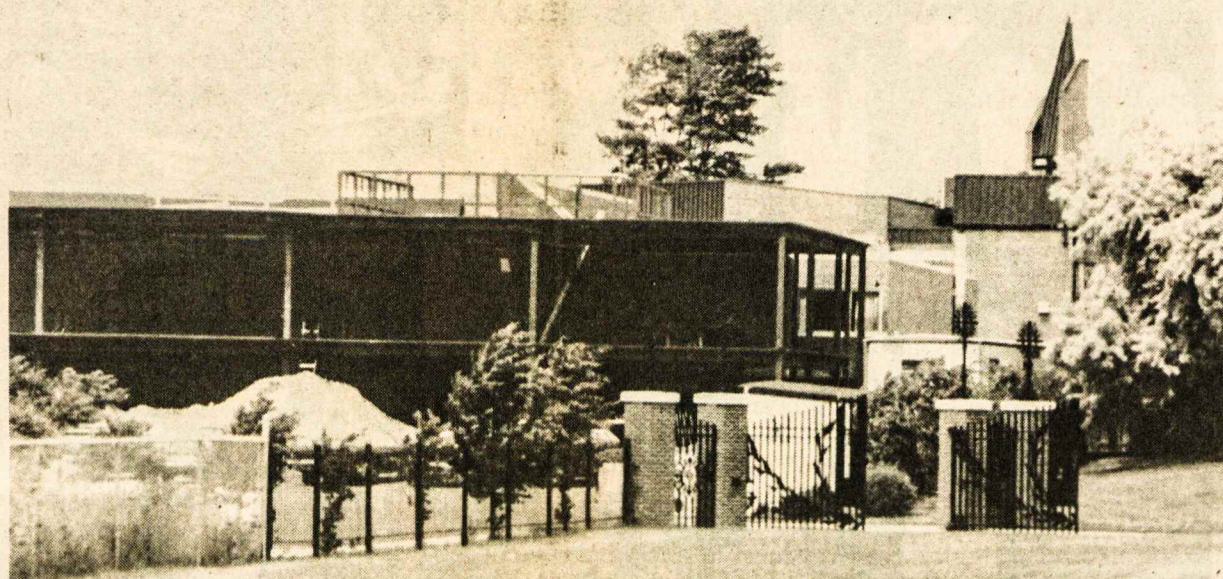
1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Kanados lietuvių kultūros muziejaus statyba Anapilio sodyboje, Mississaugaugoje prie Toronto, sparčiai iriasi į priekį. Naujasis muziejaus pastatas kainuos daugiau kaip milijoną dolerių

Paleistas į laisvę kun. A. Svarinskas

Nijolė Sadūnaitė telefonu pranešė Lietuvių informacijos centrui, kad į laisvę išleistas sąžinės kalins kun. Alfonsas Svarinskas. Šiuo metu gyvena pas brolių Vilniuje. Išleistas su sąlyga, kad turės išvykti į Vakarus.

A. a. M. Abromaičio atminimui vietoj gėlių Tautos fondui aukojo: \$20 — J. Yurkus, J. Norkus, L. Girinis-Norvaiša, D. R. Sonda, J. Janušas, Aidas Vaidila, V. Vaidotas, M. Račys, V. Kulnys, E. M. Kazakevičiai, A. Pacevičius, W. S. Kuzmas, J. Baltakiai, B. D. Vaidilos; \$10 — A. Viskontas, J. M. Gudelis, P. V. Jankačiai, A. N. Simanavičiai, A. Jucys, A. K. Br. Saplys, G. Baltaduonienė, K. B. Žutautai; \$5 — A. Kuzmarskis, A. Vingelevičienė; \$25 — A. VI. Nakrošiai; \$26 — Ald. Jankaitienė. Tautos fondo Toronto apylinkės atstovybė aukotojams nuširdžiai dėkoja.

Baltiečių jaunimo sandraugos veikla

RIMA ŠILĖNAITĖ

Ketvirtasis Baltiečių jaunimo sandraugos banketas įvyko Niujorko balandžio 23 d. estų namuose. Kasmet sandrauga stengiasi iškelti bendruomenės veikėjus, kurie savo darbais yra daug gero atlikę ir bendruomenei, ir jaunimui, ir parodo gerą pavyzdį. Šiais metais buvo pagerbti šie asmenys: lietuviai — Loretta Stukienė, stipri vyčių veikėja, ir Gintaras Grušas, pasižymėjęs Jaunimo sąjungos darbais ir taip pat savo pavyzdžiu bendramžiams; latviai — Anna Rumaks ir Ojars Kalnins; estai — Allan Pensa ir Eduard Karner.

Banketą atidarė sandraugos pirmininkas estas Martin Suuberg. Savo nuotaikingu žodžiu davė vakarui toną. Tolimesnė programą pravedė latvis Robertas Dambergas, Baltiečių jaunimo sandraugos vicepirmininkas.

Išieikiant pažymėjimus, buvo apibūdinta pagerbtųjų veikla ir supažindinta su jų darbais. Pirmadmi pažymėjimus, jie džiaugėsi demesio atkreipimu ir žadėjo toliau nenuilstamai dirbti. Taip pat jie pabrėžė svarbą visiems baltiečiams dirbti kartu nevien savo visuomenėje, bet ir amerikiečių tarpe.

Meninę programą atliko seniai atvykęs pabėgėlis iš Estijos, pianistas Rein Rennap. Jis sužavėjo visus savo muzika ir talentu. Po to sekė vakarienė ir šokiai, kur dalyviai galėjo geriau susipažinti ir pabendrauti.

Tolimesnis sandraugos užmojis — vasaros stovykla, jau septintoji. Šiais metais rinksimės į ukrainiečių vasarvietę rugpjūčio 11-14 d.d. Jim Thorpe, Pensilvanijoje (į pietus nuo Scranton). Laukiame jaunimo, kuris maloniai nori praleisti savaitgalį stovykloje ir susipažinti su baltiečiais. Be abejonės, pasimašys ir ukrainiečių. Stovykloje sąlygos ge-

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 26 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 16 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 10 d.

Prašymai stipendijai

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondas iš gaunamų palūkanų kasmet skiria stipendiją studentui ar studentei, kurie gyvai reikšiasi lietuviškoje veikloje ir studijuoja lituanistinius arba jai artimus mokslus. Šių metų stipendijai gauti prašymai su trumpu savo veiklos aprašymu priimami iki rugsėjo 17 d. šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn St., Oakville, Ont. L6J 3E2.

A. a. Eugenijaus Krono atminimui Z. Br. Šečpanavičiai ir Aug. M. Paulioniai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

ros. Graži ir aplinkuma. Bus galima pasimaudyti, pasportuoti, o taip pat pasiklausti paskaitų politiniais bei biznio klausimais. Apžiūrėsim Jim Thorpe vietovę.

Rinksimės ketvirtadienį. Bus registracija, ekskursija ir susipažinimo vakaronė. Penktadienį ir šeštadienį vyks paskaitos, diskusijos ir seminarai. Penktadienį lauzas ir staigmena, o šeštadienį — šokiai. Sekmadienio rytą — Mišios ir bendri pusryčiai.

Jaunimas nuo studentų iki 40 metų amžiaus yra kviečiamas dalyvauti, jei ne dėl kitų priežasčių, tai vien susipažinti. Stovykloje yra kabinų, bet jaunimas prašomas atvažiuoti su savo palapinėm ir miegmaišiais. Maistas bus parūpintas estų šeiminiukų. Kaina savaitgaliui nuo ketvirtadienio iki šeštadienio yra \$80 įskaitant maistą ir balį. Dalyviai nuo šeštadienio iki sekmadienio prašomi sumokėti \$50, įskaitant maistą ir balį. Kas užsiregistruos iki liepos 15 d., gaus nuolaidą, pilna savaitė kainuos \$75. Čekius rašyti — "BYC 1988" — ir siųsti šiuo adresu: R. V. Šilėnas, Baltic Youth Congress, 4500 Connecticut Ave. NW 606, Washington, DC 20008. Jeigu turite klausimų, galite skambinti tel. (202) 364-6424. Lauksime atvykstant!

Toronto lietuvių pensininkų klubas ruošiasi išvykai į Afrikan Lion Safari vietovę rugpjūčio 17, trečiadienį. Informaciją teikia S. Dervinienė tel. 767-5518 ir J. Gustainis tel. 769-1599. TLP klubo valdyba

"The Toronto Sun" laikraštis liepos 17 d. sekmadienio laidoje gautomis iš Maskvos žiniomis antram puslapyje paskelbė, kad uždraustai vėliavai, kuri plevėsavusi Lietuvos respublikoje prieš įjungiant į Sovietų Sąjungą, greitai bus suteiktas oficialus statusas. Viename Vilniaus susirinkime Lietuvos komunistų partijos sekretoriaus Algirdo Brazausko pranešimas, kad valdžia palankiai išsprendianti tautinės vėliavos klausimą, žmonių buvo sutiktas su ovacijomis ir Lietuvos tautiniu himnu. Dar egzistuojąs įstatymas, kuris šiuo metu netaikomas, pagal kurį asmuo už tautinės vėliavos iškėlimą gali būti nubaustas trim metams kalėjimo. Estijos tautinė vėliava oficialų pripažinimą gavusi praeitą mėnesį. Tą pačią žinią paskelbė ir "The Toronto Star" liepos 17 d. nr.

A. a. dr. Broniaus Povilaičio 3 metų mirties prisiminimui žmona Monika "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$100.

A. a. Mečiaus Abromaičio atminimui, užjausdami žmoną Birutę, dukrą Angelę, B. ir St. Matulevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Svečiuodamasis Toronte "Tėviškės žiburius" aplankė jų bendradarbis Eugenijus Kalasauskas iš Winnipeg'o ir laikraščio leidimui paaukojo \$20.

PARDUODAMAS namas Lietuvoje Vilniuje. Skambinti Bogdanas tel. 416-259-6484.

JAUNA TVARKINGA, atsakinga, nerūkanti pora įsiekia neapstatyto buto. Skambinti tel. 593-5879 Toronto.

FUTURE.I REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

Patarnauja lietuvių kalba. Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue, Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2

Telefonas (416) 964-0067. Iš kitų vietovių skambinti duoto telefono sąskaiton (collect).

Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus išskvietimui giminių arba privačiam apsilankymui Lietuvoje

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės draudai)

Tik dvi kelionės:

Rugpjūčio 23 — 10 naktų Vilniuje.

Norintiems proga aplankyti Budapeštą — \$2200

Rugsėjo 20 — 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti

Jugoslavijoje — \$2235

KELIAUKITE SU MUMIS — NEAPSIVILSITE!

Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus — kreipkitės!

MONTREALQUE

Vinco Krėvės literatūrinė premija už 1986 ir 1987 metais išleistą ir dar nepremijuotą grožinės literatūros kūrinių bus įteikta ši rudenį, greičiausiai lapkričio 5 d. Montrealyje. Premijos įteikimą organizuoja Montrealio lietuvių akademini sambūris. Premijos mecenatas yra Kanados lietuvių fondas. Veikalui premijuoti sambūris yra sudaręs jurį komisiją: Rašytojų dr. Jos atstovas dr. Henrikas Nagys, KLB Montrealio apylinkės — Arūnas Staškevičius ir sambūrio kviesti — dr. Ilona Maziliauskienė, dr. Jūratė Tanner ir Andrius Valevičius. Knygos rankraščiuose nebus svarstomos. Smulkesnė informaciją teikia sambūrio pirm. dr. J. Tanner, 699 Victoria Dr., Baie D'Urfe, Que. H9X 2K5.

Montrealio lietuvių aktyviai pasireiškė kultūros kongrese ir

Angelės V. Montvydaitės su Robert J. Shaheen vedybas palaimino kun. Jonas Kubilius liepos 9 d. Abu jaunavedžiai dirba Kanados šiaurėje.

Rasos ir Jono Žukauskų dukrėlė pakrikštyta Alana-Jennifer vardu.

A. a. Adomas Budvilas, 75 m. amžiaus, mirė liepos 4 d. Po pamaldų Šv. Jono liuteronų šventovėje palaidotas liepos 8 d. Liūdi žmona, dvi dukros, du vaikaičiai ir kiti giminės. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS

Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAIS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus 9 1/4% Taupymo — special. 5 1/4%

Term. indėlius: Taupymo — su gyv. dr. 5 %

1 metų 8 1/2% Taupymo — kasdienines 4 3/4%

180 d. - 364 d. 7 1/2% Einamos sask. 4 1/2%

120 d. - 179 d. 7 1/4% RRRF — RRSP — term. 9 1/2%

60 d. - 119 d. 7 % RRRF — RRSP — taup. 6 %

30 d. - 59 d. 6 3/4%

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 3/4%, asmenines — nuo 11 1/2%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

1475 DeSeve 3907A Rosemont Šv. Kazimiero par.

Pirm., antr., treč. 9.00-3.00

Ketvirtadieniais 12.00- 8.00 4.00-8.00

Penktadieniais 10.00- 6.00 2.00-6.00

Aukokime Lietuvių kultūros muziejaus statybai

Anapilio sodyboje, Mississaugaugoje, jau pradėtas statyti Kanados Lietuvių kultūros muziejus. Statyba kainuos daugiau kaip 1 milijoną dolerių. Vien paties muziejaus patalpų kaina sieks \$500,000. Šiam tikslui dabar Kanados Lietuvių Bendruomenė telkia lėšas. Kreipiamės į jus, prašydami šį svarbų reikalą paremti kiek galint didesne auka. Aukos siųsti ir čekius rašyti šiuo vardu bei adresu:

KL BENDRUOMENĖ — MUZIEJUS, 1011 College Street, Toronto, Ontario M6M 1A8, Canada

Už aukas, nemažesnes kaip \$20.00, bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Paaukoję \$1,000.00 ar daugiau bus įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje, o paaukoję \$5,000.00 — muziejaus mecenatų lentoje.

Muziejaus paskirtis — mūsų tautiečių pergyvenimus bei atsiminimus primenančių užrašų, nuotraukų, dokumentų ir kitokių tremtį bei iševiją nušviečiančių kūrybos ir meno rinkinių priežiūra. Ne visi jaunosios kartos nariai savo tėvų palikimą moka vertinti, ne visi ateityje turės ir tinkamas sąlygas tokios medžiagos priežiūrai. Šis muziejus bus ateities istorikams ir visiems savo senelių ir prosenelių praeitimi besidomintiems asmenims aiški tokios medžiagos vieta.

Kanados lietuvių kultūros muziejaus lėšoms telkti komitetas

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUI

paremti siunčiu \$

Vardas, pavardė

Adresas

Parašas